הַמּוֹדִיעַ

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ג', מ' האזינו כ"ח אלול מ"ז (22 בספטמבר 87) | שנה ל"ח גליון 10899

דף היומי: בבלי — בבא בתרא קכ"ט; ירושלמי — קידושין ט | 60 אג"ח כ' מע"מ

"המערכה למען השבת בירושלים היתה למאבק היהדות בעולם כולו"

כך אמר אתמול ח"כ הרב מנחם פרוש עם שובו מארה"ב ★ נועד עם ראשי מועצות ארגונים יהודיים ואישים הקשורים בפעילות קרן ירושלים

—מאת סופר "המודיע" —

— הכירוד והתמיכה שקר בלתי במרשותי עם פגישי כל הארגונים היהודיים בארה"ב הוכיחו, כי המערכה נגד חילולי השבת בירושלים אינה רק מטר מה מקומית אלא כלל־יהדית וכל פגיעה בקדושתה של השבת בי־רושלים היא פגיעה בעם היהודי כולו בכל אתר ואתר — אמר הרב הרב מנחם פרוש, עם שובו מכנס קור של 4 שבועות בארצות הברית.

הרב פרוש אמר, כי ביקורו הביא להתעוררות נרחבת של יהדות הגולה למען שמירת היום השביעי בעיר הקודש, תגר המגמה לפגוע במהותה ותרומתה של ירושלים.

מיד עם בואו לארה"ב נועד ח"כ הרב פרוש עם ראשי וחברי מועצת גדולי התורה באו"ה וקיים ישיבה מיוחדת עם הנשיאות וההנהלה המורחבת של אגודת ישראל באו"ה. המשתתפים שמעו מפיו הרצאה מפורטת על מה שקורה בירושלים ועל הצורך להערך במלחמה שלא יופסקו הקו־נות הסדסים בשבת.

בביקורו סייר הרב פרוש בכ־שדים החדשים של אגודת ישראל בניו־יורק והביע את התרשמותו מפעילותה השפעתה של הנועה באו"ה, הצועדת ראשונה בין הארגונים החרדיים שם, בריצחו של נשיא אגו"י באו"ה, הרב משה שרר.

בהמשך ביקור נועד הרב פרוש עם ראשי ארגונים יהודיים וחברי מועצותיהם וכן עם שורה ארוכה של אישי ציבור, התופשים עמדות חשובות בחיים הציבוריים באר־ה"ב, כדי להפגישם על חומרת המערכה בירושלים, לאחר שב־30 שנות המנדט וב־40 שנות המדינה קיים תוק עוד עיריתי האוסר פתיחת בתי קולנוע בשבת וכבת מבקשים לשנות את המצב הקיים.

בין היתר נועד ח"כ הרב פרוש עם ראשי וחברי המועצה של הארגו־נים: ארגון הקהילות החרדיות (יונתן אז אודתדוקס קונגרגיי־נס), הסתדרות הרבנים, ישראל הצעיר, אגודת הרבנים, איגוד הרבנים, נציגות ועדת הנשיאים של הארגונים היהודיים ונציגות נשיאות המועצה הכללית של הפדרציות היהודיות באו"ה. ראשי ארגונים אלו הגיעו לפגישות

המשך בעמוד אחרון

שמיר: לאנקיים כל מגע עם אש"פ גם אם ישנה מדיניותו

לא אסכים לועידה בינלאומית ★ סיכמתי עם פרס התייחסותו

—מאת סופרנו המדיני —

ראש הממשלה יצחק שמיר שב והצהיר אתמול כי הממשלה לא תקיים כל מגע עם ארגון הר־צחים אש"פ, אפילו אם יחליט אש"פ לשנות את מדיניותו. "מבחינתנו, אחת דינו של אש"פ: להלם מן המפה". שמיר אמר את דבריו בבקור שקיים אתמול ברמת השרון.

בהתייחסו לנושא הועידה הבינלאומית אמר ראש הממשלה שכל עוד הוא משמש בתפקיד הזה לא תהיה ועידה כזאת. הוא גילה כי היתה הסכמה בינו לבין ממלא מקומו שמעון פרס, קודם צאת פרס לצרפת הארמ', בדבר הדרך שבה יציג פרס בנאומו את נושא הועידה הבינלאומית.

שמיר אמר כי לא אסר על פרס לציין את תמיכתו שלו ושל המערך בריעון הועידה, אבל לעומת זאת, הוא חייב אותו לציין כי ראש הממשלה וחליכוד מתנגדים הת־נגדות נחרצת לועידה כזו.

שמיר התייחס לדברי ח"כ מאיר כהן אביחוב באשר לחברי ליכוד שקיימו שיחות עם נציגי אש"פ ואמר, כי ח"כ כהן אביחוב יוכל להגיש את תביעותיו לבית המשפט של החנועה. הוא חזר וסיכם את דעתו על שיחותיו של משה עמיחוב עם נציג אש"ף כ"קלות דעת, חוסר אחריות ואולי גרוע מזה".

"זה סיפור באמת קצת לא רציני של בחור, שמתוך טיפשות או תמימות, הסתבך בשיחות עם אנשי אש"ף, מבלי להתייעץ עם אף אחד, מבלי לשאול אף אחד. האנשים האלה ניצלו את תמימותו והציגו את זה כראה למנהיגים שלהם כאיזה הישג גדול, שתופסו בחור, שהוא כמעט הסכים לרצ־יונות הפלא שלהם, לרעיונות האנטי־ישראליים", אמר שמיר.

שביתה כללית בלבנון

ביירות — האיגוד המקצועי בלבנון הכריז היום על שביתה כללית של יום אחד ברחבי מדינה שכוחות קרבות זו בבחאה של כשלון מצד הממשלה בכל הקשור למשבר הכלכלי הקשה.

האיגוד המקצועי הלבנוני מסר כי הסיבה הציקרית לשביתה, שהיא הרביעית במספרה השנה, היתה החלטת הממשלה האחרונה להעלות את מחיר הדלק ב־133 אחוז.

הפדרציה המקיפה ארגוני עובדים הן בסקטור המוסלמי הן בסקטור הנוצרי גם דרשה "הגנה על הלירה הלבנונית נגד מטבעות החוץ".

תחזית מזג האוויר

נאה.

הטמפרטורות: ירושלים 17 עד 29, תל אביב 20 עד 29, חיפה 19 עד 30, צפת 16 עד 28, טבריה 19 עד 34, השומרון 18 עד 30 באר שבע 14 עד 32.

לאחר חצות:

ויתור של ההסתדרות על קיצור שבוע העבודה הביא להתקדמות במו"מ השכר

ויתרה גם על החלת הזכסכם על כלל עובדי החברות הממשלתיות ★ הארצר מוכן לשלם התוספת בפעם אחת ★ המחלוקת על מועד התשלום גובהו ★ הערכה שהסכם יחתם היום או מחר ★ שביתות ועיצומים — יבוטלו

מאת סופרנו הכלכלי

אכים לקראת הצדת הסתמנה התקדמות בכשא וסתן בין האר־צר להסתדרות כל הסכם השכר במגזר הציבורי. כתום עשר שעות דיונים כמעט־רצופים, בין שר האוצר וראשי מטרדי לבין מזכ"ל ההסתדרות ויתר אנף לאיגוד מקצועי ואנשיהם — ודשנו מספר הסכמות שסללו את הדרך להתקדמות במו"מ ולצי־פה לחתימתו עוד היום או לכל הבאחר מחר.

ההסתדרות מצידה ויתרה על דרישתה להחיל את הסכסכם המדש גם על עובדי החברות הממשלתי־ות. הוסכם שחברה ממשלתית שנתתם בה הסכם שכר — לא יכללו עובדיה במסגרת הסכסכם הזה. הארצר בחסתדרות הסכימו עקרונית להפחית תוך מספר שנים את שעות העבודה השבועיות ל־40 שעות.

מול הויתורים ההסתדרותיים הסכים גם הארצר על ויתור משלו. בהסכמתו של שר הארצר נטוג המשרד מדרישתו לפצל את תש־לום תוספת השכר שיוסכם עליה לשני תשלומים. הוא הביע הס־כמתו לשלם התוספת בפעם אחת. לקראת זאת, התמקדו הדיונים בשאלה מתי תשולם תוספת השכר ומה יהיה גובהה.

הצעתו המקורית של הארצר היתה לשלם תוספת אחידה של 70 ש"ח לכלל העובדים, במינר הצבודי. לעומת זאת, מזכיר ההסתדרות הציע כי 100 ש"ח ישולמו לבעלי שכר נמוך ו־50 ש"ח ישולמו לבעלי הכנסות גבר־הות. הארצר הסכים גם להלופה זו, מתוך הדגשה כי הוא מוכן לכל רעיון שיש בו כדי תוספת של 5 אחוזים על התקציב ולא יחזר.

הצעתו של קיסר לא היתה מקובלת בימים האחרונים ע"י האגודים המקצועיים. בכל מקרה, לאחר שיחות והתייעצויות טלפר־ניות, הודיעו אמש לאחר חצות במשרד הארצר ובהסתדרות כי ההסכם יסגר עוד במשך הלילה וכי היום או מחר יחתם רשמית.

עכת הערכה זו, תבוטל שביתת הסתדרות הפקידים.

בנוסף לכך ויתרה ההסתדרות על דרישתה לכלול במסגרת המו"מ הנוכחי את דרישתה לקצור שבוע העבודה במשק. היא הס־כימה לשלב דרישה זו במשא ומתן על הסכם השכר בשנה הבאה. שני הצדדים, הארצר והסתדרות הסכימו עקרונית להפחית תוך מספר שנים את שעות העבודה השבועיות ל־40 שעות.

נגיד בנק ישראל שולל הרעיונות לבצע פיחות

מאת סופרנו הכלכלי

נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברודנו שלל בימים האחרונים את הרעיונות לבצע פיחות. ברודנו מבור שאין צורך שהה לבצע מי־חות והממשלה יכולה לדרשות לעצמה שלא לשנות את שער החליפין למשך תקופה ארוכה, גם אם תהיה שחיקה בשער הדו־ליפין.

הנגיד סבור שהפיחות האחרון שבוצע בשער השקל לפני 9 חודשים, הגדיל את רווחיות היצוא של היצואנים וגם אם חלה ברור־חות שחיקה בחודשים האחרונים הרי שחיקה זו קטנה יחסית. עם זאת, קיימת בעיה לגבי יצואנים השולחים סחורותיהם למדינות גוש הדולר, בשל החלשותו של הדולר.

כמו כן, עליית השכר במיגזר העיסקי היתה גמוכה בענפי התעשיה כך שאינה מחייבת מתן פיצוי מידי ליצרנים.

יחד על כן, פיחות מתבקש על פי רוב על מנת למנוע בריחה של מט"ח לחו"ל ואולם יתרות מטבע חוץ של ישראל כיום הם ברמת שיא של כ־4.6 מיליארד דולר כך שהממשלה יכולה לעמוד בלחצים של בריחת מט"ח. לחו"ל, אם ותתחדש מגמה זו מבלי להגיע לקו האדום של היתרות.

בצמרת הכלכלית גורסים כי פיחות יעורר את הציבות ויחרום לחידוש האינפלציה. שלא כמו בתוכנית הכלכלית האחרונה, מאחר והשנה הקרובה היא שנת בחירות. ההערכה היא שלא יהיה ניתן לבצע ציסקת חבילה שתכלול גיטול השפעת הפיחות על הס־חירים והשכר כפי שבוצע בחודש ינואר 1987.

בנק ישראל סבור כי למרות שנת הבחירות הרי שניתן להמשיך הפעולה להורדת שיעורי האינ־פלציה על מנת להגיע לאינפלציה שנתית שלא תעלה על 10 אחוז. לפיכך יש לשמור על מסגרות התקציב והשכר ולהמנע ממתן תוספות שכר שאינן באות בצמוד לעליית הפריון.

"המודיע" מומלץ

יצחק זאב ברגמן — סוניה בסטומיסקי
ישיבת חי' הרי"מ — בני ברק | לוס־אנגלס
מאורשים
בס"ד, כ"ז אלול תשמ"ז

מרדכי דויטש — מרים שיינדל קליין
בני ברק | ירושלים
מאורשים
בס"ד, ירושלים, אור ליום ג' כ"ח אלול תשמ"ז

אשר צבי לוזן (לונצר) — תהלה כ"ץ
ירושלים | ירושלים
מאורשים
בס"ד, אור ליום ב', כ"ז באלול תשמ"ז

שמשון מלמד — חיה רבקה שטיינברג
בני ברק | ירושלים
מאורשים
בס"ד, אור לכ"ז אלול תשמ"ז

אשר רוזנפלד — פייגא סגדרוביץ
בני ברק | ירושלים
מאורשים
בס"ד, אור לכ"ח אלול תשמ"ז

שלמה אלימלך קניג — פייגי הופרט
צריך לייקוד | לונדון

מאורשים

בס"ד, לונדון כ"ז באלול תשמ"ז

למכובדי ורעי הנעלה, ידידי מאז
הר"ר חיים קניג הי"ו וביתו
מצירך — שווייץ
ברכת מז"ט ושפע איחולים
לאירוסי חבן המופ' שלמה הי"ו עב"ג
תזכו לרוות הרבה נחת ממנו ומכל צאצאיכם
בידידות נאמנה ובברכת כוח"ט
חיים משה קנופף ומשפ'
ירושלים

מרכז החינוך העצמאי
הודעה לציבור המורים/ות
עקב תקלה במחשב מל"מ המכין משכורות לעובדי החינוך־העצמאי, נמנע מאיתנו לשלם מקדמה על־חשבון משכורת ספטמבר, לעובדי/ות הוראה בברכת כוח"ט
ההנהלה

"בר בי רב" ארצי
בס"ד
רשימת מקומות שניה ל"בר בי רב" ביום שלישי ו' תשרי
★ חיפה
★ ק. שמואל
★ נתניה
★ באר־שבע
★ ירושלים
★ רעננה
★ רמת־השרון
★ עמנואל
★ נתיבות
★ דימונה
★ ברקת
★ טירת יהודה
★ כפר גדעון
★ קרית ביאליק
★ רחובות
★ ראשון לציון
★ נחלים
2 פרטים מדוייקים במודעות!

קנית טלפון רק בטלקטרון
הטפטם טלפון נדרוק עם זכרונות 2 וסוני קול חיוג ללא הגבת השפופרת אחריות לשנה רק אצלנו
ב־184 ש"ח
"טלקטרון" ר' עקיבא
20 לידי המסבח המרדני
בברכת כתיבה
וחתימה טובה

חדש בס"ד חדש
קלטת נפלאה לאוירת הימים הנוראים
חדש בס"ד חדש

בית האורח — שומרי שבת
רח' הנרטה סולד 33 - מצפה מנחם, כביש הדסה ירושלים
הנו להודיע לציבור החרדי, שבחסדי הי"ת עלה בידנו
לפתוח בימים אלו את בית האורח,
בשכונת מצפה מנחם (בניני קוטגים, כביש הדסה אחרי כפר השבדי. מרחק הליכה כ־15 דקות מביה"ח) ירושלים
המעוניינים לשהות בימי שבת ומועד, וכן בימי השבוע, סמוך ליקורים המאושפז בביה"ח הדסה עין כרם,
עליהם לתאם מראש בטלפונים הבאים: 02-526373 02-414904
האירוח הוא ללא תשלום בר"ה ובשבת ניתן לקבל מפתחו אצל הרב ויספיש בביתו רח' מ כסיקו 16 קרית מנחם

אצל כהן קונים וחוזרים קונים וחוזרים....
קונדיטוריה י. כהן ובניו
בהשגחת הרב לנדא שליט"א אב"ד ב"ב
ב"ב רח' מתתיהו 10 טל. 769018
לקראת ראש השנה
עוגות דבש מיוחדות
חלות מתוקות, לחמניות (בילקעס) וחלות "עונג שבת" חצי מתוק —
בלעדי ל"קונדיטוריה־כהן"
מגוון עוגות ועוגיות בטיב ובטעם מעולה לכל לקוחותינו וידידינו
ברכת כתיבה וחתימה טובה
ביום שלישי ליל "זכור הבריתו" פתוח רצוף כל הלילה
אצל כהן קונים וחוזרים קונים וחוזרים....

רייגן משבח באו"ם הקשרים עם בריה"מ:

"אם איראן לא תתחייב להפסקת אש - יאלצו לנקוט כנגדה צעדים"

נשיא איראן ינאם היום "נאום מכריע"

מרכז האו"ם, הנשיא רייגן אמר ביום שני, בנאום מסגרת הכלליות של האו"ם, כי ארה"ב ובריה"מ ישתדלו להמשיך ולש־פר את הקשרים ביניהן בשבקות ההתקדמות שהתשנה בשבוע שעבר לגבי בעיות הסילים הגר־עיים לעזה ביבוי.

אך הוא מתח ביקורת על הני־וחות הצבאית הסובייטית באפגאניסטאן, ואמר שהוא מקוה שמדיניות ה"גלאסנוסט" של מנ־היג בריה"מ גורבצ'וב, כוללת גם מדיניות חוץ המכבדת את החירות ואת העצמאות של עמים אחרים.

בנאומו שב והכריז רייגן על מחויבותו לפרוייקט "מלחמת הכוכבים". לה מתנגדת מוסקבה זה זמן רב. הוא גם קרא לממשלה השמאלנית של ניקרגואה להנהיג רפורמות, בציינו כי העולם לא ישלים עם "דמוקרטיזציה מדר־מה".

רייגן קרא לנשיא איראן, עלי חאמנאי לקבל את קריאת האו"ם להפסקת אש עם עידק. כאשר האיראני ישא מחר (יום שלישי) את דברו בעצרת האו"ם.

ולא, הדגיש רייגן. לא תהיה למועצת הבטחון בריה אלא לאשר במהירות צעדים נגד איראן, כדי לאלצה להפסיק את האש.

רייגן העלה על נס את ההסכם העקרוני בין ארה"ב ובריה"מ שהושג בשבוע שעבר ואמר כי הוא יוכיל לאמנה היסטורית לביטול הסילים הגרעיניים לטווח בינוני וקצר של ארה"ב ובריה"מ. מצפים כי רייגן וגורבצ'וב יחתמו עוד בטרם השנה בווטשינגטון על חוזה זה.

בדבר על מדיניות ה"גלאס־נוסט" (פתיחות) של גורבצ'וב, אמר רייגן כי באנגלית פירושו של דבר זרימה חופשית של מידע, רע־יונות ובני אדם.

"אנו מקוים לטובה העמים של בריה"מ, כי שינויים אלה אכן יחולו", העיד.

בעיית אפגניסטן

רייגן גם אמר כי הגיע הזמן שבריה"מ תוציא את כוחותיה מאפגאניסטאן. "אין כל עידוק להמשך מלחמה בינלאומית או לחיזוק משטר שימיו ספורים בע־ליל", הכריז.

בעת נאומו של רייגן, לא נכחה המשלחת האיראנית באולם.

שר החוץ העיזקי, טארק עזיז, שיבח את נאומו התקיף של רייגן כלפי איראן, וקרא למדינות האח־רות החברות במועצת הבטחון לנקוט גם הן "עמדה כה ברורה".

ראש ממשלת יפאן נאקאסתה, שנאם אחרי רייגן, אמר כי יישוב הסכסוך האיראני־עיזקי הוא "המשימה הדחופה ביותר".

הוא הצביע על חילוקי הדעות בין ארה"ב ויפאן, באומרו כי ארצו מתנגדת להפסקת מישלוחי הנשק לשני הצדדים.

טוכנות הידיעות הצרפתית מציינת כי שר החוץ הסובייטי אדוארד שוואר־דנאדזה נמנע מ־תיאור כפיים בהתם נאומו של רייגן.

"נאום מכריע"

נשיא איראן עלי האמייני יצא ביום שני לניו יורק ונכסר כי הוא עומד לשאת נאום מכריע בפני עצרת האו"ם על עתיד פלחמת איראן־עיראק.

ארה"ב הודיעה קודם לכן כי היא תפתח בצעדים באו"ם שיבאו להטלת סנקציות על מכירת נשק לאיראן אם תאכייני לא יודיע על הסכמה מבשלהו להפסקת אש באשר יסא נאום בעצרת ביום שלישי.

פרנק קרלוצי, עוזרו של רייגן לבטחון לאומי, הביע בסחוור כי ארה"ב תמצא תמיכה בטעצת הבטחון להצעתה בדבר הטלת אמברגו על מכירת נשק לאיראן. אם האמייני לא יודיע על הסכמתו להפסקת אש. (ע"ר)

מיכלית בריטית הותקפה במפרץ - כנראה ע"י איראן

מאנאמה, — מיכלית הבנייה דל' בריטי, "גנטל בריד", הותקפה ביום שני בטרב על ידי ספינות הוותהים מהידוה, כנראה איראי־ניות, בצפון הפפרץ ליד חופי סעודיה, ובמקבות כך פרצה בה דליקה בטווחי הצוות.

המיכלית, הרשומה בהונג קונג, היתה בדרכה לעבר כווייט. ורב החובל שלה שידר קריאה לעזרה בשעה 21.25.

גורדת שנמצאה באותו איזור, הפליגה מיד לעבר המיכלית כדי להושיט לה סיוע. המיכלית היא בעלת מעמס של 102,800 טונות.

סבורים כי הצוות נטש את הספינה. הנמצאת באמצע הדרך בין טוריית ובאחריין.

בבאחריין דווח כי שני אנשי צוות נעדרו לאחר שספינת טילים איראנית תקפה מיכלית בריטית ונרמה לדליקה בתוכה, בצפון המפרץ — מסרו מקורות ספנות אזוריים.

הם הוסיפו כי המיכלית, "גנטל בריד" בת 102,800 הסונות, עולה כאש בקרבת חופי סעודיה וביקשה את עזרתה של גוררת כיבוי.

הפקורות הוסיפו כי סבורים כי הצוות נטש את הספינה, שהיתה בדרכה לבוויית. (רויטר).

דרא"פ תחתום על האמנה למניעתו של הנשק הגרעיני

יוהנסבורג — נשיא דרום אפריקה פיטר בותה אמר כי ממשלתו מקווה לחתום בקרוב על אמנת האו"ם למניעת הת־פשטות נשק גרעיני.

הוא אמר כי פרסוריה מוכנה לפתוח במו"מ עם מעצמות הגרעין על חתימת החוזה משנת 1970, לאחר שסירבה שנים רבות לה־צטרף לאמנה זו.

על אמנה זו כבר חתמו 134 מדינות אחרות, החתימה מחייבת אותן לאפשר לפפקחים של הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית לבקר בכורים הגרעיניים שלהן, כדי לוודא שאין מנצלים דלק גרעיני לפרוייקטים צבאיים.

פרסוריה התיתה עד כה לפקדי הסוכנות הבינלאומית לבקר באחדים מכוריה הגרעיניים, אך סירבה עד כה לאפשר להם לבקר בכפפל להעשרת אוריום בפלג־דאבה. (ע"ר)

למכירים את הסליחות המפורש מובן מאליו
המחזור המפורש

הקמת מצבה.
במלאות שלושים לפטירתו של הרה"ח מוה"ר
ר' ישראל ברסקי זצ"ל
נעלה לקברו שבמרומי הר הזיתים, חלקת וואלין מחר יום רביעי כ"ט אלול תשמ"ז ערב ראש השנה תשמ"ח בשעה 10.30 בבוקר
תחבורה תצא מביתנו רח' אמרי בינה 12 קרית צאנז ירושלים
המשפחה

אל תשברו את הראש!
המתנה הטובה ביותר תלושי קניה בהנחה
מירידי המזרח התיכון
רח' חזו"א 2 ב"ב
קרית חסידית — חצור הגלילית

אזהרה!
בזה אנו מזהירים לציבור שמרי שביעית
כי הרסק עגבניות מהפירמה "מאזניים" המשווקת ע"י סוכנות מזון מ. וגשל ירושלים המיוצר ע"י המפעל "פרי ניר" גליל התחתון
אלו שנקנו מר"ח אלול שנה זו יש עליהם חשש ספיחי שביעית האסורים
ואסור להשתמש ברסק הנ"ל
כ"ח אלול תשמ"ז
ועד השמיטה
שע"י העדה החרדית ירושלים
בברכת כוח"ט

כולל שומרי החומות
לצדקת רבי מאיר בעל הנס זיע"א
מאה שערים 75 ת.ד. 5061
בס"ד השו"ר הכפ"ח
הודעה
הרינו שמחים להודיע בזה בי החלוקה
מקרן "עזר חג" לבני כוללנו
מתנת הנהלת הכולל בארה"ב
התקיים אי"ה במשרדנו בימים ובשעות כדלקמן:
לגברים בלבד: יום שני ה' תשרי ויום רביעי ז' תשרי
לנשים בלבד: יום שלישי ו' תשרי ויום חמישי ח' תשרי
בימים הנזכרים לעיל בין השעות 12—10 לפנה"צ כמו כן תתקיים חלוקה:
ביום שלישי ו' תשרי ויום רביעי ז' תשרי
החלוקה תתקיים אך ורק בימים ובשעות הנ"ל
ולא תינתן שום המורה למאחרים
מבקשים מאד לדייק בימים ובשעות הנ"ל וכן על ההפרדה!
הרשימות כבר סגורות ואי אפשר להוסיף עליהם
בברכת כתיבה וחתימה טובה
ההנהלה

"קמינר"
מרכז לתשמישי קדושה
ר' עקיבא 77 ב"ב
אחרי השיפוצים חדשנו את המלאי
☆ מחזורים
גם בכריכת עור
☆ טליתות
☆ ציצית
☆ כפות
☆ גארטלעך
☆ קיטלעך
☆ שופרות
כמו"כ ניתן להשיג
תפילין ומזוזות מהודרות
וכל שאר תשמישי קדושה
רכזו קניותיכם לחג וחסכו הרבה זמן
להתראות

תקוני נעלים בחצי המחיר
עבודה מעולה מהרש"ל 16 (פינת ח"ח) בימים א'-ד' בין 7—4

המחזור המפורש
כולם מודים המחזור מס' - 1 -

רח' חזון איש 2
קרית חסידית חצור הגלילה
היום אחה"צ
יפותח מבצע
הסוכריה
של הירידי
בואו גם אתם להנות

בשמחה רבה הרינו להודיע על הופעת הספר החשוב
ליקוטי שפת אמת
כתב יד קודשו של מרן השפ"א זצ"ל עמ"ס מכות שנדפס בפעם הראשונה וחידושים על מסכתות נזיר, סוטה, קידושין, שו"ת ובירורי הלכה
הזמנות מרוכזות ולחנויות בטלפון: 03-781129

מוסדות שינאווא — טשחויב בא"י
ביום שני דעשי"ת ה' תשרי בשעה 4.30 בבית העלמין הישן של טבריה
תערך אזכרה והקמת מצבה של הרבנית הצ' בת קדושים מגזע צדיקים
מרת בת־שבע קנר — הלברשטאם ע"ה
א"ח של כ"ק אדמו"ר הגה"ק הר"ר ברוך זצל"ה
אב"ד דק"ק טשחויב והראב"ד דק"ק צאנז
בדבר תחבורה נא להתקשר לטלפונים:
03-793102 או 04-673361

שעות של מתח וחרדה:

השלטונות בגרמניה עיכבו מטוס איראני בפרנקפורט

פרנקפורט — אנשי בטחון איראנים של ממוס בואינג 747 של חברת התעופה "איראן איר", שהגיע ממדרן, מנע ביום שני במשך שעות מספר מפסדרנו איראני, בן 34, לרדת מהמטוס בנמל התעופה של פרנקפורט, במרם העבירו אותו לשלטונות מערב גרמניה — מוסרת סוכנות הידיעות הצרפתית.

למשטרת גרמניה נמסר כי נוסע, סטודנט במערב גרמניה, מוחזק על כוחו במטוס שנחת בשעה 10 בבוקר. אנשי הבטחון האיראנים טענו, לפי משטרת מערב גרמניה, כי הקציר הורשע באיראן.

המשטרה אסרה אז על המטוס האיראני, שאמור היה להמריא מפרנקפורט לטהרן בשעה 14.30, להמריא. רק לאחר "דרישות תקיפות" נמסר הסטודנט לידי שלטונות מערב גרמניה, חאת לאחר שעמדו על כך כי בידי הס־טודנט רשיון שהייה במערב גרמ־ניה, שתוקפו עד סוף ספטמבר.

בגרסה ראשונה מסר משרד החוץ המערב גרמני בבון כי הס־טוס האיראני עוכב על הסלול לצורכי "בקורת מכס".

הדובר של המשרד מסר כי בהתאם לתקנות המכס הבינלאו־מיות, רצו אנשי מכס מערב גרמ־ניים לבדוק את המטען של הס־טוס. חברת איראן־איר התנגדה לכך תחילה ולבסוף הסכימה לבקורת.

דובר של איראן־איר בפרנק־פורטי סטן, מצידו כי לחברה "מספר בעיות פנימיות".

המשטרה הודיעה כי היא תוד־קור את הפרשה כולה.

איסור ההמראה בוטל בשעה 17.00, מסר דובר משטרת הגבו־לות, וכשלוש שעות לאחר מכן עמד המטוס להמריא.

משרד האוצר המערב גרמני גם מסר, כי מטוס איראני אחר עוכב בשבת משך ארבע שעות בנמל התעופה של פרנקפורט, עד שאנשי המכס ערכו בדיקה שיגרותית. דובר המשרד לא ידע למסור היום את התוצאות של בקורת זו. (ע"ע)

מכשירי האזנה בשגרירות ארה"ב בקהיר

קהיר — שגרירות ארה"ב בקהיר התקינה מכשירי האזנה משוכללים ביותר בבנין השגר־רות. ההתקנה בוצעה תחת מעטה של פחיות.

העתון הכהיתי "אלוטן" מוסר כי מומחה אמריקני הגיע לקהיר במיוחד למטרה זו. ובעת ההתקנה הורחקו כל המצרים העובדים במחלקה הטכנית של השגרירות.

ל"אלוטן" נודע עוד, כי מעגתי בטחון מצרים הצליחו לגלות את המכשירים הנ"ל ודו"ח מפורט להנהגה המדינית במצרים.

מצד שני רוחזו בקהיר ידיעות, שהמכשירים הובאו לקהיר ע"י אחראי אמריקני בכיר שביקר לאחרונה בקהיר, ולא נערכה בדיקה בחפציו. (ע"מ)

הד היום

מבחן רציני לשר האוצר

מ/ה. שר האוצר בשומו מארצות הברית, מקום שם זכה להפגאות רבות מצד אנשי העסקים, הקונגרס של הקהילה התבנית הכלכלית, ובודאי גם של עמיתיו האיתנה נגד המשך פיתוח פרויקט הלביא, הביע שם בואו את השר תומכותו של שביתת הפקידים, שבדי המינהל השיבותים. שכן כדבריו, עיקרו של ההסכם מבטא בגדם צאתו כך הארץ עם המזכיר הכללי של ההסתדרות. היתה לו לשר היום הזדמנות להוכח, כי היתה זו הברכה מומצת מיסודה. דיק מארתני שנמשך כבר שבע שנות, מד לפתיבת שורות אלה, לא הצליח לישר את הדיבורים.

אין לדעת, אם עד ששוחות אלו יגיעו לעיני הקורא. אכן יוגג בסופו של דבר הסכם. שיאפשר את שובם של הפקידים ועובדי המינהל והשירותים לחזור לעבודה, ועריכה האשפה שהצטברו במשך יבי השביתה יטולקו ורחובות הערים יטהרו עד לכניסת החג. המצב שנוצר שיש בו לגרום סבל רב להוסבים גם מהווה סיכון בראותי חמור, מכער את פני הרחובות הערים. ומכביד על האזרחים הנזקקים לשירותם של הפקידים ושל יתר עובדי השרותים.

בינתיים מרקע בחלל האוים של ההסתדרות בשביתה כללית, שתפתח את השנה החדשה הטובות בשער. קללת השביתה הענחית, עלולה להיהפך בתפילה; תפלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה. שר האוצר משה נסים במקום לחזות בדרשן שנע בן הדרישנים בביקורו בארצות הברית, נקלע לתוך קלחת המרתקת אחתו לסלה בשבע שמות, שבראי הן יקרות אולם לא רק לאוצר. בשר שר האוצר תולה את קולר הסחבת באנשים המקצועיים, שלבריו, לא התגברו של ענדי האינטרסים ביניהם סביב הלוקחה של הוספת השכר, לטמתו, לא נרתע מזכיר ההסתדרות, כלהטיל את כל כובד האחריות לאי ההתיחסה כל הסכם השכר של שר האוצר, שלדבריו יעלה חוסר ענין במשא ומתן זה והדגיר את דרישת האוצר להלק את תוספת השכר לשני תשלומים בהצבה ומגלת בהשפלה.

כבלי להכנס לעובי הקורה של חילוקי דעות אלו, אפשר לומר, כי אכן זה כגחוך. שיר האוצר נאלץ לבלות שעות רבות ויקרות מאוד על סכסוך שבו מדובר על חמישים עד מאה שקל. בשעה שהוא צריך לעסוק בנושאים שבהם מדובר על כאות מליוני שקלים, שחלק מהם ירדו לטמיון בגלל בשלותם של אחרים. אכן, זה לא רק מגחוך אלא גם משפיל.

ירד האינדים המקצועיים מאיים עד להשבית את המשק ולהגביר את התסיסה בין הצבדים. באופק מיבמד בבר האיום של רופאי קופת חולים, אלה מאיימים בהשבתת בתי החולים, ומי שיודע מה צפוי במקרה של שביתה בבתי החולים, שביתה הגובלת בסיקוה נפש ממש, נחרד בבר שתה בן האיום בלבד. בבר בשלב זה שובתים עובדי הבר עבודות במרכזים הרפואיים ובמחוזות שבדרום הארץ, ואם לא יינתן תבריתיהם מאיימים המקרומיהלוגים הבהביאים להשבית גם את הבעבודות במרכז הארץ, אם לא יינתן תבריתיהם להשלאת שבר.

אנו רוצים לקוות, כי הדיון המארתני יסתיים בכל זאת בהסכם. ולא נגנב לאותה שביתה עם כניסת השנה החדשה. אלה האחרונים העלו דרישות להעלאת שכר בעשרות אחוזים בטצנה, שהשכר שלהם נשחק. על פי אותה טענה יכול כל איגוד להעלות דרישות דומות. הממשלה נאחזה כדג במצולה בהסכם המקפיא את תוספת היוקר, שלא שולמה מזה שבע חדשים בגלל המדד, שבעקבות תמרונים כלכליים. לא עלה בשיעור שמחייב לשלם תוספת יוקר. אולם, אם לא תהיה ברירה לאוצר אלא לשלם תוספת שכר, יתברר מעל לכל ספק, כי הסכם זה אינו מיפלס מפני עלייה השכר. והרי כלכלני האוצר סברים, כי כל פריצה של מסגרת הסכם השכר, יש בה כדי לחדש את האינפלציה שרוסנה בשנים האחרונות.

הפקידים ושובדי השירות והמינהל, שהשביתו כל מלאכה, אינם אלא ראשונים שמבקשים לבדוק את הדופק, אבל רידם יבואו כל היתר, גם שובדי הממשלה. כל אלה שקבים בשבע מינים אחרי הדיונים ובצפים לתורם, ואז לא יהיה מי שישבור את גלגלי האינפלציה, יבוא סוף לציבות שהיא הדישג החשוב ביותר של הממשלה.

"יושרו חילוקי הדעות בין אש"פ למצרים"

בחיות — המביא מובארק חומין את יאבר ערפאת לבקר בקאהיר עבל בחדר שיבחר לו. את ההסכמה מסר עצמת עבד אלבאר בשעבר עם ערפאת בארים אבבה.

ל"אלואר אלעאם" נודע כי מצרים ואש"פ ישבו את כל חילוקי הדעות ביניהם. ערפאת תאר ככה מהבעיות המטרידות את הפלש"ם בקאהיר בפגישתו עם עבד אלבאר והה האחרון גילה הבנה ועניין — לדברי הבתון. (ע"מ)

הותקף עתונאי לבנוני שלישי

בירות — עתונאי של העתון הלבנוני הימיני "אלשאר" נורה ונפצע קשה בבירות בירות המערבית, אבר דוכר של הר הבתון.

הוא אבר כי אחמד מוסאר, 27, חזר לביתו בשבתה הדרומית הסיעיה של בירות לאחר עבודתו בבעיבה. כאשר אלמוני ירה שלושה בדורים לגופו ולשוקו.

פרוחאי. הפתחאי הלבנוני הטלייר שהוחקף חוץ שבע בבערב בירות. ונבצא בבצב בשבית רצון. (ע"ר)

שר הבטחון מגלה:

ישראל מסתייעת בגורמים בינלאומיים לשחרור שבוייה ולברר גורל הנעדרים

אין צורך בשינוי מדיניות ישראל וצה"ל בלבנון

שר הבטחון יצחק רבין אמר, כי ישראל מסתייעת בגורמים בינלאומיים רבים, כדי להביא לשחרורם של נתם הפגומים הר"ר בדי בידי אמל ולשחרורם של שני החמומים בסבריאר 1986 ע"י אנשי חיזבלה מאחוז הבטחון.

השר הוסיף כי נמשכים המאבצים, בכל הכיוונים האפשריים, לגלות מה עלה בגורלם של שלר שת חיילי צה"ל הנעדרים מאז יוני 1982. מאז לחמו בקרב שליד סולטן יעקוב — שר הבטחון דיבר בחום ביקורו אצל פצועי צה"ל חולים מקרב כוחות הבטחון המאושפזים במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה.

● וושינגטון — הוועדה המ" שפטית של הסנאט אישרה פה אחד את מינויו של ויליאם סשנס לתפקיד מנהל האף.בי. אי".

שר הבטחון הטעים, כי ישראל ממשיכה בכל דרך שהיא לנסות ולהשיג מידע לגבי נעדרים שאין בידיה מידע המצביע על כך שהם בחיים. שר הבטחון הביע תקוה, כי בשנה הבאה תושג הממורה השבויים והנעדרים ישובו ל־ שראל.

שר הבטחון הטעים, כי נמשכת החקירה לגבי גורלו של חייל צה"ל הדרוזי סמיר אסד וציין, כי אין בידי ישראל מידע מוצק ומוסמך לגבי גורלו, אף כי אנשי חוותמה טוענים שהוא בחרב. אלה לא ספקו הוכחות לגבי גורלו של החייל שהוא בחזקת נעדר, כל עוד לא הוכח אחרת. אמר רבין.

השר ציין, כי ישראל פועלת בקרב גורמים בינלאומיים רבים, בכיוד נים שונים ובכל דרך, במדינות רבות, על מנת להסתייע בהם, בסוגייה זו.

שר הבטחון אמר, כי אין צורך בשינוי המדיניות של ישראל וצה"ל בלבנון. מדיניות זו שנוקט צה"ל מזה שנתיים ושלושה חודשים, מאז הערכות צה"ל, על פי החלטת הממשלה, הוכיחה את עצמה, אך הבעיה היא דרך הביצוע שיש להתאימה לביצות העולות בשטח — אמר השר. מדיניות זו, אמר השר, הבטיחה את השלום בגליל, אך הבעיה כרגע היא, כיצד להפחית את המתיר הכאב שצריך לשלם כדי להבטיח שלום לגליל ולתושביו, הטעים.

שר הבטחון אמר, כי השמירה על שלום הגליל מצריכה מדי פעם לנקוט בפעולות הכרוכות בכאב על נופלים ובצער על הנפגעים.

יצחק רבין הטעים, כי באיזור הבקעה, במיוחד בחלק המזרחי, פעלו ופועלים ארגוני טרור, הק" רובות, על מנת להסתייע בהם, בסוגייה זו.

שר הבטחון אמר, כי אין צורך בשינוי המדיניות של ישראל וצה"ל בלבנון. מדיניות זו שנוקט צה"ל מזה שנתיים ושלושה חודשים, מאז הערכות צה"ל, על פי החלטת הממשלה, הוכיחה את עצמה, אך הבעיה היא דרך הביצוע שיש להתאימה לביצות העולות בשטח — אמר השר. מדיניות זו, אמר השר, הבטיחה את השלום בגליל, אך הבעיה כרגע היא, כיצד להפחית את המחיר הכאב שצריך לשלם כדי להבטיח שלום לגליל ולתושביו, הטעים.

שר הבטחון אמר, כי השמירה על שלום הגליל מצריכה מדי פעם לנקוט בפעולות הכרוכות בכאב על נופלים ובצער על הנפגעים.

יצחק רבין הטעים, כי באיזור הבקעה, במיוחד בחלק המזרחי, פעלו ופועלים ארגוני טרור, הק" שורים בקשר ישיר או עקיף עם הטרור. אך אין בכך שום צורך לשנות מהמדיניות שנקטה ישראל באיזור. (עתי"ם)

לאחר שהדרוזים קיבלו סיוע מקדאפי:

"הבריגאדה הדרוזית" הלבנונית יוצאת לעזרת קדאפי נגד צ'אד

לבנון, — 800 לחמים דרוזי ים של המפלגה הסוציאליסטית הפרוגרסיבית של האליד גומבלאט, כ־200 אנשי מיליציה של המפלגה הקומוניסטית הצטרפו לצאת לחוב, כדי להלחם לימין בהחתיר של קדאפי נגד צבא צ'אד.

בבסיס צין חאלוה 39 ק"מ מדרום־מזרח לביירות בהר שוף הדרוזי, נפרד מהם מנהיגם האליד גומבלאט. הוא הכריז כי "כוח מכלי זה עובר להצטרף לדרוזים הלובים כדי להלחם בשם הערבות והאיסלאם".

גומבלאט הודה כי הוא מקבל סיוע פינני יצאני מלוב, כאשר נפרד מהלוחמים הסכירים הדגי אים לחזיה בצ'אד.

גומבלאט בן ה־39 תקף בחד ריפות את צרפת על שהיא תומכת בצ'אד.

גומבלאט זכה לתשואות מצד אנשי המיליציה בקטרקטן, מוקף צצי האור, עליו התנוסס הדגלים האדומים של הסוציאליסטית המתקדמת.

1,000 הלוחמים הלבנונים גויסו על ידי לוב כדי להלחם נגד צ'אד, תחת פיקודו של צ'מאל תאמד, קצין במיליציה של גומ־ בלאט.

כאשר נשאל אם יקבל סיוע תמורת שיגור לחלחמה לימין לוב, השיב גומבלאט לע־ תונאים: יכן, אין זה סוד שלוב מושיטה לנו סיוע פינני וצבאי".

הבריגאדה הדרוזית השתתפה משלחת לוכית בת 4 אנשים, בראשות יוסוף אל דאבר, נציגו המיוחד של קדאפי וראש המחלקה לבחינה באמפראליזם וציונות.

לגומבלאט כ־5,000 לוחמים חכושים, אולם משקיפים אומרים כי הוא מסוגל לגייס כוח גדול פי שניים, אם יתעורר הצורך. צאתם של 1000 לא תשפיע במידה כשמעותית על כוחו.

גומבלאט אמר כי ההסכם ריפות את צרפת על שהיא תומכת בצ'אד.

גומבלאט זכה לתשואות מצד אנשי המיליציה בקטרקטן, מוקף צצי האור, עליו התנוסס הדגלים האדומים של הסוציאליסטית המתקדמת.

1,000 הלוחמים הלבנונים גויסו על ידי לוב כדי להלחם נגד גויסים יבואו עמם צוותים רפואי־ ים, סבחים, ספר חיים, אך לא נשק.

מפקדם תאמד ציין כי יש נשק בשפע בלוב. "קרוב לודאי שנתחזר לימין לוב, השיב גומבלאט לע־ תונאים: יכן, אין זה סוד שלוב מושיטה לנו סיוע פינני וצבאי".

בתמורה הבריגאדה הדרוזית תמלא תפקיד בת 4 אנשים, בראשות יוסוף אל דאבר, נציגו המיוחד של קדאפי וראש המחלקה לבחינה באמפראליזם וציונות.

לגומבלאט כ־5,000 לוחמים חכושים, אולם משקיפים אומרים כי הוא מסוגל לגייס כוח גדול פי שניים, אם יתעורר הצורך. צאתם של 1000 לא תשפיע במידה כשמעותית על כוחו.

גומבלאט אמר כי ההסכם ריפות את הדרוזים שם הקומ־ ניסטים לוב, הושג כאשר ביקר בחודש שעבר בטריפולי.

"אנו לא נצא מיד לקו החזית. ידרש לנו חודש ימים כדי להתגבל לסגן האויר ולמדבר וללחימה בתנאי מדבר" אמר תאמד.

"אולם אחרי זה, נרצה להגיע במהירות האפשרית לחזית". הס־ מיטב כי מוסקבה "אינה אוהדת" פרוזיקט זה.

במוצאי שבת הדגיש הנשיא ריגן, כי אהרב"ב "לא תקריב" את הפרוזיקט, לטרות ששתי המדינות החליטו השבוע "להתקדם" כדי לצמצם בכמוצית את מספר הטילים הגרעינים הבין־יבשתיים. (ע"צ)

אסד מאשר: נפגשתי עם נשיא עיראק

וושינגטון - נשיא סוריה חאפז אל־אסד אישר לראשונה כי נפגש באפריל מספר פעמים בחשאי עם נשיא עיראק צדאם חוסין.

בראיון שפורסם אתמול בעתון "וואשינגטון פוסט" ציין אסד: "היו לשנינו השקפות משלנו על ענינים ערביים ובינלאומיים, ולא חנו מהעמדות שלנו".

בראיון אישר נשיא סוריה לראשונה את סגירת משרדי אבו נידאל בדמשק. אבו נידאל היה מעורב אשתקד בפיגועים קטלניים בנמלי התעופה של רומא, וויינה וקראצ'י. הוא הכריש בתקף כי החלטה זו נתקבלה במטרה לשפר את היחסים עם ארה"ב. (ע"צ)

שר הדתות לרמטכ"ל ולשר הבטחון: "איסור איכון ב"ה פגיעה חמורה בחופש הביטוי"

השר לענייני דתות זבולון המר פנה אתמול במכתב אל שר הבטחון יצחק רבין ואל הרמטכ"ל דן שומרון בתובעה "איסור שדה ציע הרמטכ"ל על איכון ב"ה בפיד במכתבים צבאיים.

השר הזהיר בפני שר הבטחון והרמטכ"ל על הפגיעה החד צד־ דית החמורה שאיסור שכזה גורם במישורין כלפי חיילים ומפקדים שומרי מצוות בצבא.

השר מציין במכתבו את המטען הסימלי הכבד הטעון בהחלטה שכזו. "כיצד יתכן לשלול מקצין דתי להביע את דיקתו הדתית כה־ רגלו וכמקובל בעם ישראל מזה דורות", כתב השר.

דקא "אבירי חופש הביטוי", אמר השר, הם אשר יצאו כנגד חרות הביטוי של קצין דתי, והצבא בדרגיו העליונים ביחוד נכנע ללחץ פסול זה.

השר המר הוסיף ואמר כי החלטת הרמטכ"ל — הנראית לכאורה כמביעה עמדה ניטראלית הנשק לאיראן. אם מחראן תטרב לקיים הפסקת אש.

שר החוץ היפאני אמר לטוס במטוק למחנה פליטים פלשתינים ברוש צפונית לרבת עמון. הוא יבקר גם בבית ספר המנהל על ידי סוכנות הסעד והתעסוקה. (ע"ר)

דוברים אמריקאים בכירים:

סיכויים להסכם גם על הטילים לטווח ארוך

מוסקבה: ההסכם על הטילים לטווח בינוני - "צעד ראשון"

וואשינגטון — דוברים אמ־ ריקאים בכירים אמרו אתמול, כי יש סיכוי של 50-50, שארה"ב וברית המועצות יגיעו לצמצם את מספר הטילים הגרעיניים האר־ סמרגים לטווח ארוך, בטרם יפרוש הנשיא ריגן מתפקידו ב־ 1989.

"אני סבור כי יש סיכוי של 50-50, אמר הסנטור סם נאן, יו"ר ועדת השירותים המזוינים של הסנאט, בראיון.

יועצו של ריגן לבטחון לאומי, פראנק קארלוצ'י אמר כי הוא שותף לדעתו של הסנטור.

הוא הוסיף: "זה יהיה מלאכה רבה", אולם כשלושת ימי השיחות שהתנהלו בשבוע שעבר בין שר־ החוץ של ארה"ב וברית"מ כבר הושגה התקדמות מסויימת לגבי טילים איסטרטגיים. הסכמנו להגביר את המאמצים". הוסיף.

בראשינגטון הכריז דובר משרד החוץ הסוביטי, גנאדי גראסימוב, כי חתה על הטילים הגרעיניים לטווח בינוני יהיה רק "צעד ראי־ שון". והצעד החשוב יותר יהיה חתה על הטילים הבאליסטיים הבין־ יבשתיים.

הדובר, שוראין בשיחדוב ישיר מניו יורק, אמר, כי הוא "מקווה" שברי"מ תחתום על הסכם לטי־ לים לטווח בינוני. אולם חתה כזה "איננו הישג גדול כשלעצמו". הצעד החשוב יותר יהיה חתה על הטילים הבאליסטיים הבין־ יבשתיים.

כאשר נשאל, אם בריה"מ תעמוד על כך, שביטול פרוייקט "מלחמת הכוכבים" האמריקאי יהיה תנאי מוקדם להסכם על הטילים הבאליסטיים, השיב גראי־

● בון — שחייק העבירה לאר־ ה"ב משלוח ראשון מבין אלפי מסמכי בנקים מדינתה. העוסקים בפרשת "איראנגייט", ויחד המ־ סמכים יועברו בקרוב — מסר משרד המשפטים השוויצי. (ע"ר)

אין ועיר תקפו מיכליות

בגדד — מרק הדיפה, כי בבוקרה הפציצו אמש מיכליות, ליד מפרץ הנפט האירני הראשי באי הארג בצפון המפרץ.

דובר צבאי אמר, כי המטוסים פגעו פגיעה ישירה במטרה במזח המדיחי של הארג.

מצד שני נמסר, כי מפגנת תות־ חים אירנית תקפה אתמול באש מקלעים מיכלית סעודית. היתה זו פעולת תגמול אירנית ראשונה בעקבות חידוש ההתקפות העיר־ קיות של אניות המסחרות את אירן. (ע"ר)

למעלה מ־1,500 אנשים ניספו בשטפונות שפקדו את בנגלאדש

דאקה — השטפונות שנגרמו על ידי גשמי הבה כבר הביאו למותם של למעלה מ־1,500 אנשים בבנגלאדש, לפי דיווחים של הרשויות המקומיות.

סיכום רשמי שפורסם אתמול מדבר על כ־700 הרוגים. רובם נפגעי הכוליה שפגעה כבר בחצי מיליון אנשים, ומגיפות אחרות שהתפשטו בעקבות השטפונות. שאר הקורבנות סבלו במים הגואים, נמחצו מתחת לה־ ריסות בנינים שקרסו או מצאו את מותם מהכשות נחשים.

סיכום ראשון וחמור של הנזק הכלכלי שנגרם על ידי השלטונות מגיע למיליארד דולר. (ע"צ)

מעמד חלוקת פרסים מסעם איחוד מושחות גור

חלוקת פרסים לבחורים מצטי־ ינים מקוץ המלגות שע"ש האון החסיד רבי יעקב העניק מנקבץ וצ"ל ראש ישיבת שפת אמת — הערך ע"י אחוד מושחות גור בזום שני הבא.

קרן המלגה מסדה ע"י בנו הר־ יחיאל מנקבץ נרקיס ובמגרוה בשנתו השנה מאות תלמידים.

איחוד מושחות גור קיים גם השנה קבלת פרס לבנית לבחורים מישיבתו גור בארץ שהגיעו ארצה לקראת הימים הנוראים להשתתף בצלו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט־ א מגור.

מובארק קורא לערבים להתלכד

קהיר — נשיא מצרים חוסני מובארק קרא לערבים להתאחד, לקראת ועידת הפיסגה הערבית שתפתח בירדן.

"אסרתי לערבים יותר מפאה פעמים: קיימו ועידה והגיעו להסכם אפילו בלי מצרים" אמר מובארק לעתונאים כאשר נודע על ההזלחה לכנס פיסגה ערבית.

מצרים נרשמה מהליגה הערבית ב־1979, משום שהתמה על הסכם שלום עם ישראל.

מובארק גם הפלה על גם את עמדתה של צרפת, אשר לדבריו, תומכת במצרים בכל הנושים הב־ לאומיים. (ע"ר ע"צ)

הדיר יעקב יצחק ספר זצ"ל

במוצש"ק פ' בחרי נפטר בי־ רושלים הרב יעקב יצחק פוסר זצ"ל בשנת התשעים חייו.

המנוח שהיה נצר למשפחת מיסודות הישוב האשכנזי בירוש־ לים היה משרידי הדמויות הנצלות של אנשי ירושלים מהדור הישן שעשו תורתן קבע ומלאכתן עראי.

אהבתו לתורה היתה לשם־ דבר. כל פרק בש"ך וכל דף בש"ס שהזכירו לפניו היה רשום בסכרונו הפלאי.

העמיד תלמידים הרבה במק־ צוע עשיית בתים ולתפילין. ואף צדיקים וגדולים התפארו בתפילין שנעשו על ידו בהידור רב.

השאיר אחריו משפחה ענפה בן וחתנין תלמידי חכמים המע־ שיכים בדרך התורה כשאיפתו כל ימי חייו.

ת.נ.צ.ב.ה.

אסאד: סוריה ממשיכה לחתור ל"איזון אסטרטגי"

וואשינגטון — נשיא סוריה חאפז אסאד שב והכריז כי סוריה ממשיכה לחתור "איזון אסטרטגי" עם ישראל, "לטרות הפגת הר־ תיחות בין שתי המדינות ומימים שבריחים משגיעת להגביל כל שימות עם מדינת ישראל".

אסאד אמר בראיון שפורסם ב"וואשינגטון פוסט", כי האיזון האסטרטגי הוא גורם חיובי בסיסי כדי להשיג שלום".

"צחק רבין הטעים, כי באיזור הבקעה, במיוחד בחלק המזרחי, פעלו ופועלים ארגוני טרור, הק" שורים בקשר ישיר או עקיף עם הטרור. אך אין בכך שום צורך לשנות מהמדיניות שנקטה ישראל באיזור. (עתי"ם)

שלטונות מצרים החזירו טרקטור שנגנב מישראל לפני 4 שנים

שלטונות מצרים החזירו לישראל טרקטור, שנגנב לפני 4 שנים מאילת והוברח למצרים.

עד כה, כבר הוחזרו כך לישראל כלי רכב אחדים שנגנבו ואשר פרטים לגביהם הועברו מישראל למצרים, כדי לאתרם ולהחזירם.

הטרקטור נגנב באילת באמצע 1983 והיה חשוד, שהוא הוברח למצרים.

משטרת ישראל העבירה פרטים לגבי הטרקטור לשלטונות מצרים, באמצעות הוועדה הצבאית המשותפת וביקשה לחפש אחריו ולאתרו. בינתיים, פיצתה חברת הביטוח את בעלי הטרקטור.

בסוף השבוע הוחזר הטרקטור הגנוב לישראל, כשהוא תקין ובמצב עבודה.

הטרקטור הועבר למפקדת מרחב לכיש של המשטרה באשקלון והודעה על כך נמסרה לחברת הביטוח, שכאמור כבר שילמה פיצוי לבעלי הטרקטור. (עתי"ם)

שולץ: עכשיו יש לפעול לצמצום הטילים לטווח ארוך

וואשינגטון — שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ אמר, כי שתי משצמות הכל משגיעות עתה להתמקד בצמצום הטילים האסמרטגים לטווח ארוך, "אחר שבאופן מסתמן החזה לביטול הטילים הגרעיניים לטווח בינוני.

שולץ אמר בטלוויזיה האמריקאית, "הדבר החשוב ביותר לעשותו כעת, סבורני, והסוביטים אמרו שגם הם סבורים כך. הוא לדאוג לקיצוצים בדילים מאד בנשק האסטרטגי, קיצוץ של 50 אחוז, וזה מה שנשתדל לשיג עכשיו.

הוא הדגיש כי ההסכם על ביטול הטילים לטווח בינוני כבנחון לנאט"ו אשר יגדיל את בטחון אירופה. (ע"ר)

אמל אסרה הפצת פרסומים של חיזבולה בדרום לבנון

לבנון — דאוד דאוד, חבר הנהגת המיליציה השיעית אמל, הודיע כי בעתיד תיאסר הפצת פרסומים של תנועת חיזבולה הפרו־איראנית בדרום לבנון, ואמר כי אמל תתנגד לכל מי שינסה לחלוק על סמכותה באיזור זה.

דאוד השמיע אזהרה זו בנוכחות מנהיג של חיזבולה, שייך חסאן נאסראלה, שתנועתו מנסה להשתלט על דרום לבנון, בכנס שנערך בכפר הולדתו ביריאס.

דאוד דאוד, שנבחר בסוף השבוע כיו"ר הועד הפועל של אמל, אמר "כל החלטה בדרום לבנון היא בתחום סמכותה של אמל, בתחום המחנות הפלשתינים הוא חלק אינטגרלי מבטחונה של דרום לבנון ואנו נרע להתיצב מול כל גרום שינסה לחלוק על החלטה זו, אפילו יעלה לנו הדבר באלף קרבנות מעונים".

אמל כבר הפלתה בשש 8000 עתקים של הבטאון השבועי של תנועת חיזבולה שנועדו לדרום לבנון. הוא הסביר כי בסאון זה "נרגש מידע כזב, וההפצה אסורה מעתה בדרום לבנון". (ע"צ)

ניזון בעיקר מדגים חבש - והגיע לגיל 147 שנים

אבו־דאבי, אזרח של איחוד הנסיכויות הערביות, שניזון בעיקר מדבש ודגים, מת בשבת בגיל 147 שנים, על כך מדווח העתון "אל־ בראק" המופיע באבו־דאבי.

לדברי העתון, מוחמד סאלם ג'ומעה היה האיש הזקן ביותר במדינות המפרץ.

מספר צאצאיו של מוחמד סאלם ג'ומעה מגיע היום ל־120 נפש, מציין העתון.

עד לסוף ימיו הוא היה בעל מוח צלול ומקוריו אומרים כי אף פעם לא סבל ממחלה. (ע"צ)

שני אזרחי קטר עורכים סיור בעולם רכובים על גמלים

ראבאט — שני אזרחי קטאר, שאיד עמר אחמד וצאלח מוחמד שמיר, המרכים מסע בסביב לשלם כשהם רכובים על גמלים, הגיעו לאזרה שבמערב מרוקו.

סוכנות הידיעות המרוקאית מציינת כי שני הצעירים האלה יצאו מארצם בחודש פברואר והשלימו את השלב הראשון של מסעם, שכלל את נסיכות עומאן, איחוד הנסיכויות הערביות, באחראיין, עובר הסעודית, כוויית, עיראק, סוריה, ירדן, מצרים, לוב ואלג'יריה.

הם מתכוונים להגיע לדרום קוריאה לאחר שיעברו במדינות אסיה ואיזרחה בבריה"מ ספרד ושוויץ.

יצוין כי השניים ניזונים בעיקר מגביות ולחם ושותים נזה וקפה במהלך מסעם.

כשנשאלו מה מטרת המסע, הם ציינו כי עליהם להוכיח ש"רוכבי הגמלים הם שליחי הציבליזציה". (ע"צ)

מיום ליום

☆ העיר הקודש והמתנחלים...

אקטואליה מיוחדת תהיה לסליחות של "זכור ברית" שתהאמרנה מחר, ערב ראש השנה, לעת שגגיע לסמון של "זכור ברית" ובו נבכה בחום על "העיר הקודש והמתחות שהיו לשמה ולבוות", שהרי ימים אלה מסתמנים בהאבק הקשה על דמותה וגבולותה של העיר; כאשר מרשתי ברית מקרב עם ישראל הם שלגורל הראבון רוצים להטביעה בשמה ובביחות של תרבות יחן, של ואלולי שבת וכל קודש.

בתחמנו דרכי ההגיון והבהבה האלמנטרית, יש עד בעלם הגדל אוהבים רבים המערערים על זכותם של היהודים לחזיק בירושלים בעודם ובבירתם. על רגליהן של כמה וכמה מן המדינות הערביות עוד הוראה "המשימה הקדושה" להביא את "גאולתי" ירושלים לאיסלם, שלא לדבר על אשיף, שאפילו במסר השלום" שהואיל להביא לנו "מבשר השלום" צירלי ביטון, לא שכח ערפאת להזכיר על מדיה פלשתינאית שירושלים היא בירתה. ומי שלא יודע, יש עד גם בעולם הנוצרי מי שמערער ומי שאורב לה לירושלים, והנה, מכל הסכנות הללו מתעלמים ורצים להטביע על העיר הזו ז. גם של הילוניות, כאשר מלבד הפגיעה בקדושתה יש בכך כדי לסכן את הסיעון הייחודי של העיר ומסכן את אחיזתה בידינו, שהרי אם רצים לעצב אותה ברמות גויות, יש גויים טובים יותר מאתנו...

כמה, איפוא, נחוץ שנתפלל להשרית מכל הלב, כי יזכור את העיר ירושלים לטובה, כדי להצילה לא רק ממזימות של גויים, אלא גם, להבדיל, מכל התוכניות הרעות של היהודים הנוטעים שלא ותהיה לשמה ולביחות, אלא תהיה לגאוה ולתפארת לעם ישראל כולו.

☆ מי מעונין בחרפה?

מפגישות שנערכות בכל מיני פורומים, אם זו פגישה מצר מצמת של ראש הממשלה, ממלא מקומו ועוד, אם בפגישה של ראשי סיעות הכנסת אצל ראש הממשלה, ואם גם במושב המיוחד שנערך לשמון במוצאת עזרת ירושלים, ניתן להגיע למסקנה כי הרוב הגדול אינו מעונין בירושלים חילונית, שהרוב מבין כי ירושלים שונה מכל עיר אחרת וכי לכן עליה לשמור על צביונה המיוחד, שלא לחללה ולא לבזותה.

מה שמסתבר מכל זה הוא, כי אין כאן אלא מיתקפה מטורפת של קבוצה חילונית אנטי־דתית מצומצמת, אלא שזו נעזרת על־ידי ראש העיריה, מר קולק, שמתוך חשבון טקסי משלו החליט להצטרף למיעט קולני קטן, אם אלה אנשים ממפ"ם ומר"ץ, שכל אחד יודע את מספרם בירושלים, הכל בדי שיוכל לסיים את הקריירה שלו בסימן "היסטורי" שגלהם בצורה פעילה נגד דת־הדתיות. אם זהו מבוקשו של מר קולק, כי אז אנו יכולים לומר שהוא יכול לסיים את תפקידו בלב שלם ובמצפון שקט, הוא עשה כבר מספיק כדי להרשם כאנטי־דתי, והוא לא מוכרח לעשות יותר ממה שכבר עשה עד כה...

עתה ברור כי במציאות אין למר קולק רוב למדיניות האנטי־ דתית שלו. לעשרת המבנים הדתיים מצטרפים גם בעיני הלימוד, המתנגדים להקרנת סרטים בשבת. ודע, היסב שגם בין חברי סיעת ירושלים אחדי יש כמה שמתנגדים למדיניות להכעיס של מר קולק, ובזכר שיותר מזה בא הדבר לידי ביטוי בקרב האוכלוסיה עצמה של העיר שברובה הגדול אינה רוצה בכל המלחמה המיותרת הזו.

☆ אם בארזים...

לזה אינו לא יכול היה לצפות, לפגישה של חבר מרכז "תרות" עם נציגים מאשיף. בעוד כולם עסוקים בשאלת המפגשים של מציגי הקומוניסטים ומפלגתו של מתי פלר עם ערפאת ונציגו ארגונו, הנה התגרסמה הדיעה על פגישתו של מר משה עמידב עם אחד מאנשי אש"ף הידועים, הדבר מעורר, כמובן, מהומה גדולה, בעיקר ב"תרות" עצמה.

ראש הממשלה, מר שמיר, מכריז מיד על התנגדותו המוחלטת לאותה פגישה, שכמובן לא היתה ידועה לו מראש והוא דחה אותה על הסף גם בדיעבד. עמידב עצמו מסביר מה שעשה באמתלאות שונות, או שלא ידע במי המדובר או שעשה מה שעשה "כאיש פרטי". ח"כ מאיר אביזוב יצא בהודעה ניני חריפה ביותר, בתביעה להדיח את האיש מחברותו במוסדות המפלגה, כפי שנעשה הדבר לא מכבר למר אריה נאור, תאת בשל סטיה הרבה פחות חמורה, כאשר הצטרף לצוות הטברה של מר פרס לענין הועידה הבינלאומית.

אין ספק שמעשה קנה מקנה קשה למפלגת ביטבונים, היא שמגיעה אחרי גל המאבק נגד אלה הרוצים להתערבב בענין דאוריב בנגש מס. 1 של ישראל, נתוקלת לפתע בתופעה חדשה לגמרי שחדיתה שלה, גם בארזים נפלה שלהבת, ומה כבר יוכלו מעתה לטען נגד צירלי ביטון מחדש?...

☆ שאלות למפכ"ל

תשובת מפכ"ל המשטרה למאמרו של י. גושן, כפי שפורסמה אתמול ב"המודיע" מלמדת רק על עובדה אחת, כי המתגרסם ב"המודיע" זוכה לתשומת־לב במפה המשטרה, אבל, למרבה הצער, לעצם הטענות אין הזיקות מוראמות, אלא הכל בנוסח השיגרתי והידוע, שהמשטרה תמיד בסדר, היא פועלת תמיד לפי ההוראות, ולכל היותר, במקרה של תלונה, עורכים "בדיקה פנימית", שלאחריה מחליקים את הכל.

בתשובת המפכ"ל רב־ניצב קראוס בלטה נקודה נוספת, כי מה ש"המודיע" מוצא תמיד מצר עצמו לבקר ולמחות עליו, היינו על שימוש באלימות, לדבות מילולית, במיוחד קראות־גואי של "נאמנים" כלפי שוטרים — את זה קיבל מר קראוס ברצון ואף התנב לתרום לבן עוד כמה וכמה משפטים. אבל כל היתר נדחה בידיו. בבל היתר נהגת המשטרה בסדר וכשורה...

הבה, כדי לסבר את אוזנו של מר קראוס שלא מדובר כאן באיזו "מחלת רדיפה" של הציבור החרדי, אולי כדאי שיתייחס לסיפורה של גב' פולמבו מהר ציון בירושלים, המתלוננת עתה בצורה חריפה ומרירה ביותר על מעצר בכח גס וברוטאלי שהבעע בה, הכל מפני שאיזה כומר התלונן נגדה. מה פשוט של מעצר בכח של אשה בודדה, שאיש לא יוכל לטענן נגדה שהיא מהווה סכנה או שיש תימלנו? הרי מקרה כזה מלמד יותר מכל על אחידות הכח הגס השוררת במשטרה, ומזה יוכל אולי להבין, כי כאשר בציבור החרדי מתלוננים על אלימותם של שוטרים, אין כאן סתם בדותות בעלמא, אלא עובדות כהויתן, ומן הראוי שמר קראוס לא יהיה בענינים כאלה מפיהם של קצינים מרוחקים, אלא יסדיר לעצמו ציור־מדע אמתי ובלתי אמצעי, כדי לדעת במה בדיוק עסוקות יחידים של שוטרים בזמן פיזור הפגנות של חרדיים.

☆ נגד עצמם...

הרצון "להיות נאמנים" מהווה שאיפה דומננטית ביותר בקרב אנשי "הקיבוץ הדתי", את הכל הם מוכנים לעשות ובלבד שהחילוני המצוי לא יזהה אותם עם "החרדים החשוכים", וזהו הרקע להתנהגה מיוחדת במינה שעברו בימים האחרונים תלמי־ דות הקיבוץ הדתי יבנה.

הללו הנמידו שלחן ברחובה של עיר בהחתימו עוברים ושבים נגד "כפיה דתית", דבר שעליה, כמובן, הכריזו מראש, כדי שכלי־התקשורת ידעו מה קורה כאן וכדי שיתנו פומבי לטיפו הנפלא הזה שיהם נחמדים", אלא שאותן בנות פתיות, מוסתות ע"י הוריהן ומורהיהן, השתופים בצפיה בטליויזיה המשמה בציבור החרדי, אינן יודעות ואינן מבינות כי הן ערכו למעשה פסיעה נגד עצמן הם...

אין החרדים, בתור שכאלה, כופים דבר על המדינה, ואולי לא במקרה מדובר ב"כפיה דתית" ולא "חר

בצלאל לנדוי

מערכת דורות על סמכות קביעות מועדי השנה

לוחות השנה מאז ועד עתה לשרות הצבור

כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים

דף מיוחד מוח - שמות החודשים וסימני המזלות.

במאמרנו הקודם הזכרנו את החשבונות לקביעת התקופות והמולדות, שנקבעו ע"י הלל השני בשעתו, ועל פיהם סודרו לוחות השנה בקהילות ישראל, במשך אלפים השנה. מאז גלינו מארצנו, אולם גם לאחר מכן התנהלו מאבקים בתקופות שונות על סדר קביעות מועדי השנה, והרי פרטי אחת המערכות האלו לפני כאלף שנה.

היה זה בקיץ ד' אלפים תרפ"א, כאשר רבי אהרן בן מאיר, גאון ארי"י ראש הישיבה, ניסה להדיח את זכותם של חכמי ארי"י ומזה נתגלע הפולמוס. יסוד המחלוקת היה חילוקי דעות באחד מיסודות חשבון העיבור, מולד זקן או ענין ארבע שערים, אולם בהתגלע הפולמוס היתה התביעה העיקרית ההרי מוניה וקביעת סדר העיבור לחכמי ארי".

המערכת החלה שנים ספורות לפני כן, בתרע"ה. באותה שנה פרצה מריבה בין בני הישיבה, אשר בחרו להם לראש את רב מבשר ובין הנשיא דוד בן זכאי, אשר מינה כנגד רצונם את ר' כהן צדק. ר' אהרן בן מאיר, גאון ישיבת א"י, השתמש במקרה זה למשוך אחריו בני ברית, ואכנס הצליח לשדל רבים ממצדדי רב מבשר, שנטו אחריו באמת ובתמים, ובחשבם כי הוריך עמו, וכרת אתם ברית אהבה אשר לדבריו "מעולם לא היתה כמוה בין חכמי ארי" וחכמי בבל". בהיותו בבגדד לבקש צור נגד הקראים ובני ענן, לא נמנע מלצור לחכמי בבל, בכל לבבו בכל נפשו, על הקושרים עליהם, וכמה מבני ישיבות בבל הצטרפו להוכיח.

רב סעדיה, שעוד לא נתמנה גאון אך בתוקף מעמדו וגדלותו בתורה, הוכתר בתואר "אלוף", ניסה לשכנע את ר"א בן מאיר לקבל מרות הרחב. אולם הלה לא חזר בו. בהושענא רבה, היום שבו היו נאספים המתי בית ישראל בירושלים על הר הזיתים נוכח פתח הבית, העביר קול ביום הקריאה לאמר "פרוש ביד נביאיו וחכמיו: מרחשון וכסלו חסרים, והפסח ביום אחד בשבת".

היתה זו הכרזה גורלית, שהיתה עשויה לפלג את העם לשני מחנות. בן מאיר היה אמנם במיעוט בקרב החכמים, אך בהסתמך על מעמדו כראש ישיבת ארי" פירסם אגרת נמרצת: "אין רשות לאדם מישראל להשיג גבול ראשונים — שכן אמר דוד אבי הגנים "מקנים אותבנן", ואין שבחן של ישראל אלא ירושלים עיה"ק וסנהדרין גדולה אשר בתוכה".

משעמד בן מאיר על דעתו פנה הנשיא בן זכאי, ואתו במערכה ר' סעדיה אשר כאמור טרם היה לגאון, באגרות אל כל קהלות ישואל "הקרובות והרחוקות" באהבה שלא ימשכו אחרי בן מאיר.

גם בן מאיר לא חבק ידיו בעצלתיים והרבה לשלוח גם הוא לכל קצוי ארץ, את אגרותיו אשר בהן הודה חוקי קביעת המועדים על פי דרכו.

באותה שנה נפרד אמנם העם: יושבי ארי" עשו את הפסח, בשנת ד"א תרפ"ב, ביום שלישי בשבת, כדברי בן מאיר וגם את ראש השנה שאחריו, תרפ"ג, כפי שיטתו בניגוד לדעת הרוב בצבור, אך בסיומה של אותה שנה, השליטו ביניהם חכמי בבל, כדברי רב שרירא גאון באגרתו: "והיה פלמוא עד חדש אלול שנת א' ר"ל לשטרות (הוא ד"א תרפ"א) וצבדו שלמא דוד נשיאה עם רב מבשר גאון, ויתיב רב מבשר גאון ורבנן די ליה לבדם, ומתבחרים דרבנן, הוו בהדיה, ומר רב כהן צדק ורבנן דיליה לבדם".

חכמי בבל שהשליטו ביניהם החליטו לפתוח במערכה משותפת נגד בן מאיר, ולקראת ראש השנה תרפ"ב פנו באגרות לקהילות ישראל להסבירה עמדתם. כן פנו לבן מאיר עצמו "אם עשיתם בניסן בשגגה — כתבו אליו — אל תעשו בתשרי בזדון, וד' הטוב יכפר". בהדגישם כי הם "אבלים מופים בבכי תמרורים ואנחה, נפשו חרפה בגרים, וקלסה בין המתים (הקראים), וכי נמסך בקרב העם רוח עוזים, ובערה המדורה, והלמידי חכמים עיניהם כלות ביגון מפני הרוגז, כי רבו השמועות בגלל אוזניו בני ישואל, האגרות באות עליהם מכל צדי".

ר"א בן מאיר דחה את כל הבקשות שהופנו אליו, ולא התרגש מהאיומים שהושמעו כנגדו, בציינו כי מדה זו ידושה הוא בבית אבותיו מימות עולם, וגם הוא סבל כבר בחייו צרות ויסורים הרבה על קידוש השם: "חלילה לי — טפן — לסור מדרך האמת ומקבלת אבותינו, דוד המלך בקשו אויבים להרגו, ועשה ש"ד" למען שמו. רששית (חולה) ממנו אנחנו אשר עברו עלינו צרות ויסורים בר"ב בחמס ובליז נשעבו, ואלו הדבר אלוקי נעמים לא נשנה מנהג אבותינו".

שנתיים שלש היה העם מפולג, אולם בסופו של דבר נשמעו כל תפוצות ישראל להוראות חכמי בבל. עיבורו של בן מאיר נשכח מלב ולולא עמל חוקרי קדמוניות, שהביאו לדפוס את האגרות שנתגלו בגניזת קהיר, לא הייתו יודעים על סכסוך זה ולא כלום. זאת ועוד: רושמי הקרותה מציינים כי אם יצא בן מאיר מנצח בענין זה, רק המסורת האמנה, אשר כבר הכתה שורש עמוק בלב העם, היא שניצחה אותו.

לוח ראשון לדיני ומנהגי השנה

להלן נעמוד על ההצעות שהועלו בדורות האחרונים ע"י כמה מחשובי המחברים כי לוחות השנה, ובהם קביעת המועדים והחודשים יסודרו ויודפסו בירושלים, ומכאן יופצו לכל תפוצות הגולה לחידוש המסורת "כי מציון תצא תורה", אולם כבר עתה נציין עוד כי עוד לפני ארבע מאות וחמישים שנה סודר בארץ הקודש לוח מפורט, שכלל גם דינים והנהגות לכל ימות השנה.

עד כמה שעלתה לכרך בידי כותב הסורים, הרי אחד הלוחות הראשונים, ויותר נכון לא לוח אלא ספר, הכולל בפרוטרוט דיני ומנהגי השנה הוא ספר "תיקון יששכר" לרבי יששכר בן סוסאן, שבו כלל את מנהגי הקהילות הקדומות בארץ ישראל.

לוח זו ספר זה הוא יקר מציאות ביותר, אולם נושאי הכלים של השו"ע כגון בעל "כנסת גדולה" ובעל "מגן אברהם" מביאים אותו ומסתמכים עליו. ביחוד בענני קריאת התורה והמועדות בשבתות ובמועדי השנה. בגלל יקרת מציאותו נציין כמה נקודות מתוכו, ומה גם שאנו למדים הימנו פרטים שלא היו ידועים עד כה לתולדותיו של מרן רבי יוסף קארו בעל "בית יוסף".

בספרו "תיקון יששכר" פיזם רבי יששכר בן סוסאן, מגדולי צפת לפני כארבע מאות שנה ומעלה, כלומר בתקופתם של האר"י הקדוש ומרן ה"בית יוסף", דינים ומנהגים לכל השנה. וביחוד הוא נחשב לאחר מחשובי הפוסקים בענני עיבור השנים וקביעת החודשים, וכן בענני קריאת התורה והזה־פטרות בכל ימות השנה.

הספר נתחבר בשנת רח"ץ, כלומר לפני ארבע מאות וחמישים שנה בקירוב, בפרוס תור והזהב בצפת. מאגרותיהם ומרשמי ביקורם של הגולים באותה תקופה, אנו למדים על מעמדה החשוב של קהילת צפת בימים ההם.

בשנים הבאות לאחר גירוש ספרד גדל מספר היהודים בצפת, וכמה קהילות הוארגנו לשמוד על מנהגיהן המיוחדים. אחת הגדולות שבהן, אם לא הגדולה שבהן, היתה קהילת המוסתערבים (תושבי הארץ הוותיקים) שבן סוסאן נמנה עליה, ובספרו הוא מביא את מנהגיה המיוחדים, בצד מנהגי הקהילות האחרות.

רבים מגולי ספרד שהגיעו לארץ התארגנו לקהילות מיוחדות לפי ארצות מוצאם. המחבר רשם את המנהגים המיוחדים של הקהלות השונות, ואם כי קבלה בידינו ש"מנהג ישראל תורה", השתדל לברר את מקודם ההלכתי, והימנו נשקף מעמדו הנכבד בבירור ההלכה למעשה.

לחישוב מדויק של שנת השמיטה

בהקדמתו לספר הוא מספר שראה לוחות רבים חלויים בבתי כנסת, והם משובשים. כדוגמא הוא מביא שבאותה שנה שכתב את ספרו, רצ"ט, היו כאלה שטען כחשבון, ולכן הסתמך על המקודות הראשונים, על דברי הרמב"ם ובעל כפתור ופרח שבבר עסקו בכך, והוא מצא לפי חשבונו שאותה שנה, רצ"ט היא שנת השמיטה, "ועוד לפני שיצא פאר"י יצא קול מכל בני הגליל, ורבים נתעוררו לכתוב על פרחבול השמיטה לפני החכמים ויתי הארץ יצ"ו, כדי שלא תשמט הלואותיהם, שיש להם על הלוויים".

בהמה"ה הוא מוסיף: "אחר תשלום הספר השנה הזאת הש"ו ליצירה שלח החכם כה"ר חיים חבר יצ"ו מדמשק מקום דיוהבו לפה צפת תובב"א, לוח לבני קהל זו השנה, לתלותו בבהכ"נ שלהם, קהל סיסיליאנו יצ"ר".

בספרו הוא מביא מסורות רבות ובבללן כאלו שנמסרו לו ע"י הדיין רבי יהושע בשם רבי יעקב בי רב וכן בירורים הלכתיים שהיו לו במעמד של מרן רבי יוסף קארו, שנכח בביהמ"ד שם, ושימש כמוהל, וסמך את ידו על הכרעתו.

נוסף על הכרעותיהם של גדולי הפוסקים בדורות ההם: רבו הרלב"ח, רבי דוד בן זמרה (הרדב"ז) גדול רבני ירושלים בימים ההם, כלל בספרו את המנהגים שהיו נהוגים בימיו בצפת, הן בקהילתו המוסתערבים הן ביתר הקהילות. בידו היו גם כתבי יד בעניני עיבור שנים, כגון ספר עיבור לרבי ישועה דיין הארם צובא וכן קונטרסים בענני הפסקת הקריאה לעליות וכו'.

המנהג המקובל בכל תפוצות ישואל ש"הכל עולין בשמחת תורה" מובא על ידו: "ומנהג פשוט בזרוה מקומות באותו יום, וכן אנו מנהגינו המ־ערבים יצ"ו ומתערבים יצ"ו שבצפת תובב"ב, כמעט חצי הקהל ורוב הנערים והילדים יצא, כמנין שש ושבע ומעלה, מעלין לס"ת ארבעה חמשה ילדים בפעם אחת, שאחד מהם מברך וכולם רק עמו עומדים, והכל משום שמחת התורה". במהדורה שניה הוא מציין שיש"הם בן גם בירושלים כשהייתי שם", חשיבות מיוחדת לדבריהם שמנהג זה קיבל אישור הרלב"ח מגדולי האחרונים: "וכן ראיתי שעשו בירושלים עיה"ק תובב"ב בפני מורי הרב הגדול מהר"ר לוי בן חביב זצ"ל איש ירושלים (נ"ו ע"א).

לדבריו "אחד מהם מברך ואחרים עומדים ושומעים" אך לדברי הר"ח סתוהן ב"ארץ החיים": "דהאידנא אין מנהג צפת כן אלא מעלים אותם אחד אחד. לאחר שעלו וקראו בספר תורה, מעלים את כל התינוקות הקטנים, והש"ץ מברך אותם בעל פה בפסוק "המלאך".

בספר זה מובאים לראשונה (במהדורה שניה) מנהגי ס"ו בשבט: "ביום ס"ו בשבט ראש השנה לאילנות ואין מתענין בו, ואין נופלים בו נפילת אפים, ונהגין האשכנזים יצ"ו להרבות פה במיני פירות ואילנות לכבוד שמו של יום" (כ"ב ע"ב) והבריו מובאים ע"י בעל מגן אברהם (בהלכות נפילת אפים סי' קל"א).

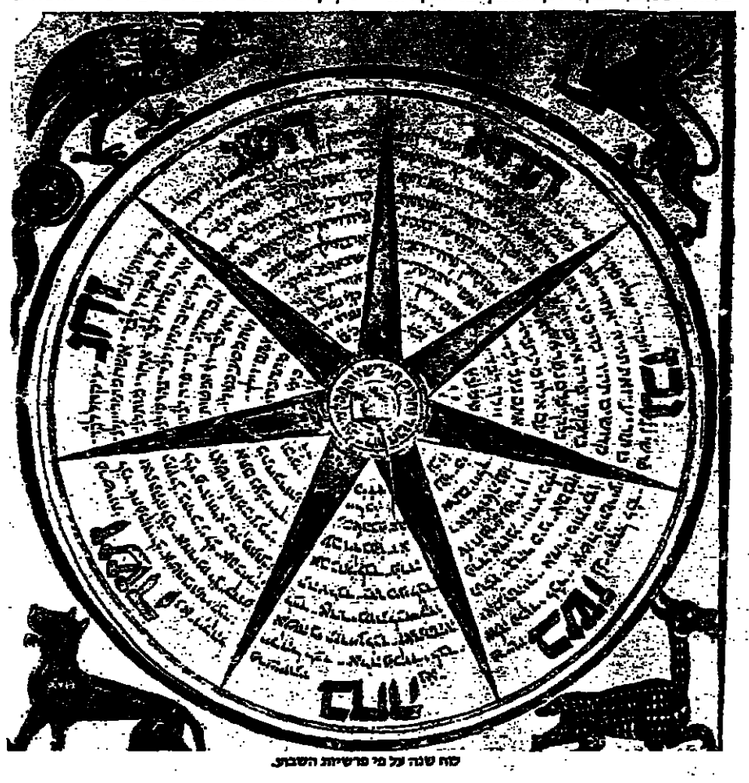

לוח שנה על פי פרשיות השבוע.

בדורות מקיפים לפנינו בענני פורים: "ירושלים היא העיר היחידה, שנהגים בה עד היום ההה דיני ומנהגי פורים דמוקפין", ישנה שאלה גם לגבי ערים נוספות וכך הוא פוסק כי "בערים המסופקות קוראים בשני הימים ביום ט"ו וביום י"ד ובלילו בלבד, והאיל והוא זמן הקריאה לרוב העולם, וכן אנו נהגים". "צפת שבגליל העליון, ספק אם היא מוקפת חומה מימות יהושע בן נון, ולכן קוראים בה בשני הימים וכן נהגים בכל ערי ארץ ישראל וכפריהם המסופקות".

בענין קריאת התורה ביום שני של פורים זכה להסכמתו של מרן הר"י קארו, שאמר לו: "יפה עשה". היה זה בשנת השי"ט ליצירה — הוא מספר — "התחיל החזן שלנו יצ"ו לטרב ביום שני של פורים מלהפלות את ספר תורה, לפי שראה כאן קהלות אחיהו הספרדים יצ"ו שלא להפלות.

בשנת רצ"ט עד"ן לא הובא החזה הקדוש לדפוס, אולם שנים ספורות לאחר מכן הופיע הספר לאורה ולגבי כמה ענינים הוא מסתמך עליו, ולדוגמא נציין את דבריו לגבי סעדת פורים המ־שולש בירושלים. לראשונה הביא הוכחות "לפי דרכי התוראה מלשונות הגמרא בבלי וירושלמי ומשיטות הפוסקים", אחר כך בא לידיו ספר הזוהר, ומצא "סמך לדבר כמו שכתבנו, שאין לדחות שיטה זו, לא להקדימה ולא לאחרה, ולא יתחזי 'בכך פגימו בפתורא דמלכא' (כ"ט ע"ב).

לפנינו אחד המקודות המוסמכים הן לגבי סדרי קריאת התורה בשבתות, הפרשיות המתוכרות והנפרדות בשנים מסוימות, והפטרותיהן, הן לגבי ענני עליות הן במקרי טעיות. לאחר ציון דעותיהם של פוסקים ראשונים ואחרונים לפניו הוא מוסיף מנהגות ארי" "כמו שראיתי המסתערבים ת"ו בצפת שבגליל העליון תובב"ב ששם דיוהי נהגים, וכן אנו וכל הקהילות יצ"ו אשר שם נהגים, ואם אבין דבר מתוך דבריהם אכתבנו ביניהם" הצרותיו הראשיות מסומנות בנוטריקון שמו איש "אני יששכר".

ענין מיוחד במנהג שהיה מקובל בקהילות המזרח "לאחר עליית הנתון קוראים לו פרשת "יאברהם זקן" מתוך התומש" וכן כתב גם בעל "יד אהרן" (במהדורה בתרא סי' רפ"ב). בעל "ארץ חיים" מוסיף "ובזמנינו אינם נהגים כן, ואפילו ב' או ג' פסוקים אחר הפטרת סדר השבוע, אינם אומרים, לא אשכנזים ולא הספרדים".

ענין מיוחד בסיפורו על ה"משמרות" שנהגו בצפת: "וכן נהגו באלו המשמרות שעד עתה באלו השנים, משנת השי"ט ועד עתה השכ"ו ליצירה, נהגו פה צפת תובב"ב, שנדבו להתקבץ בכל יום עשרה מכל הקהילות אשר שם בבנסת אחת, בתענית כל היום וקורין ומתחננין כיום כיפור. לאחר שני פטרים הקהל מתפילת שחרית, וקורין כל התהלים עד המגתה, ושארים העשרה מרצאים ס"ת במגתה וקורין ויחזל, ומוסיף החזן בתפילה ברכת עגנו בין גואל לרופא, ובהם רב חכמי הדיר יצ"ו. במהדורה השניה (ויציאה של"ט) הוסיף כי ביניהם נמנים "רבנים ותלמידים וכמה פעמים ביניהם גדול דורנו בזה על חיבור נער אחד אשר אין לו שום ידיעה בדבר הזה כסומא בארובה. וכגר שנתגייר, ומעולם לא עסק רק בספרי העכים, ודורנו רק בשנים הזה החילם לעשות, ונראה מה יהיה בסופו ח"ו".

ר' מאיר קארניץ מוסיף לספר על תקלה שיצאה בקהילת ברסלאו כאשר "סדור הלוח השנתי נתן יד לפושעים לומר אלו הם האמתיים, והשאר שוא ושקר ודברי תוהו", וכבר הוסיף הקופות אמתיים בסוף לוח תקפ"א, וצער גדול היה להמנהל הצדיק הגאב"ד דק"ק ברסלאו צונקלה"ה, והבטיחני לבטל דבר זה, אמנם בערי"ה אם אין רב אין הסכמה, ולית דין ולית דיין, והעולם כהפקר, ושמעתי בצער דבת רבים, למה לא נעשה המועדים עם מולדות הללו שהם אמתיים, ומי יוכל לגלות לכל אחד ואחד טעותם. שא"כ זה יעשה היום הזה מקרא קודש, הה למחר, כמנהג הקראים, ובאמת כל חשבונינו הם מיוסדים על נוף ירושלים עיר הקודש תובב"ב, ולסכה זו כל ישואל יעשו המועדים ביום אחד מיוחד לכל, וכן כתוב תורה אחת יהיה לכם".

הוא תובע איפוא: "החרדים על דבר ה' מניהיו עם קודש ומומדים בפרק, הכה יתאמצו בכל כחם להשתדל ולהודיע לאלופי הקהל הלבו"ן דק"ק ברעסלוי יע"א לעין בדבר זה היטב, לבלתי תת רשות להדפיס הלוח. רק הנעשה ע"י מחבר יהיה כי שיהיה הבקי וכוכחה בענינים הללו. ועל מה אדניהם הטבעו. וכוסכם מגאוני הזמן נ"י, בכל שנה ושנה בפני עצמה. ולא תהיה צדת ה' כצאן אשר אין להם רועה. ואיש כל הישר בעיניו יעשה. ולהכריז בבתי כנסיות, ולפרסם לכל בני המדינה יצ"ו, לבל יבוא בגבולם, להי שאינו מוסכם. למען לא יכשלו ה"ר".

רבי עקיבא איגר העביר את הפנייה לחתנו ה"חתם סופר" המציין בתשובתו מיום י"ט אלול תקפ"א: "הגיעני נ"מתו עם עצת כו"ה הגאון הגדול נ"י. ועצתו כאשר ישאל ברבר אלקים. אך הפעם גדול ענוותנותו הגיעו להש"ג שלא כדעת נוטה. להביא פצות ממרחק. מרבנים חוץ למדינה. אשר הלוחות הכוטעות ההמה לא יכשילנו ולא יגיעו אלינו. ומה לנו ולהם ומתחדי כלוהם מלחמה ורב ריב" הוא מציע איפוא שראשי ורבני קהילת ברסלאו הם שיטפלו במכשלה אשר בעיניו.

"לפע"ד מה שקאל בבו"ה הגאון לצאת בקולמוסו הוא ללא צורך כלל. כי עצה טובה מאמצי כוחנו, כי בה תלוי קביעות המועדים המ־קדשים חמץ בפסח ואכילה בי"כ בהכרה. בצירוף שאר מצוות המסתעפים ממנה, וע"ז נאמר כי היא חכמתכם וגו'".

"ובפו"ה, מחמת צוק העתים נתמעטו הבקיאים בחכמה זו, ורובא רובא סומכין על הלוח הנדפס לכל השנה בפ"ע, כאלו נתנה מסיני, והסכנה ברבה תצירא הוא, ואם ימצא לפפמים מולר או תקופה מועטה, אין מי ששגיח עליו להכריעו ולהגיהו, כ"א ליתרי חן היודעים לשערם".

סדר קביעות מוטבה אירע לדבריו בברלין בשנת תקס"ג "המכשלה רבה מאוד בידי ההולכים למ־רחקים ועוברי ימים, הסומכים על הלוח שבידיהם בכל הלכה פסוקה, ואין בודקין מן המזרח ולמע־לה".

"זה שנים רבות עסקתי בחכמה זו" מציין השואל שחיבר "מאיר עיני עברים", ד' חלקים כתב יד, הכוללים קביעות בני ישואל עד כלות ששת אלפים שני דהרי עלמא, בצירוף קביעות אומות העולם באופן נאה וסדר נכון, אשר לא קדמני בן אדם, וכבר תמכוני רבים מגאוני זמנינו".

הוא מוסיף לספר על מאבקיו עם המתפרצים "שרבים פעמים מסרתי נפשי במלחמות ה', להכות על קודקוד המלעיגים על חשבון קביעותינו, ובמי גמתם לפרוץ גדר בישואל כמנהגם, וה"ל עלתה בידי להשיב חורפינו דבר, עד שלא נשאר מענה בפיהם. ה"ה ספר קטן דבר בעתו נגד בן דוד הפילוסוף מבני עמנו בברלין. ובמאסף שם תקט"ס נגד הקראים ונגד סנהדרין חדשה שהיא בפאריז, ועוד ידי נטויה להשיבם במחברת גדולה, ולבדר טעותם הנשאר להם אחרי תקונם".

בהמשך תשובתו הוא מספר על לוחות מלאים טעויות "שהמחבר לא ידע בין ימינו לשמאלו, כי לא נסה באלה. ומעולם לא נהייתה כזאת בישואל, שבדברים יקרים כאלה אשר כל יסודי הדת תלויים בהם, וכמה מכשולים ואיסור דאורייתא העלולים לבוא ח"ו ע"י טעות קל שבקלים, היתכן שנסתמך שמעלתו ידפים לוח המתוקנת שלו, עם הסכמת הגאון או באונים, ובהסכמתם יאמרו שהרבה מב־שולים כבר יצאו מיד מדפיסי לוח, והכשילו רבים בכמה ענינים, כמו שהסביר מעלתו, ע"כ לא יקנה שום לוח כי אם מהמוסכמות, וזה יוציל יותר מכמה מלחמות".

בעל "דברי מלכיאל" דוחה הצעה לכנס אסיפה לסידור הלוח

על ההזירות הרדרשה בהדפסת לוחות עומד גם רבי מלכיאל הלוי טנגברים מלומזא ובספרו דברי מלכיאל (ח"ד סימן י"ב) כלולה תשובתו לעידוד אחד העסקנים שעסק בזה: "ראושר כוחו על אשר התעורר בדבר הזה, כי לא מבבר נפלא בעיני, מדוע יפיסו הלוחות בלי השגחה מבעלי הוראה, הלמסור דבר גדול כזה לאנשים שאינם מחזיקים ליראי ד', יוכל לצמוח מזה קלקול גדול ח"ו".

הוא מזכיר דבריו הנ"ל של ה"חתם סופר" "וראוי שיפרסמו הרבנים אשר בכל שנה יקחו הסכמה על הלוחות מרב גדול שיכתוב בפירוש ששם עינו עליהם ונעשו כהוגן".

השואל פנה לבעל, "דברי מלכיאל" בטענה כי מצא טעות בלוח הקביעות של ה"פרי חדש" אשר בפתח הלכות ראש חדש בסוד אורח חיים. בעל דברי מלכיאל טוען לעומתו: "אין מה להרעיש בזה ולהתאסף לאסיפה, כי כל הראה יראה שצדקו דברי הפר"ח בזה, אשר שנת תרכ"ב ה"א חסירה ואין כל מקום לפלפל כלל".

מאידך הוא דוחה את ההצעה "לכנס חכמי ישראל" לדיון בנושא זה: "וס"ש הע"כ"ק אשר לחשוב חשבונות העיבור היו חכמי ישראל מת־אספים יחד, זה היה רק בימיהם שלא היו להם כללים מיוחדים לקביעות, רק היו מחשבים כפי מהלך הלבנה, והיה להם בזה אז חשבונות שונים, וכציץ ראיתא בר"ה (דף כ"ה) פעמים בארוכה וכו' וגם כמה פעמים עיברו או קידשו בסביל טעמים שונים, כפי ראות עיני ב"ד, אבל אצלינו אין שייך זה, כי אין רשות לחכמי ישראל לזה כל שהוא מהכללים המסתדרים לנו בסדרי הקביעות".

כן הוא מעלה חשש שאם יחלל להתאסף כעת אודות זה, "כמדומה שיש לחוש, שעל ידי זה יוציאו המתחדשים קול שגם בזמן הזה תלוי הק־ביעות ברעת חכמי ישראל. ועי"ז יאספו את החכ־מים להרע, ה"רעפארמאטין". ומי יודע מה שיחדשו בקביעות השנה, ויפרצו ח"ו פרצה גדולה בחומה הדת, אשר עד עתה לא נועז איש להסיל שום ספק בקביעות השנים".

מאידך יש להבטיח הדפסת הלוחות כהלכתן "ראוי שיסכימו כמה גדולים יחד לפרסם זה בכתב נדפס אשר הלוחות יודפסו בהסכמת גדולים, שי־כתבו בפירוש שעינו ומצאו שנסדר יפה כדת והכלכה".

בעל "נפש חיה" מציע לסדר לוחות בירושלים להפצה בתפוצות הגולה

ההצעה להדפסת לוח בירושלים ולהפצתו בת־פוצות הגולה הועלתה ע"י רבי חיים אלעזר וואקס מקאליש בפתח ספרו "נפש חיה". מן הפפורסמות היא פעילותו הבלתי פוסקת למען ישוב ארי" על טהרת הקודש, שלא הצטמצמה בהפצת אתרוגים, ונשא עיניו להחזיר לארץ הקודש את מעמדה כמרכז לעם היהודי באשר הוא שם.

בפתח ספרו "נפש חיה" הוא מציין: "באשר נאמר אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני, תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי, אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי, ונאמר פקודי ה' ישרים משמחי לב, ומחריבים אנחנו להעלות את ירושלים על ראש שמחתנו, ע"כ תהיה ראשית דברינו בזכרון ירושלים".

השאלה הראשונה שהוא דן בה להלכה היא, אם אנחנו חייבים ע"פ דת תורתינו הקדושה בימי עניינו וגלותינו, להחזיק ישוב בארץ ישראל, ושיהיה שם ב"ד, ואם אנחנו צריכים גם עתה לתורת א"י לקדש חדשים ולעבר שנים, כמו שנאמר "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים".

יסודו של הבירור הם דברי הרמב"ם בפרק ה' מהלכות קידוש החודש "זה שאנו מחשבין כל אחד ואחד בעיונו ואומר שר"ה יום פלוני וד"ם בים פלוני. לא בחשבון שלנו אנו קובעין ולא עליו אנו סומכין, שאין מעבר"ן שנים וקובעים חדשים בחוץ לארץ, ואין אנו סומכין אלא על חשבון בני ארץ ישראל וקבעתם". ובספר המצר ות, של"א הוא מסביר: "והנני מוסיף לך ביאור, ונאמר שאם ח"ו יאבדו בני ישראל מא", יתבדך השם ע"ז, לפי שהבטיחנו בתורה שלא תכלה זאת האומה כלל, וכן אם לא נמצא ב"ד בארץ ישראל ולא בחו"ל שנסמכו בארץ ישראל, הרי זה החשבון שאנו מחשבין אותו בחו"ל לא יזעיל לנו כלום, שאין מעברין שנים וקובעים חדשים אלא בארי". שנאמר "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים".

לאחר דיון בשיטות הנוסחאות בין הפקודות השונים וכן בבירור דעותיהם של הפוסקים בגידון הוא מציין "דבודאי לא היה יכול להיות קידוש החודש, רק כשיהיה מקודש לכל ישראל. לזה אי אפשר רק בב"ד הגדול". יתראה לפי עניות דעתי להלכה, דגם בזמן הזה צריכין בית דין לקדש חדשים בא"י ולעבר שנים" ומציע "ומהראוי אשר יעשו לוח כל שנה בקביעת החדשים והמוע־דות, ובל"ז מהראוי לעשות כן".

בימי כבר יצאו מכשולים ממסדר לוחות שאינם מדויקים "וכבר מכתתי אשר באיה מקום עוקה הלוח מכשול לישראל. להטעותם בקביעות המועדות ויום הכיפורים". ולכן הוא מזהיר "ולא לסמוך על לוח מקביעות המועדים ור"ה. כאנשים אשר לא נבדקו לנו. אם הכה ראוים לכך. ואם המה ראוים להיות יודעי בינה לעתים. לדעת מה יעשה ישראל".

ואף תכנית מעשית בידו "וכאשר חפץ ה' בידינו יצליח והיה נעמו עלינו. לנכוח עלינו לטובה, נראה ש"שלח בכל שנה ושנה לוח מאה"ק על קידוש החדשים והשנים, ומציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים".

עסק בהצעה זו גם הגאון הירושלמי רבי צבי מיכל בספרו "ציץ הקודש" סי' ב"ב: "יש שהעידו דלדברי הרמב"ם שגם בזמן הזה תלוי העיקר בקביעת בני ארי". צריך שלוח השנה יהיה נעשה בא"י. ומא"י יודיעו לכל בני הגולה. ויראי לכל מי שאהבת הש" ועמו הקדוה בלבבו לעשות הה" עוררות בנפשו. סיגיים זה בכל פעם. סיגטוך לידע קביעות החדשים והמועדים ולהתעוררות זה בסוגל לבאר שיהיה הלוח בארץ ישראל. שבתוך זה זוכרים בישוב ישראל שמה, ומכירים בזה חסדי ה' ואהבתו אלינו לפי הנחת נצחיי".

בדורות האחרונים פשטה הנגמה להרחיב את לוח השנה ולהכליל בו את מלוא הפרטים הדרושים לכון את סדר יומו של אדם מישואל. בסחזר עד צוב ועד איסון לילה, לפרט את הנחוץ לו לדעת. מה מהכנותם של הלוחות הסדירים בצבור ובר־חיד, שנתקבלו בישראל, את ההלכות והמנהגים אשר יוחדו מראשית השנה ועד צאתה. דבר יום ביומו, את קריות דברי הימים אשר אירעו לעכנו ולאבותינו מאז בראת העולם ועד הלום. הארכים רמי זכרון השובים, לפי סדר הדורות. אף מיצ אסטרונומי הצפיתי להתבונן בגדלות הבורא, אולם נסתפק בדברי הגמרא (סנהדרין ק"א ע"ב): "אם בעלי מקרא הם יעסקו בתנ"ך, אם בעלי משנה הם יעסקו במשנה בהלכות ובהגהות. ואם בעלי הלכות הם יעסקו בהלכות פסח בפסח, הלכות עצרת בעצרת, הלכות חג בחג. העיד ר' שמעון בן אלעזר משום ר' יהודה בן חגגיה כל הקורא פסוק בזכנו מביא טובה לעולם שנאמר (משלי ט"ו כ"ג) "דבר בעתו מה טוב".

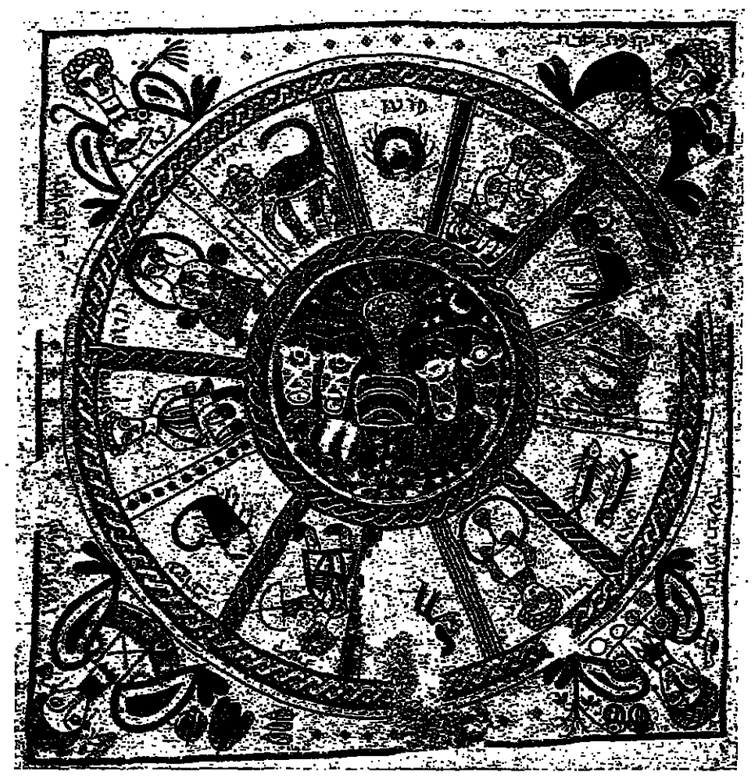

מגלל המזלות - פסיפס רצפה בבית אלפא.

היו לוחות שבהם צויינו גם לוחות הירידים הבסחרים, כדי לסייע לישואל בפרנסתם. היו לוחות שבהם מפרטים את זמני יציאת הרכבות ומסילות הברזל או הבדלי הנלבוה" בין מדינה למדינה.

חשיבות מיוחדת לאותם לוחות, הכוללים דינים ומנהגים כיצד להתנהג ביחיד ובצבור, בבית או בבהכ"נ, אולם ההזירות מחייבת גם לגבי פרטי הלוחות עצמם, שכהם נקבעים המועדים כולל ענינים דאורייתא, כימי קביעות חג הפסח ויום הכפורים, ולכן אנו מביאים את הדרישות שהועלו בתקופות שונות, שהרבנים ומורי ההוראה, יפקחו על הדפסת הלוחות, שלא תצא תקלה מתחת ידיהם:

רבי עקיבא איגר וה"חתם סופר" נתבעים להתערב

הבעיות הכרוכות בסידור הלוח הועלו בשאלה שהופנתה אל רבי עקיבא איגר לפני כמאה ושישים שנה, והיא כלולה בחלק השישי של שו"ת חתם סופר (סי' ל"ה).

השואל ר' מאיר קארניץ "תוקר הצתים מק"ק גלוגא הרבתי", טוען "ההכרח לא יגתה ובבקום מדלתם שם ענוותנותם נ"י, הגם באתי בדברים העומדים ברומו של עולם, ה"ה מענין חשבון עבור השנים, אשר אין לנו מצוה בכל התורה כולה גדולה ממנה, ע"כ אנו צריכים לחפש אחריה, ככל אשר יחבור נער אחר אשר אין לו שום ידיעה בדבר הזה כסומא בארובה. וכגר שנתגייר, ומעולם לא עסק רק בספרי העכים, ודורנו רק בשנים הה החילם לעשות, ונראה מה יהיה בסופו ח"ו".

ר' מאיר קארניץ מוסיף לספר על תקלה שיצאה בקהילת ברסלאו כאשר "סדור הלוח השנתי נתן יד לפושעים לומר אלו הם האמתיים, והשאר שוא ושקר ודברי תוהו", וכבר הוסיף הקופות אמתיים בסוף לוח תקפ"א, וצער גדול היה להמנהל הצדיק הגאב"ד דק"ק ברסלאו צונקלה"ה, והבטיחני לבטל דבר זה, אמנם בערי"ה אם אין רב אין הסכמה, ולית דין ולית דיין, והעולם כהפקר, ושמעתי בצער דבת רבים, למה לא נעשה המועדים עם מולדות הללו שהם אמתיים, ומי יוכל לגלות לכל אחד ואחד טעותם. שא"כ זה יעשה היום הזה מקרא קודש, הה למחר, כמנהג הקראים, ובאמת כל חשבונינו הם מיוסדים על נוף ירושלים עיר הקודש תובב"ב, ולסכה זו כל ישואל יעשו המועדים ביום אחד מיוחד לכל, וכן כתוב תורה אחת יהיה לכם".

הוא תובע איפוא: "החרדים על דבר ה' מניהיו עם קודש ומומדים בפרק, הכה יתאמצו בכל כחם להשתדל ולהודיע לאלופי הקהל הלבו"ן דק"ק ברעסלוי יע"א לעין בדבר זה היטב, לבלתי תת רשות להדפיס הלוח. רק הנעשה ע"י מחבר יהיה כי שיהיה הבקי וכוכחה בענינים הללו. ועל מה אדניהם הטבעו. וכוסכם מגאוני הזמן נ"י, בכל שנה ושנה בפני עצמה. ולא תהיה צדת ה' כצאן אשר אין להם רועה. ואיש כל הישר בעיניו יעשה. ולהכריז בבתי כנסיות, ולפרסם לכל בני המדינה יצ"ו, לבל יבוא בגבולם, להי שאינו מוסכם. למען לא יכשלו ה"ר".

רבי עקיבא איגר העביר את הפנייה לחתנו ה"חתם סופר" המציין בתשובתו מיום י"ט אלול תקפ"א: "הגיעני נ"מתו עם עצת כו"ה הגאון הגדול נ"י. ועצתו כאשר ישאל ברבר אלקים. אך הפעם גדול ענוותנותו הגיעו להש"ג שלא כדעת נוטה. להביא פצות ממרחק. מרבנים חוץ למדינה. אשר הלוחות הכוטעות ההמה לא יכשילנו ולא יגיעו אלינו. ומה לנו ולהם ומתחדי כלוהם מלחמה ורב ריב" הוא מציע איפוא שראשי ורבני קהילת ברסלאו הם שיטפלו במכשלה אשר בעיניו.

"לפע"ד מה שקאל בבו"ה הגאון לצאת בקולמוסו הוא ללא צורך כלל. כי עצה טובה מאמצי כוחנו, כי בה תלוי קביעות המועדים המ־קדשים חמץ בפסח ואכילה בי"כ בהכרה. בצירוף שאר מצוות המסתעפים ממנה, וע"ז נאמר כי היא חכמתכם וגו'".

"ובפו"ה, מחמת צוק העתים נתמעטו הבקיאים בחכמה זו, ורובא רובא סומכין על הלוח הנדפס לכל השנה בפ"ע, כאלו נתנה מסיני, והסכנה ברבה תצירא הוא, ואם ימצא לפפמים מולר או תקופה מועטה, אין מי ששגיח עליו להכריעו ולהגיהו, כ"א ליתרי חן היודעים לשערם".

סדר קביעות מוטבה אירע לדבריו בברלין בשנת תקס"ג "המכשלה רבה מאוד בידי ההולכים למ־רחקים ועוברי ימים, הסומכים על הלוח שבידיהם בכל הלכה פסוקה, ואין בודקין מן המזרח ולמע־לה".

"זה

שלושת נציגי אגודת ישראל במועצת עירית ירושלים בשיחה עם "המודיע":

הבעיה המרכזית היוצרת את המשברים על נושאי דת בירושלים היא אופן הצבעתו של הצבור החרדי ביום הבחירות לעיריה

הרב מאיר פרוש, הרב אברהם יוסף לייזרזון והרב שמחה בונים קליין, מגוללים בשיחה זו מעט מלבמיז ואתגריו של נציג ציבור חרדי. את המיוחדות של איש ציבור חרדי הזוכר כי הוא לוחם של גדולי ישראל שהורו לצבור לבחור בו. את טיבה של העבודה ואופיה. מה שבלם בשיחה הזו שהסיעה האגודאית בעירית ירושלים פועלת מתוך ליכוד שורות פנימי, אחדות ושיתוף פעולה. הבעיות העכשוויות בירושלים תפסו מסבנו הדברים את המקום המרכזי

"אתם הבוכים של המעצבה, 70% מהחיזנים כאן מוקדשים לכבי — זו תוכנו של מתקן קצר, ערכשו של מר אתן מלוס, נציג מרכז מפלס במועצת עירית ירושלים. המתקן הזה הוכשר לי־ידיהם של נציגי אגודת אם תרבה. זו הכרזה קולטת לפשלותה של הסיעה האגודאית במועצת עי־ריית ירושלים.

הרב מאיר פרוש. הרב אברהם יוסף לייזרזון והרב שמחה בונים קליין. דמויות מוכרות בירושלים ולא פחות מכך גם אהודות. אישים מכובדים ורבי הוילה כאשר אנו מדברים על התום הצורה לפרס. עוד יותר רבי־עלילה כאשר אנו עוסקים במצרכות הפורעות למען קדושת ירושלים וביצור חומות הדת בה.

מלאכתם. מלאכת יצוג הצבור החרדי בעיריה. קשה כאד. ישנם הנוגרים כי זו היא מלאכה כפרית טובה. לא הפיד באים המאמצים האדירים הפרשקנים בכל צעד וכל שצל לידי ביטוי או הכרה. אבל אין ספק. כי הש־לרשה רואים כמלאכתם גם אתגר וגם ספוק. הם זכאים. כל אחד בפני עצמו ושלושתם כאחד. לד־קוף לזכותם הישגים לא מבוטלים. אין להם מתחרים בתחום העשיה הציבורית בירושלים.

ה"אגודה". או "אגודת ישר־אל". הלוי כמבטאו של האיש הדובר — היתה ועודנה הזרוע נעמית בזזי הצבור החרדי בירוש־לים. היא הכתובה לכל נושא וענין הקשור בתחום הציבוריות העירו־נית. החל מרשיון למרפסת לעיס; כלה בכל מאבק צבורי למען קדשי ישראל. בעד קדושת ירושלים.

הם נבצאים. זה שש שנים באופוזיציה הציבורית. נציגים תודיים בערים אחרות. היו כתד קטרים בהישגיהם כן האופוזיציה גם אב הם, בערים אחרות, מצויים בקואליציה. אגודת ישראל בי־רושלים היא גורם מכובד, יציב על הספה. לא בחסד כי אם מסכות. בימים אלו — הם עסוקים. במאבק הבלתי מתפשר למען תישמר הטבת ברשות הרבות בי־רושלים. הם מגבילים את המערכה הזו בהגיותם של גדולי ישראל ופוסקיו.

לא פלא שהם משכשים מעוצבת לניהול המאבק. הם מסמלים הימם בירושלים לא רק גורם מייצג, אלא גם גורם מלכד. אם ירושלים הת־לכדה במאבק לכען השבת — הרי שלנציגי אגו"י חלק נכבד ומכריע בכך.

פגשנו בהם לשיחה חטופה, על נציגות אגודאית בעירית ירושלים בימים הללו. מאבק השבת, יחסו של ראש העיריה והעיריה לצבור הדתי החרדי, תפקו מעבע הדברים את מרכזם של דברים.

* * *

מה הוא סורש הבעיה בי־רושלים, בעין נעמים המסברים הלו, הבעיות בתחומי הנשאי הדת בשנים האחרונות?

הרב מאיר פרוש: הבעיה בי־רושלים היא שלמדי קולק יש בשמתה השנים האחרונות רוב במועצת העיר. וכשלמדי יש רוב — רואים זאת היטב בשתי הק־ציות האחרונות — הפועל־יזבא הבידי הרשו שהיהדות החרדית סובלת. אם זה בתחום הדיעון, אם בנושא בתי כנסת, למשל כמעג אנו במצב שמעבבים בניה של 11 בתי כנסת, הם חושבים שאם נתפלל במקלטים נראה אחרת. זה פשוט שנאה הם מחפשים לא לחיות איתנו ביחד.

זה מה שצריכים לדעת, גם הצבור שלנו בארץ ומם הצבור בחוץ לארץ, הבעיה היא שביום הבחירות הצבור שלנו נותן את הרוב לסדי קולק. לקולק לא איכ־פת לא לחיות אתנו ביחד. אבל כשהוא יצטרך אותנו לקואליציה הוא יתנהג אחרת.

אתם ביטיתם פעם לייזום דיון עם שאינם משתתפים בבחירות, להביא בפניהם את הבעיות הללו?...

הרב פרוש: אני בודאי לא אבוא להתוכח או לדבר אל מי שנהג עפ"י הוראת רב בנושא זה.

כ"ק האדמו"ר מסאסמר זצ־ק"ל אמר שבבני ברק אפשר ללכת להצביע בבחירות. ידע שהוא לא רצה לצאת ברוב כאשר הוא ראה שיש ממנו מודעה שאסור לה־שתתף בבחירות לעיריה.

אבל, בשעתו הבית דין של הדה החרדית בראשות רבי פנחס עפשטיין זצ"ל קבע שאסור להשתתף גם בבחירות לעיריה ואני לא ראה דרך שהצבור של הדה החרדית יבוא להצביע לעיריה נגד פס"ד של בית הדין שלהם משנים קדמות. אבל שהצבור הרחב יבוא ויצביע לכן אין מריעה. מה שאני כן יכול לקוות, שתושבים בשכונות המרכז כמו רמות למשל, שטובלים בזזי היום־יום מהעבד מבני חיפון, בתי ספר ומקוואות, מכיתן שהם ראים את הבעיות בחיי היום יום יבואו ויצביעו בבחירות שלא יהיה אחד מהם שלא יצביע.

הרב אברהם יוסף לייזרזון: אחד מגדולי התורה המפורסמים אמר לי שהוא בטוח שיעגישו אותו בשמים עיז שהוא לא מקים קול צעקה גדולה בנושא הזה... את זה אמר בשבועות אלה... אבל, הם לא מוכרחים להצביע דוקא בעד אגודת ישראל. היה מאמר משכחה מאוד של ר' ישראל שפיגל ב"ה מודיע" בענין הזה שהציע שיקימו רשימה נפרדת משלהם, שיבחרו רשימה שלהם...

ואת אומרת שהצבור החרדי הוא בעצם עיקר הבעיה...

הרב לייזרזון לדעתי עיקר הבעיה בירושלים היא מדי קולק. מדי האיש, שקשור עם העולם החיצון, הגויים, הנוצרים, שדוגמת חיי היום יום מהעבד מבני חיפון, בתי ספר ומקוואות, מכיתן שהם ראים את הבעיות בחיי היום יום יבואו ויצביעו בבחירות שלא יהיה אחד מהם שלא יצביע.

הרב אברהם יוסף לייזרזון: אחד מגדולי התורה המפורסמים אמר לי שהוא בטוח שיעגישו אותו בשמים עיז שהוא לא מקים קול צעקה גדולה בנושא הזה... את זה אמר בשבועות אלה... אבל, הם לא מוכרחים להצביע דוקא בעד אגודת ישראל. היה מאמר משכחה מאוד של ר' ישראל שפיגל ב"ה מודיע" בענין הזה שהציע שיקימו רשימה נפרדת משלהם, שיבחרו רשימה שלהם...

הרב שמחה בונים קליין: הוא לא צודק. מאחר שאם לבני הנוער יש יחס שלילי לדת זה בגלל בגלל ההסוה של מדי קולק. זו אשמתו. הוא כן חיזק אותם עש־רים שנה בדרכו הציבורית.

• מי יכול למנוע ממנו רוב

אנחנו חיים משום מה בהרגשה כאילו אנשי הדה החרדית יכולים בהצבעתם למנוע ממנו את הרוב. אני חושב שזה לא מדויק ולא נכון. לא הם היו מביאים לנו את שיש לה רוב והיא לא יכולה לבנות בעיריה. לדעתי הבעיה כשבקשו אנשים מן הציבור שלנו, שכן הולכים לבחירות, אבל הם מצביעים ל"ירושלים אחת", לל־כד ולספריל — זו הבעיה הג־דולה. (מבחינת אגודת ישראל יש כיום גם את ש"ס שקיבלה קולות חרדיים), אבל יש יהודים חרדים שנותנים את הקול שלהם למפל־גת חילונית ממש...

זה נכון: לא דומה מדי קולק שאין לו רוב לסדי קולק שיש לו. רוב. מתי שלא היה לו רוב הוא היה צריך גם אותנו הכל היה אחרת. מאז שיש לו רוב הוא מדבר אחרת ועושה אחרת.

מאז ונתיחס למערכה על השבת. איך אגודת ישראל מוצ־את את עצמה במאבק המתחדש הזה?

הרב פרוש: המערכה על הקרנת הסרטים בשבתות הוכיחה לעיני כל ולכל הבציעות החדיה. עם מי יש לנו עסק בעיר, בשנים האחרונות היינו בחדים באופוזיציה והצגנו אלטרנטיבה למה שצריך להיות בירושלים. דרשנו להקים גוש מלוכד של הבציעות הדתיות לאור ונוכחותו של קולק. במאבק על קדושת השבת, פקחנו כולם את העיניים וסדי נותר ללא נציג שומר שבת בהנהלת העיריה.

בתחילת המאבק פנינו אליו ואל יועציו ובקשנו את התערבותו, אבל כדרכו בשנים האחרונות, הוא לא התייחס ברציעות לפניותינו, הוא לא הקדיש זמן לנושא, הוא חלל בפניות, ושוב הסיבה מכיון שוב שיש לו רוב מאנשי סיעתו, להבדיל לגבי הבציעות של הערבים בעיר פועל ליד לשכתו מגנון של פקידים המתמחים בנושא הערבי ומיד כאשר יש לו התנגשות וסערה הוא מפעיל את הכלים לכבות את השריפה, ברור שהערבים הם בחזיר, לעומת זאת, כל נושא ציבורי־חרדי אין זה מעניינו ולכן אנו עדים שיש צורך בהתערבות ראש הממשלה ומלא מקומו, כך זה בתמתת התעבה בתחנות האוטובוסים אשתקד, וכך זה כעת בנושא הקרנת הסרטים בשבתות.

• המאבק על השבת

אך נראה לכם כיצד המתיים המערכה הזו של קדושת השבת בירושלים.

הרב אברהם יוסף לייזרזון: אני רוצה קודם להתייחס לנושא הכללי יותר. לדעתי, מלחמת השבת הנוכחית היא חולייה נוספת, חמורה מאד, בשרשרת של מלח־מה מתמדת על קדושת ירושלים. מלחמה שנמשכה ללא הפוגה. מאז שאני חבר במועצת העיריה, כבר תשע שנים, אני לא זוכר יום אחד שקט. "הרשעים כים נרגש והשקט לא יוכלו". כל פעם בס־מוה אחד ובטיעון שונה, פעם על נושא זה ופעם על נושא אחר. כך שאם אותה שואל כיצד תמתיים המערכה — לצערי התשובה שהמערכה על קדושת ירושלים אינה מסתיימת, היא כל הזמן מת־נהלת. היא תנהל ללא פשרה ובמסירות נפש.

אתה מדבר על "ללא פשרות". איך אתה מסביר את השבדה שבבר חודשיים מוקרנים סרטים בלילות שבת בירושלים?...

הרב לייזרזון: לצערי זה נכון. כשביקרנו, הנציגים בעיריה יחד עם רבנים וגדולי תורה, בפגישה אצל נשיא המדינה מר חיים הרצוג אמרנו לו שאנחנו היום באמת מתקפים בצבור שלנו שבמשך חודשיים השתקנו את קול המחאה, לאור הבטחות שקיבלנו שאם לא יהיו הפגנות הענין יסודר מיד". כך ניצלו מדי קולק ואנשיו את רגש האחריות שאנחנו גילינו. אנחנו רצינו שהם יסגרו את בתי הקולנוע, כפי שהבטיחו, כפי שהם יכולים...

אתה מודע שמדי קולק הליך אתכם שולל? הוא פשוט שיקר?...

הרב לייזרזון: בהחלט שניתן לראות בכך הולכת שולל. יכול להיות שזו קלות דעת וחוסר אחריות. יכול להיות שזה סתם ולזול חוסר התחשבות מחלט ומדאיג מאוד. הם מתעלמים מן החזמה שכה הצבור החרדי החרדי רואים את ההתרדרות החמורה הזו בתחום חלולי השבת.

כך זה היה משך חודשיים. אנחנו ממש מנעו בכל הדרכים מלצאת בהפגנות סוערות. אבל חלפו החודשיים הללו, המצב לא השתפר, ואז פקעה הסבלנות והחלו ההפגנות. זה כבר שימש לסדי ויועציו עילה כדי להכריז שהם לא יכולים לטפל בהפרת חוקי העזר בענין השבת בגלל שהחרדים מפגינים...

הוא יוצר עמנו מעגל קסמים. מדי קולק. הוא אומר שהוא לא יפעל בנושאים שלנו בלחץ של הפגנות, אבל מאידך הוא לא עושה כלום עד שהצבור פוקעת סבלנותו וכן יוצא בהפגנות — ושוב הוא בא כ"צדיק" ושוטן: "הרי אמרתי שאם יהיו הפגנות לא אעשה כלום"...

ישנם האומרים שמדי רוצה לחזק עליכם שתסכימו לבניית איצטדיון בירושלים. בתמורה לסגירת בתי הקולנוע.

הרב קליין: לדעתנו, השם "איצטדיון" בירושלים זה לא מתאים. זה לא שייך. זה לא הולך ביחד. אבל, אנחנו, כנציגים איצטדיון בעיר...זו הזדגמא שלו. זה המודל שעומד לנגד עיניו...

נכון שהוא מצהיר לפעמים שירושלים זה משהו אחר, אבל דעותיו שונות. אני בטוח שבלי מדי קולק בראש עיריית ירושלים היה הכל נראה אחרת. היום אני חושש שהוא הצליח גם לאחור שיפרוש מכהונתו להשאיר עקבות של "קולקיזם", של הסוה השב־אה, ואנחנו בעקבותיו עוד יצטר לחקות אותו ולהמשיך את הפרד־ ייקטים שהם הוא דגל...

מדי מוקן שדוקא הדור הצעיר מאד חריף בהתייחסותו לדת ולדתיים ודוקא הוא עצמו משמש כגורם המסתן...

הרב שמחה בונים קליין: הוא לא צודק. מאחר שאם לבני הנוער יש יחס שלילי לדת זה בגלל. בגלל ההסוה של מדי קולק. זו אשמתו. הוא כן חיזק אותם עש־רים שנה בדרכו הציבורית.

• מי יכול למנוע ממנו רוב

אנחנו חיים משום מה בהרגשה כאילו אנשי הדה החרדית יכולים בהצבעתם למנוע ממנו את הרוב. אני חושב שזה לא מדויק ולא נכון. לא הם היו מביאים לנו את שיש לה רוב והיא לא יכולה לבנות בעיריה. לדעתי הבעיה כשבקשו אנשים מן הציבור שלנו, שכן הולכים לבחירות, אבל הם מצביעים ל"ירושלים אחת", לל־כד ולספריל — זו הבעיה הג־דולה. (מבחינת אגודת ישראל יש כיום גם את ש"ס שקיבלה קולות חרדיים), אבל יש יהודים חרדים שנותנים את הקול שלהם למפל־גת חילונית ממש...

זה נכון: לא דומה מדי קולק שאין לו רוב לסדי קולק שיש לו. רוב. מתי שלא היה לו רוב הוא היה צריך גם אותנו הכל היה אחרת. מאז שיש לו רוב הוא מדבר אחרת ועושה אחרת.

מאז ונתיחס למערכה על השבת. איך אגודת ישראל מוצ־את את עצמה במאבק המתחדש הזה?

הרב פרוש: המערכה על הקרנת הסרטים בשבתות הוכיחה לעיני כל ולכל הבציעות החדיה. עם מי יש לנו עסק בעיר, בשנים האחרונות היינו בחדים באופוזיציה והצגנו אלטרנטיבה למה שצריך להיות בירושלים. דרשנו להקים גוש מלוכד של הבציעות הדתיות לאור ונוכחותו של קולק. במאבק על קדושת השבת, פקחנו כולם את העיניים וסדי נותר ללא נציג שומר שבת בהנהלת העיריה.

בתחילת המאבק פנינו אליו ואל יועציו ובקשנו את התערבותו, אבל כדרכו בשנים האחרונות, הוא לא התייחס ברציעות לפניותינו, הוא לא הקדיש זמן לנושא, הוא חלל בפניות, ושוב הסיבה מכיון שוב שיש לו רוב מאנשי סיעתו, להבדיל לגבי הבציעות של הערבים בעיר פועל ליד לשכתו מגנון של פקידים המתמחים בנושא הערבי ומיד כאשר יש לו התנגשות וסערה הוא מפעיל את הכלים לכבות את השריפה, ברור שהערבים הם בחזיר, לעומת זאת, כל נושא ציבורי־חרדי אין זה מעניינו ולכן אנו עדים שיש צורך בהתערבות ראש הממשלה ומלא מקומו, כך זה בתמתת התעבה בתחנות האוטובוסים אשתקד, וכך זה כעת בנושא הקרנת הסרטים בשבתות.

• המאבק על השבת

אך נראה לכם כיצד המתיים המערכה הזו של קדושת השבת בירושלים.

הרב אברהם יוסף לייזרזון: אני רוצה קודם להתייחס לנושא הכללי יותר. לדעתי, מלחמת השבת הנוכחית היא חולייה נוספת, חמורה מאד, בשרשרת של מלח־מה מתמדת על קדושת ירושלים. מלחמה שנמשכה ללא הפוגה. מאז שאני חבר במועצת העיריה, כבר תשע שנים, אני לא זוכר יום אחד שקט. "הרשעים כים נרגש והשקט לא יוכלו". כל פעם בס־מוה אחד ובטיעון שונה, פעם על נושא זה ופעם על נושא אחר. כך שאם אותה שואל כיצד תמתיים המערכה — לצערי התשובה שהמערכה על קדושת ירושלים אינה מסתיימת, היא כל הזמן מת־נהלת. היא תנהל ללא פשרה ובמסירות נפש.

אתה מדבר על "ללא פשרות". איך אתה מסביר את השבדה שבבר חודשיים מוקרנים סרטים בלילות שבת בירושלים?...

הרב לייזרזון: לצערי זה נכון. כשביקרנו, הנציגים בעיריה יחד עם רבנים וגדולי תורה, בפגישה אצל נשיא המדינה מר חיים הרצוג אמרנו לו שאנחנו היום באמת מתקפים בצבור שלנו שבמשך חודשיים השתקנו את קול המחאה, לאור הבטחות שקיבלנו "אם לא יהיו הפגנות הענין יסודר מיד". כך ניצלו מדי קולק ואנשיו את רגש האחריות שאנחנו גילינו. אנחנו רצינו שהם יסגרו את בתי הקולנוע, כפי שהבטיחו, כפי שהם יכולים...

אתה מודע שמדי קולק הליך אתכם שולל? הוא פשוט שיקר?...

הרב לייזרזון: בהחלט שניתן לראות בכך הולכת שולל. יכול להיות שזו קלות דעת וחוסר אחריות. יכול להיות שזה סתם ולזול חוסר התחשבות מחלט ומדאיג מאוד. הם מתעלמים מן החזמה שכה הצבור החרדי החרדי רואים את ההתרדרות החמורה הזו בתחום חלולי השבת.

כך זה היה משך חודשיים. אנחנו ממש מנעו בכל הדרכים מלצאת בהפגנות סוערות. אבל חלפו החודשיים הללו, המצב לא השתפר, ואז פקעה הסבלנות והחלו ההפגנות. זה כבר שימש לסדי ויועציו עילה כדי להכריז שהם לא יכולים לטפל בהפרת חוקי העזר בענין השבת בגלל שהחרדים מפגינים...

הוא יוצר עמנו מעגל קסמים. מדי קולק. הוא אומר שהוא לא יפעל בנושאים שלנו בלחץ של הפגנות, אבל מאידך הוא לא עושה כלום עד שהצבור פוקעת סבלנותו וכן יוצא בהפגנות — ושוב הוא בא כ"צדיק" ושוטן: "הרי אמרתי שאם יהיו הפגנות לא אעשה כלום"...

ישנם האומרים שמדי רוצה לחזק עליכם שתסכימו לבניית איצטדיון בירושלים. בתמורה לסגירת בתי הקולנוע.

הרב קליין: לדעתנו, השם "איצטדיון" בירושלים זה לא מתאים. זה לא שייך. זה לא הולך ביחד. אבל, אנחנו, כנציגים בעיריה לא פוסקים הלכה. בשעתו כשביקשו לבנות האיצטדיון בשועפט, אמרו גדולי ההלכה שאסור להשלים עם דבר כזה בתוך ירושלים. בגבולות ישוב. גם מבחת זה בתוך ירושלים, זה בתוך ישוב...

אולי זו תהיה ההגשה שתקבלו למרים: אתם תבטיחו שקט אם יאושר איצטדיון ובתמורה תקבלו בתי קולנוע סגורים?

הרב קליין: בשום פנים ואופן לא. לא בא בחשבון. אנחנו לא עושים משא ומתן על שבת. לא מתפשרים על חלולי שבת — וגם לא נסכים להיות בני הערובה למען בניית איצטדיון. אמרתי לך: הנושא של האיצטדיון כבר לא במשור העיוני, בכך יצטרכו לטפל הנציגים הדתיים בכנסת. הם יצטרכו להפעיל את השפעתם. אנחנו מדברים היום על חלול שבת, ואנחנו נלחם נגד זה בכל כוחנו...

אתם לא השלמתם אף פעם עם הממצוה קו?

הרב קליין: הסטטוס קו הוא מציאות קיימת, אבל הסטטוס קו הזה לא נעשה למען ניהול חיי העיר בירושלים, הוא אולי נקבע לצורך ערים אחרות, בירושלים היה תמיד ידוע וגם מקובל ששומרים על המסורת המורשת היהודית בעיר הקודש. והנה, בא לו ראש העיריה, קולק, והחליט לשבור את ההכנה הזו, את המר־סכמה הזו...

• מה חרוט על הדגל

אשאל אתכם שאלה מביכה מעט: מה ההבדל בין אגודת ישראל למפלגות אחרות המייצגות צבור חרדי, מה מיוחד לכן שיש "משלו"?...

הרב פרוש: ההבדל הוא חד־משמעי: הדגל. מה אני מרים, מה אני מבליט, מה אני אומר ומה אני מבקש לבטא בכל צעד ושעל. ש"ס הוקמה נוכח תחושתם שהם מקופחים. למרות שאגודת ישראל השקיעה 80 אחוז ממפעליה למען יהודות המזרח: חינוך עצמאי, מתיבתות, גני ילדים ומוסדות — הרי שאנשי ש"ס הרגישו עצמם מקופחים, לפחות בתחום הייצוג העצמי. יתכן מאד שבצדק. הם הקימו לכן מפלגה משלהם שבראש דגלה חרוטה הסיסמה: "לתקן את הקיפוח לעדות המזרח".

הדגל שלנו הוא קדושת ירושלים. נכון, גם מפלגות חרדיות או דתיות אחרות עוסקות בנושאים הדתיים, אני חלילה לא אומר שלא, אבל את דגל המאבק למען קדושת ירושלים מרימה אגודת ישראל. גם הצד שכנגד, החילוני, ראה באגודת ישראל את הכתובת בה הוא מאבק ועמה הוא מתמודד.

השאלה היא עם מה אני הולך לבחור? מה אני מבטיח לו? ש"ס למשל, הבטיחה לו תיקון הקיפוח העדתי. אנחנו הבטחנו לבחור להאבק על קדושת ירושלים. את זה אנו עושים בנוסף לעמוד לפרס, כמו שאמרתי ללא הבדל. אבל הדגל להלחם בכל אותן סגמות שמביא עדי כדי לערעל את ירושלים מקדושתה.

כן, גם הם מבקשים את קדושת ירושלים. כל יהודי מניח תפילין ושומר תורה ורצה קדושת ירושלים. השאלה היא מה הדגל? — אצלנו, קדושת ירושלים, אצל אחרים — נושאים אחרים.

אני שומע מכם הרבה על מאבקים ציבוריים, מה מתרחש בתחום הטהרה לפרס, האם אנו עומדים למול כל פתוח? בחדקים בציביות? דורשים תשדות בחדר?...

הרב מאיר פרוש: הנציגות האגודאית פועלת לפי מסורת העם היהודי. כל פתח נענה. ללא הבדל, גם אדם חילוני שיפנה לאגו"י — ייענה בסבר פנים יפות.

הרב לייזרזון: צא ובדוק בחוצות ירושלים אם היה מאן דהו שלא נענה ע"י נציגינו בשל השתייכותו המפלגתית או הצהרתו. כלל נקוט בידינו כי בדגע סגירת הקלפיות בליל הבחירות הופכים כולנו מנציגי תנועה לנציגים של הכלל כולו.

הרב קליין: אין צורך לדבר בלשון עתיד. זה גם על סמך העבר. אנשים חילוניים נענו. אגודת ישראל פעילה מאד בתחום הצורה לפרס, בתחום הטיפול בבעיות הפרט.

• עבודה קשה, ושליחות קודש

אך זה בעצם להיות נציג חרדי במדינה? מה התחושה, ההרגשה...

הרב לייזרזון: זו שליחות קודש שיש בה הרבה סיפוק נפש להיות עבד לעבדי ד' אך יחד עם זאת יש בה גם כפיות טובה ואינני מדבר: על תחום סיוע וצורה לפרט, יום יום, בכל המישורים המוניציפאליים השונים, שזה אחד התפקידים החשובים והעיקריים. אנו מדברים רק על תחום המאבק הציבורי, על תפקידנו לשמור על צביונה של ירושלים וקדושתה. אנו פועלים מתוך תחושת אחריות לעיר הזאת. מתוך מודעות לכך שתחומינו הנשלחנו להיות שומרים של חו־מות ירושלים ע"י הצבור החרדי ובראשם גדולי ישראל — שלולי הם קראו לבחור בנו לא היינו חברים במועצת העיר.

גם במאבק השבת הנוכחי אנו לא פועלים לבד ובחלל ריק. רק

המשך בעמוד 4

לא חרבה ירושלים אלא מי שחיללו בה את השבת

בישיבת מועצת העיר — השבוע

בנתיבי חסד ואמת

פעולות חברה קדישא בתל־אביב

משנה לשנה

ישראל ארליך

מנכ"ל חברה־קדישא ת"א

עבודות שבוצעו במשך שנת תשמ"ו – תשמ"ז

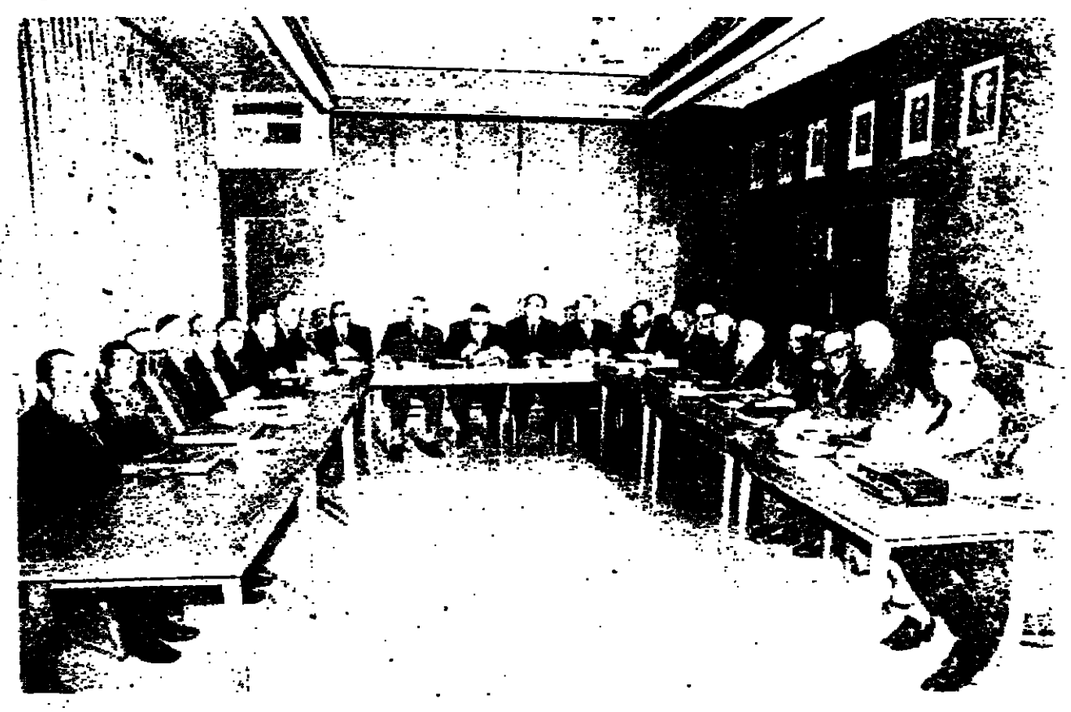

בית קברות הצפון:

התקיימו ישיבות בועדות לקדום אשור השטח ע"י הרשויות.עירית תל־אביב מתנכלת לכל אורך הדרך. כגון עם דרישות של נסיגת קו הגדר לתוך עומק השטח ב־200 מטר מדרום וממערב. תכניות חדשות שעונות לדרישות משרד התחבורה ומשרד הבטחון הוגשו ע"י הארכיטקט מר נטל למועצת רמת השרון, אחרי עבור חדשים, שלא נענו פנינו לועדה המחוזית (מר כהנא). נתנה הוראה להעביר את התכניות לועדה המחוזית, ומקווים שבעוד זמן קצר, נוכל לטפל ביישור השטח ובפתוחו וכו'.

בינתיים הוצאו התכניות ממחלקה הטכנית של מועצת רמה"ש והועברו לועדה המחוזית.

עירית ת"א מציעה בנתיים שטחים לצורך פתוח בית קברות מצפון ומדרום לבית הקב' קרית שאול, ס"ה 60 דונם (מזה 4.50 דונם צמודים לגדר מזרחית) אנו מסיירים באתר ומפגינים נוכחות כדי לא לתת רושם של הפקר לשטח וזה יביא לשטח פעילות לא רצויה, כי לאור הסירוב הממושך סילקנו את ביתן השמירה עם השומר. בפינה מערבית צפונית בוצעו עבודות עפר נסיוניות. מתקיים מעקב משותף של עו"ד מירון; משרד עירון (מפקחים) ומח' סכנית של חקת"א יחד עם המתכנן ארכיטקט נטל.

מועצת רמה"ש ממשיכה בשפיכת אשפה לשטח נרחב בפנה צפונית מזרחית בקשר למלוי האשפה אנו בקשר עם אקולוג שייעץ, איך לטפל באשפה הרבה הזאת – לעת צורך מתקיימות ישיבות בין כל המיעצים והמטפלים בשטח.

בית לויות ע"י רידינג:

הבנין הולך ונגמר, עבודות צפוי בפלסות שיש לפי דרישת העיריה, הושלמו החלונות בכל הקשור לזם מסגרות, דקוריציה, וכו', הורכבו ונצבעו בצבע המתאים, נוצרו בעיות בענין 11 דלתות. היוצק דורש סכום פי 4, בסעבה שהיתה לו סעות, וזה גורם לעכובים בעבודות פנים.

הורכבו אותיות אלומיניאום בחלק אולמות (משנה: דע מאין באת וכו'), בוצעו עבודות תשתית, לחשמל ותקשורת וכן חבור למסלולי שירות, למגדל פקוח ובנין שרותים.

הוזמנו רמפות לסגירת כל החניונים כדי לאפשר סגירתם עד התחלת התפעול בבית הלויות ולמנוע התמקמותם של רכבים "זרים" של אינם משתתפים בלויות.

הוגשו תכניות להגדלת המרתף (לצורך חניה תת־קרקעית) ומתבצעות עבודות כסוי חלק המרתף הנ"ל ע"י פלסות בטון "מודרך"

עבודות הגבון סביב כל הבנין כולל מדשאות נגמרו בהתאם להלכות שמיטה, עוד לפני שנת תשמ"ז.

תוכננה רשת התקשורת ותצוגה פנימית וחצונית להקלה בהתמצאות ובקבלת מידע בענין מקום הטקס - הספד ומקום וזמן יציאת השיירה עם הנפטר לכוון בית העלמין. המערכת כולל צגים בכניסה לבנין ולוחות אלקרוניים בחוץ, וכל הנ"ל, מחוץ לקשר טלפון פנים וחוץ (10 קווים שהוזמנו מ-בזק):

תוכנן גם כיור עם 6 ברזים ביציאה מבית הלויות, וכן קופת צדקה בתוך הקיר של בנין השרותים (בקרבת הכיור).

בית קברות "הדרום":

ששה כללי – 700 דונמים.

החזקת השטח בצורה נקיה למרות הפרת סדר של מבקרים בלויות ואזכרות ספול בגנון עצים מכל המינים מדשאות מעל 30 דונם, שיחים משך כל השנה ע"י זבול קילטור וכל עבודות דרושות, וכן רסוס נגד עשבי בר, החלפת שתילים ונטיעות שנבלו (לרוב ע"י פגיעות של בוני מצבות) בצמחים חדשים.

טפול בצנרת השקאה הקיימת והוספת קוי מים ו-או העתקת קווים למקומות קבורה חדשים שפותחו ע"י המחלקה שלנו, או על ידי פרוק כבישים או מדשאות עקב סירוב עת"א לאשר את ששה בית קב' "הצפון".

בהקשר עם הנ"ל היה צורך לפרק את שכבת האספלט וגם שכבה של 20 ס"מ מעובי הכורכר, כדי להקל על חפירת הקברים. במדשאה הי' צורך "לגלח" את הגבעה היפה עם חדשה המסופח. הצבנו שלטים בכל המקומות שנעשו בם שנויים לידיעת צבור המבקרים – כאן הי' כביש ופורק וכו' – כאן הי' דשא ופורק וכו', כי אחרי שהאזורים האלו יתמלאו לא ישאר זכר "לחורבן".

מול הכניסה הישנה פרצנו את האי של השיחים ויצרנו קשר עם רשת הכבישים הפנימית, לאפשר בימי זכרון ועצמאות, תנועת רכב קצרה לתוך בית הקברות, זאת נאלצנו לבצע מטעם משטרת בת"ים – כן צבענו את הצמתים בחיצים לכוון את התנועה בהתאם להוראות המשטרה בימי תורפה, פתחנו גם שער מיוחד בגדר דרומית וסללנו ממנו שביל.

המועצה הדתית לתל־אביב־יפו

על משמר חיי הדת בתל־ אביב

המועצה הדתית לתל אביב יפו, מורכבת מ־31 חברי מועצה, המייצגים כמעט את כל גווני הקשת הפוליטית בארץ. בראש המועצה הדתית עומד מר פינחס שינמן, ולידו מכהנים מר ש. בוקאי, מ"מ הגזבר, וכן 3 סגנים: מר ח. כהן, הרב מ. מזרחי ומר מ. קלוגמן. המועצה הדתית פועלת באמצעות 11 ועדות (מגגמן; בתי כנסת, תקציב וכספים, טהרת המשפחה, משמעת, תלונות וציבור (ביקורת), מכרזים משק נכסים ומזון, הדרכה דתית ושיעורי תורה, כשרות והשמישי קדושה ושעטנז, נשואין, שבת ועירוב כין, אירועים, בטאון, הסברה וחברות תורנית, וכן מוקמות מפעם לפעם ועדות אד־הוק לנושאים ספציפיים.

ברבנות הראשית והמועצה הדתית פועלות המחלקות דלהלן:

1. מחלקת הנשואין — מטפלת במאות זוגות הנרשמים למשרדי הרבנות הראשית, ופותרת בעיות הלכתיות הקשורות בנושא הנשואין, כגון ציאה אישורים, תעודות וכו'.

2. מחלקת הכשרות — על שתי אגפיה — כשר ומזון — מפקחת ומשגיחה על מאות רבות של מפעלים, מסעדות, בתי אוכל, אישלים, בתי כלכן, בתי חרושת, קונדיטוריות, בתי מטבחיים (מרבץ ובחולון) ועוד. לקראת שנת השמיטה פרסמה המח' לשמיטה הוראות ודינים, כיצד להוג בקדושת שביעית בבתים פרטיים ומשותפים באזורים עירוניים. כמו"כ דואגת המח' ליישם את דיני השמיטה ברחבי העיר.

3. מחלקת שבת ועירובין — דואגת לשמירת השבת ברחבי העיר, ומגישה תביעות נגד עברייני שבת הפועלים בניגוד לחוקי העזר. מח' העירובין מפקחת על קו העירוב המקיף את העיר באורך של 120 ק"מ. דואגת לתקנו ולהרחיבו בהתאם לצורך.

4. המחלקה לתשמישי קדושה ושעטנז — דואגת לכשרותם של תשמישי קדושה, כגון תפילין, מזוזות וכו'. וכן פיקוח על מפעלים ובתי חרושת לבדים מבחינת שעטנז.

5. המחלקה לבתי כנסת והדרכה דתית — עומדת בקשר עם כ־600 בתי כנסת הפזורים ברחבי העיר ומאות גבאים. מרחיבה את תחום ההדרכה וההסברה הדתית בבתי הכנסת במתן שעורי תורה לנוער ולמבוגרים, ומפעילה מכון לכר מצוה בו משתלמים בני נוער בדיונים לקראת היחוס בני מצוה.

6. המחלקה להפרשת תרומ"ע — מפרישה תרומה ומעשרות מפירות וירקות הבמיעות לשוקי העיר, ומוציאה, במרבית השנה, הנחיות והוראות על פירות המותרים באכילה מבחינת ערלה וכו'.

7. מחלקת המקוואות מתחזקת ומפעילה כ־13 מקוואות ברחבי העיר והפתוחים לקהל מידי יום, חלקם גם בערבי ומוצאי שבתות וחגים, ובמה מקוואות (כשהדבר מתאפשר מבחינה תקציבית).

8. מחלקת אירועים והסברה — מקיימת אסיפות וכינוסים במרוצת השנה לקראת חגי ישראל, מחלקת פרסי הוקרה, הקפות שמחת תורה וכו'. כמו"כ מוציאה לאור, פעמיים בשנה, את בטאון "הליכות", ובו דברי הגות ומחשבה, מאמרים תורניים ומתנעשה בחיי הדתיים בעיר.

ברבנות הראשית והמועצה הדתית משרתים רבנים, הממלאים ופקידים בשכונות ובמחלקות.

בנוסף למחלקות הנ"ל, פועלות גם לשכות הרה"ר, ספריה תורנית, ארכיון, מזכירות והנהלה כללית ומחלקת הכספים והחשבונות.

ישיבות ההנהלה מתקיימות בימי שלישי, ואותה לתרגש מתבטאת מליאת המועצה הדתית. עבודת הרבנות הראשית והמועצה הדתית נעשית בתיאום ובהנחיית הרה"ר לת"א־יפו המכהן גם כראב"ד.

* * *

בתחזי ששלחה המועצה הדתית לתל אביב יפו, לפני החגים, באמר:

כמתנגו מידי שנה, וסמוך לחודש החגים, באים אנו עמכם בדברים באמצעות אגרת זו, כדי להעלות מספר נושאים חשובים בעניני דיומא, לעדכן אתכם במה שנעשה עד כה במכ־לול הבעיות הנומדות על סדר יומם, ואת בחיתתכם ראשי הציבור וגבאי בתי הכנסת, המומקים כל אחד ואחד באזור מגוריו על שמירת צביונה הדתי הרוחני של עירנו תל אביב־יפו.

אך בראשית דברינו מכיר, כי בתחילה חודש אלול, ציינו הרבנות הראשית, המועצה הדתית והציבור בעיר, מלאת שנה להסתלקותו של מרן הרה"ר לתל אביב יפו הגאון י. י. פרנקל זצ"ל, שעמד בראש הרבנות למעלה מ־13 שנה, כמנא דאתרא, ופעל בעיר במשך כ־50 שנה ברבנות. בשנות כהונתו, היה הרה"ר משביר ומפרנס מבחינה רוחנית ומכריע את העם בהנהגה ובחכ־מה, מקובל, אהוד ואהוב היה על כל חלקי הציבור והעדות, והטביע את חותמו בעיר ורישומו דמותו מזכרים היו בכל פינה ופינה. משום כך, הועדותו מגופה של העיר, בולטת וחסרונו מורגש בכל תחומי הנשייה והפעילות, שבה השקיע את מיטב כוחו ומרצו.

הנהלת המועצה הדתית לתל־אביב יפו, הד־ליטה על שורת דרכים להבטחת הרב, שיחלמו את אישיותו וחלק מהן כבר בהכנה. בין היתר, עומד לצאת קובץ תורני לזכרו, בו יכתבו רבני ודייני תל אביב יפו ורבנים נוספים מגדולי התורה מאמרים תורניים. תוקם ע"ש ישיבה ומרכז תורני בביהכ"נ הגדול, בו ילמדו שיעורים, בעיקר מבוגרים־פנסיונרים משך שעות היום. יקבע שמו של הרה"ר על ביהכ"נ בתחום תל אביב יפו שיבנה בקרוב, או ביה"כ שישופץ באופן יסודי, וכן תוקם קרן מלגות על שמו, דרכה יצויין מידי שנה בימים הזיכרון, מעשה טוב, לאיש תורה או עושה חסד.

* * *

ובחלוף השנה, טרם נבחר לעיר רב ראשי. הבעיות הקשות המתעוררות בכל תחומי חיינו הדתיים בעיר, הן מבדות ביותר, והמעמסה המוטלת כיום על מרן הרה"ר הגרח"ד הלוי שליט"א, היא ללא נשוא, אך יחד עם הרבנים בעיר והמועצה הדתית אנו משתדלים לעמוד באותן המשימות.

כולם מודעים לצורך במיני רב ראשי לגדולה בערי ישראל, ומעוניינים בקיום הבחירות בזמן המיידי, אך סיבות שאינן תלויות בנו, מונעות את עריכתן. ככל אופן על אף המאבקים והקשיים שעומדים בדרכנו, רוצים אנו לקוות, כי נתגבר על המכשולים שנצרוו, ובתחילת שנת תשמ"ח הבעל"ט, נוכל לבשר על בחירת רב ראשי לעידם המעטירה, ועדת הבחירות שהוקמה לפני כשנה, בחרה כבר את הגוף הבוחר מ־30 מציני ציבור (עית"א, המועצה הדתית ובתי"כ), וברשותם כבר כתב מינוי לצורך זה.

לקראת סוף שנת השמיטה

לאורך כל שנת תשמ"ז, קיימה המועצה הדתית פיקוח מתמיד והשגחה על מספר חנויות לממכר ירקות ופירות שומרי שמיטה, והיא תמשיך בכך עד לחג הנוכח. הביקוש הרב מצד הציבור לרכישת סחורה ללא חשש שמיטה, חייב ניהול מו"מ עם מספר ניכר של ירקנים, שיסכימו למכור סחורה כשרה, ואכן ניתן היה למצוא חנויות המוכרות פירות וירקות כשרים לרוחות הציבור.

עריכת פרוזבול

בתום שנת השבע, נוהגים לחתום על שטר פרוזבול, המאפשר לגבות חובות כספים — במידה ויש. — המועצה הדתית תקים בית דין מיוחד, ע"מ לחתום על טופס הפרוזבול, ההחתמה תעשה בלשכת המזכיר הכללי, כל יום בין השעות 12.00-13.00.

מצוות "הקהל"

מקץ שבע שנים במוצאי יום הראשון של חג הסוכות, היו נוהגים המלכי בית ישראל בזמן שבית המקדש היה קיים להתאסף בירושלים ולהאזין לדברי תורה, ולקיים בצוותא את מצוות "הקהל" בהתאם לצו התורה בפרשת "וילך". עם סיומה של שנת השמיטה, ראוי לציין ולהבליט מאורע זה, בקיום אירועים וחגיגות בבתי הכנסת במשך חג הסוכות, לזכר מצוות "הקהל".

גם ההקפות השניות, שיערכו השנה במוצאי שמחת תורה, כביכר מלכי ישראל, יהיו בסימן מצוות "הקהל".

על משמר הכשרות בעיר

מחלקת הכשרות בשני אגפיה — מזון ובשר — מקיפה מאות רבות של מקומות כשרים, הנמצאים בפיקוחה המתמיד, כמו: מסעדות, אולמות, מזונים ובתי מלון וכו' ורבני ומשגיחי המחלקה עושים ללא לאות, למנע הקלות. אך קורה לעתים, שמקומות שאינם בפיקוח והשג־חה, מפרסמים על כשרותם, או כאלה הנמצאים בפיקוח אך אינם מציתים להוראות הרבנות בתחום שמירת השבת או הכשרות, וכתתנם היא להונות את הציבור. במידה והנבם נתקלים בתרמית מסוג זה או אחר, נבקשתכם להודיענו בהקדם, ע"מ שנוכל לבדוק את הנושא ולמנע הכשלת הציבור במאכלות אסורות, וגם לטפל בהם באמצעות החוק למניעת הונאה בכשרות.

"ושמרתם את יום השבת"

מצבה של שבת קודש בעירנו — אינו משביע רצון, בתי קולנע ומקומות בידור רבים פותחים בלילות ולמחרת, מתוך חילול שבת פומבי וה־מוני. פעולות שונות עשותה המועצה הדתית במרוצת השנה, ע"י מגעים, פניות ופגישות, שחלקם בא לידיעת הציבור וחלקם לא, ואת במטרה להקטין ולצמצם את המידבות. אנו חוזרים ופונים אליכם להקים משמרת שבת באורחם של 2-3 מאנשי בית הכנסת שמתפקדים יהיה לבדוק בסביבה על כל פיריצה חדשה או ישנה הנורמת לחילול שבת. מן הראוי לפנות הזילה בדרכי נעם, הסברה ושיכנוע, אך במידה והדבר אינו עולה יפה, יש לפנות למחלקת השבת במועצה הדתית שתגיש תביעה נגד הע־ברייינים. נסיונו מהעבר הוכיח, כי אכן יש בהגשת תביעה משום הרתעה, ולעיתים אף לסגירת אותו מקום בימי שבת.

ובאותו ההקשר — את אחת הסיבות להת־רחבות חילולי השבת, רואים אנו בהיותנו מעטים בעיר. ציבור גדול עוב בשנים האחרונות את תל־אביב, ועבר להתגורר בערים אחרות. הדבר בולט וניכר בחוצות העיר, בעיקר בימי שבתות ומועד. זוגות צעירים דתיים נוטשים את מקומם כאן מסיבות שונות, ואחרים כמעט אינם מגיעים, וגם מקרב האוכלוסייה המבוגרת, ישנה עזיבה ונטישה למקומות אחרים. הדבר משפיע בצורה חדה על בתי הכנסת, במיעוט המתפללים שבהם, וישנם גם בתי כנסת הנאלצים לסגור את שעריהם ולהתאחד עם בתי תפילה אחרים. אנו פונים מעל גבי איגרת זו, לכל מי שיש בידו — רבנים, גבאים, הציבור הרחב — לפעול ולעשות נגד נטישת העיר ע"י אזרחיה שומרי תורה ומצוות. כל תושב דתי המתגורר בעיר, עורם להעמקת תודעת היהדות ברחוב, בסביבה ובשכונה בה הוא גר, ומתגבר את כוחנו הדתי. בל נגרום במו־ידינו להפיכת תל־אביב לעיר ריקה מתוכן יהודי דתי. היפה שעה אחת קודם.

אתגר השנה: שיפוץ מקוואות ותיקים

החלטה חשובה שקיבלה המועצה הדתית לאחרונה, עשויה, ברצות ה' להביא תוך התקופה הקצרה לשיעור בתדמיתם של מספר מקוואות ותיקים בתל אביב. ההחלטה קובעת, כי המועצה הדתית תשפץ באורח יסודי 3 מקוואות טהרה, הנמנים על המקוואות המרכזיים בעיר והטעונים זה מכבר בדק בית יסודי ודחוב. 3 המקוואות הן בשכונת יד אליהו, מקוה בר כוכבא והמקוה שבדחוב התחיה ביפו.

מלבד זאת — שוקדת המועצה הדתית לבניית מקוואות חדשים. בצד האכזבה על הציבורים בקבלת אישורים הדרושים לבניה ואישור תקציב פיתוח, יכולים אנו לבשר, כי בעז"ה מקוה קרית שלום יפתח סו"פ לקראת החגים, לאחר עיכובים ומכשולים שונים שלא היו באשמתנו, כן אנו תקוה, שבקרוב מאוד ותחזיל בניית מקוה "פינס" החדש, זאת לאחר שחלק מהתקציב המיועד למטרה זו אושר לאחרונה.

חובת הזהירות למניעת הקטל בדרכים

עדים אנו לאחרונה על התרפה ניכרת בתאונות דרכים בכבישי הארץ, אשר מביא לקטל מחריד ולנפגעים רבים. הרבנות הראשית והמועצה הדתית החדרה לשלומו של הציבור, יצאה בכרוז מיוחד — במשותף עם המועצה למניעת תאונות — *שהופץ בבתיכ"נ ונו קריאה מיוחדת להודות* בדרכים ולהקפדה על הצו של "ושמרתם מאד לנפשותיכם". במיוחד בימים אלה, כשבתי הכנסת מלאים במתפללים, חובה על הרבנים וראשי הציבור להזעיק על "מכת־מדינה" זו, כדי להפחתה עד לחיסולה המהלול.

מגבית החגים

מגבית החגים של "עזרת הורה", פועלת במלוא התנופה בימים אלו. מתפקידה של מגבית זו לסייע למשפחות נזקקות ומעוטי יכולת שאין ידם משגת להוצאות מהייתם. חובה על כל אחד ואחד לתמוך שכם למפעל נכבד זה. ולהרים תרומה נאותה. יזקר החיים הוא כבד מנטאו, ועי"כ דוקא בימים אלו של רהבים ולחיהוה, עליו לזכור את אותם החלשים וקשי היום, ולקיים את המצוה "יחי אחיך עמך". משרד עז"ת מסוכנים בבית המרצה הדתית רחוב אורי 1, קומה ב'.

המכון לבר מצוה

פעמיים בשבוע, בשעות אחה"צ מקיים המכ־כון לבר מצוה את שעוריו במשרדי המרצה הדתית. תכנית תשלום סכלי. לומדים בני הנוער דינים, הלכות יהוד ביהדות, ובעיקר לימוד טעמי המקרא והכנתם לקראת עליתם לתורה בבית הכנסת. ביום הגיעם למצוות. גבאי בתי הכנסת מתבקשים להפנות את בני הנוער למועצה הדתית המחלקה לבתי כנסת הד"ד לרישום וליליוד.

פיתוח מבני בתי כנסת ברחבי העיר

אנו עדיין נמצאים במצב קשה מחוסר הקצ־בים לבניין ושיפוצים יסודיים לבתי כנסת. משרד הממשלה אינם מזדרזים לנו הקציבים לפיתוח מזה שנים בצורה מספקת, וזאת למרות שהתרענו בפניהם על מספר שכונות חדשות הסובלות מזה זמן רב מחוסר בתי כנסת ומקוה טהרה ומתפקים בלית ברירה להתפלל באחת מכונות בתי הספר או באחד המקלטים.

למרות הכל, יש לציין לשבחנו, כי בשנה הנוכחית הולכים ונשלמים 4 בתי כנסיות בשכו־נות, ואנו מעודדים ומחזקים את ידם של הנבאים על יוזמתם הברוכה מתוך איהולים שיברכו מהרה על הסוגבר. אנו מצידנו סייענו בידם במסגרת התקציבים המעוריים שעמדו לרשותנו.

סכך לסוכות

מיד לאחר יום הכיפורים, נחלק המועצה הדתית ועית"א, בכשותף סכך בעצי אקליפטוס לתושבי העיר. החלוקה תתבצע בתחנות קבועות באזורים שונים. הציבור המעוניין בסכך, יעקוב אחר הפרסומים בעתונות ובלוחות המודעות על מקומות החלוקה ומועדי אספקתם.

סקס חלוקת פרסי המועצה הדתית ע"ש הגר"י אונטרמן והגר"י טולידנו זצ"ל. מימין בנשיאות. ח. כהן, מ. קלוגמן, ד"ר ח.מ. בשוק הרב הראשי לת"א־יפו הגרח"ד הלוי, פ. שיינמן, השר זבולון המר, השר יוסף שפירא, הרב מזרחי ועו"ד גרמן. בשורה לשמה: חתני הפרסים.

המועצה הדתית לתל־אביב־יפו

שולחת בפרוס השנה החדשה

את ברכותיה הנאמנות

לכתיבה וחתימה טובה

לרבנים הראשיים לישראל שליט"א

לרב הראשי ראב"ד ל"תא־יפו שליט"א

לשר לענייני דתות, למנכ"ל, סגניו ומנהלי המחלקות

לראש עירית תל־אביב־יפו — סגניו וחברי המועצה

לרבני תל־אביב־יפו, חברי המועצה הדתית ועובדיה

לראשי בתי הכנסת והגבאים בעירנו

ולכל תושבי תל־אביב־יפו

יה"ר ותהא השנה הבעל"ט שנת שלום ושלוה, שנת קוממיות

ותרמת קרן תתורה וישראל

פינחס שינמן

ראש המועצה הדתית

לתל־אביב־יפו

המודיע הצעיר

ראש השנה

גליון 84

בינים

בְּשַׁעֲרֵי שָׁנָה חֲדָשָׁה.

מֵחֹר יִפָּתְחוּ שְׁלֹשָׁה סְפָרִים: סֵפֶר שֶׁל צַדִּיקִים, שֶׁל בֵּינוֹנִיִּים וְשֶׁל רְשָׁעִים. כֻּלָּנוּ רוֹצִים וּמְקַוִּים לְהִכָּתֵב בְּסֵפֶר הַצַּדִּיקִים לְאַלְתַּר לְחַיִּים טוֹבִים. צַדִּיקִים אֹמְרוּ, שֶׁהַכְּתִיבָה בַּסְּפָרִים נַעֲשֵׂית בִּידֵי הָאָדָם. אֲנַחְנוּ מַחְלִיטִים אֵיפֹה נִכָּתֵב.

מַה פֵּרוּשׁ? וַהֲלֹא בָּרוּר שֶׁכָּל אֶחָד וְאַחַת יִכְתֹּב עַצְמוֹ בֵּין הַצַּדִּיקִים? אַךְ לֹא, זֶה לֹא כָּל כָּךְ פָּשׁוּט. לִכְתֹּב שֵׁם אֶת עַצְמֵנוּ פֵּרוּשׁוֹ שֶׁל דָּבָר: לְהַחְלִיט בְּכָל הַלֵּב! לְקַבֵּל בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים לִהְיוֹת טוֹבִים, לְהִשְׁתַּדֵּל, לְהִתְאַמֵּץ. פֵּרוּשׁוֹ שֶׁל דָּבָר: לְהַבְטִיחַ בְּצוּרָה כָּזוֹ, עַד שֶׁהַקב"ה יוּכַל לְהָעִיד שֶׁתְּשׁוּבָתֵנוּ אֲמִתִּית, שֶׁאָנוּ מַרְאִימִים לַסֵּפֶר שֶׁל הַצַּדִּיקִים.

כִּי לִרְצוֹת לִהְיוֹת צַדִּיק, יְלָדִים, זֶה לֹא רַק לִרְצוֹת לְהִכָּתֵב לְשָׁנָה טוֹבָה. זֶה גַּם לִרְצוֹת לִבְרֹחַ מִן הָעֲבֵירָה וּלְוַתֵּר עַל הַהֲנָאָה שֶׁלָּהּ; זֶה גַּם לִרְצוֹת לַעֲבֹד בְּלִי הֶרֶף וְלִלְמֹד בְּלִי דֵּי. קָשֶׁה? בְּהֶחְלֵט. אֲבָל אַל נִשְׁכַּח שֶׁד' פּוֹתֵחַ שַׁעַר לְדוֹפְקֵי תְּשׁוּבָה — אֲפִילּוּ לְאֵלּוּ שֶׁרַק דּוֹפְקִים.

בעז"ה נִדְפֹּק, נַעֲנֶה, נִכְתֹּב וְנִכָּתֵב בְּסֵפֶר הַצַּדִּיקִים יַחַד עִם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת. עַד כָּאן בֵּינַתַיִם,

תני

עצות ומלח

לחני!

אני אוהב ממתקים כמו כל ילד. אך אני אוכל ממתקים יותר מכל ילד. וכמובן מטעמי בריאות, ועוד כמה סיבות מובנות, זה מאד לא טוב. ומאד קשה לי ביום אחד להפסיק, דבר שהודגלתי כבר מימי קטנותי, ולכן אודה לכם מאד אם תואילו למצוא לי עצה עבור זה.

בתודה, בנימין

שלום, לך בנימין!

שמת לב לכותרת שנתנו הפעם למדור? "אכלו ממתקים ושתו משמנים". כך אמר עזרא לבני ישראל, כשהודה להם לשמוח בראש השנה, כי חדוות ה' היא מעוזם. משמע, שיש בהחלט מקום לאכילה של דברים ערבים.. (ממתקים בדברי הנביא — הם מאכלים מתוקים, ולא כמו בלשוננו).

אלא? כרגיל, הכל תלוי בכוונה ובמידה. ברגע שהוזלילה הופכת

לענין בפני עצמו — היא גרועה. נכון, אין איסור לאכול ממתקים בהפרזה, אך הדבר הופך טפל לעיקר, גורם לנו להיות משועבדים לפה ולחיך, וכך אנו מאבדים את הצדינות ועוד כמה מעלות טובות הגלוות לה. מה גם, שכפי שציינת בעצמך, גם לבריאות ובמיוחד לשניים הממתקים מזיקים.

מה לעשות? אין כאן "הוקוס פוקוס". יש רק מאמץ מצידך: קודם כל תשובה ההחלטה. חשוב להחליט כמה ואילו ממתקים תאכל ביום או בשבוע, ושום לעצמך את הכמות — תנסה לשתף אמא, אח או אחות במלחמה הזו. אולי אפשר להשתדל שיהיו בבית פחות ממתקים, ואז המאבק קל יחד. אם תצליח, אל תנהג כאותו שיכור שכאשר נגמל מן השכרות פיצה את עצמו בבקבוק יין... כי אז מתחיל הסיפור מן ההתחלה.

ספור

הס קטגור נקח סנגור

עָמַדְתִּי לְיַד אִמָּא, בַּחֲנוּת הָרָהִיטִים הַגְּדוֹלָה "גּוֹלָן". אִמָּא נִפְתָּה לִבְחֹן אֶת צִבְעוֹ שֶׁל שֻׁלְחָן הַכְּתִיבָה בַּחֲנוּת. "נוּ, מָה אַתָּה אוֹמֵר, מְנַחֵם מְנַדֵּל? נִרְאֶה לְךָ? מִכֵּיוָן שֶׁהַשֻּׁלְחָן הָיָה מִיָּד לְשִׂימֵי אָחִי וְלִי, לַחֲדַר הַבָּנִים, לָקַחְנוּ אִמָּא גַּם אוֹתִי לַחֲנוּת. אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁזֶּה טוֹב מְאֹד, "עָנִיתִי, "אֶלָּא שֶׁשָּׁם" — הִצְבַּעְתִּי לְעֵבֶר הַקּוֹמָה הַשְּׁנִיָּה שֶׁל הַחֲנוּת — "יֵשׁ מַשֶּׁהוּ דּוֹמֶה, אֲבָל עִם זְוִיּוֹת עֲגֻלּוֹת בַּמָּקוֹם יְשָׁרוֹת. נִרְאֶה לִי שֶׁזֶּה יִהְיֶה בָּטוּחַ יוֹתֵר, בִּגְלַל הַקְּטַנִּים". — "אַתָּה צוֹדֵק", הִשִּׂיבָה אִמָּא. "נַעֲלֶה לְרְאוֹתוֹ".

עָלִינוּ לַקּוֹמָה הַשְּׁנִיָּה. אִמָּא נִגְשָׁה לַשֻּׁלְחָן, אֲבָל אֲנִי עָמַדְתִּי בְּמְקוֹמִי, כְּאִילוּ מִשֶּׁהוּ, תָּקַע אוֹתִי שָׁם בְּמַסְמְרִים. רָאִיתִי מַשֶּׁהוּ, נָכוֹן יוֹתֵר: מִשֶּׁהוּ, שֶׁהִפְלִיא אוֹתִי מְאֹד. בְּמֶרְכַּז הַקּוֹמָה עָמְדָה מַעֲרֶכֶת סָלוֹן מַקְסִימָה, עִם רִפּוּד קְטִיפָה פִּרְחוֹנִי, מַשֶּׁהוּ מְיֻחָד בְּמִינוֹ. גַּם לֹא מַמְחָה שֶׁכְּמוֹנִי הַבִּין בְּקַלּוּת שֶׁזֶּה רָהִיט יוֹקְרָה, לֹא פְּחוֹת מִזֶּה וְאוּלַי יוֹתֵר. וּמִי עָמַד רָכוּן לַמַּפָּה וּבָחַן אֶת הָרִפּוּד, כְּשֶׁהַמּוֹכֵר לְיָדוֹ? ר' שִׁמְעוֹן סוֹפֵר, הַיְהוּדִי שֶׁל הַמַּעֲטָפוֹת! אַתֶּם בְּוַדַּאי רוֹצִים לָדַעַת מִהוּ הַיְהוּדִי שֶׁל הַמַּעֲטָפוֹת. וּבְכֵן, מִדֵּי יוֹם חֲמִישִׁי בָּעֶרֶב, כְּשֶׁאַבָּא בָּא הַבַּיְתָה מִן הַכּוֹלֵל — הוּא נוֹתֵן לְשִׂימִי וְלִי מַעֲטָפָה סְגוּרָה וְשׁוֹלֵחַ אוֹתָנוּ לְר' שִׁמְעוֹן. "תַּשְׁגִּיחוּ עַל זֶה מְאֹד, זֶה שָׁוֶה הַרְבֵּה" — מַזְהִיר אַבָּא מִדֵּי פַּעַם. יוֹתֵר מִזֶּה לֹא רָצָה לְסַפֵּר לָנוּ. רַק אָמַר שֶׁר' שִׁמְעוֹן הוּא תַּלְמִיד חָכָם מַפְלָג, מְשִׁעְבּוּדָיו בַּגְּמָרָא לוֹמְדִים רַבִּים וְטוֹבִים. הוּא יוֹשֵׁב וְלוֹמֵד מַעֲלוֹת הַשַּׁחַר וְעַד חֲצוֹת לַיְל, דָּבָר אֵין לוֹ בְּעוֹלָמוֹ חוּץ מֵאֲלֹקָיו וּמִתּוֹרָתוֹ. שִׁעֲרֵנוּ שֶׁאַבָּא תּוֹמֵךְ תְּמִיכָה כַּסְפִּית בְּר' שִׁמְעוֹן. לְפָנַי כְּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים, חָזַר אַבָּא וּבְפִיו בְּשׂוֹרָה: "רָחֵל סוֹפֵר, בִּתּוֹ שֶׁל ר' שִׁמְעוֹן, הִתְאָרְסָה בְּמַזַּל־טוֹב!" אַחֲרֵי שֶׁהוֹסִיף פְּרָטִים עַל הֶחָתָן וְהַשִּׁדּוּךְ, שָׁאֲלָה אִמָּא: "מִי יְשַׁלֵּם? אֵיךְ יַקְנוּ דִּירָה וְרָהִיטִים?" — "ד' יַעֲזוֹר, הוּא עוֹזֵר לְכֻלָּם", הִשִּׁיב אַבָּא. וּמֵאָז נָעֲדַר אַבָּא הַרְבֵּה מְאֹד מִן הַבַּיִת. "הוּא עָסוּק בְּחֶסֶד", הִסְבִּירָה לָנוּ אִמָּא וְלֹא פֵּרְטָה. רָאִינוּ אוֹתוֹ יוֹתֵר מִפַּעַם סוֹכֵר הַמְּחָאוֹת כְּשֶׁמִּצְּחוֹ קָמוּט. וּמַה שֶּׁנּוֹגֵעַ אֵלֵינוּ: שְׁלִיחַת הַמַּעֲטָפוֹת הָפְכָה לְהֶיוֹת תְּדִירָה יוֹתֵר. הָלַכְנוּ פַּעֲמַיִם בְּשַׁבָּת וַאֲפִילּוּ יוֹתֵר. יַדַּעְנוּ כְּבָרוּר: אַבָּא עוֹזֵר לְר' שִׁמְעוֹן לְחַפֵּץ אֶת בִּתּוֹ. מַשִּׂיג עֲבוּרוֹ כְּסָפִים, מִכָּל מָקוֹם שֶׁיָּדוֹ מַגַּעַת. כְּשֶׁשָּׁאַלְנוּ אֶת אַבָּא אִם הַשְּׁעָרָתֵנוּ נְכוֹנָה — הִתְחַפֵּק מִתְּשׁוּבָה, וְחוֹ לְבַד הַיָּדוּעַ הוֹכָחָה שֶׁאָנוּ צוֹדְקִים. אַחַר כָּךְ רָאִינוּ מוֹדָעוֹת בְּצִבְעוֹן שֶׁמְּבַקְּשׁוּ לִתְרוֹם לְתַלְמִיד חָכָם עֲנִי הַמַּשִּׂיג אֶת בִּתּוֹ. אֶת הַכְּסָפִים בְּקֶשֶׁר לְשִׁלְחָן אֵל אַבָּא שֶׁלָּנוּ, וְאָז כְּבָר לֹא הָיָה לָנוּ כָּל סָפֵק שֶׁאָנוּ צוֹדְקִים.

וְהִנֵּה כָּאן בַּחֲנוּת הָרָהִיטִים. עוֹמֵד לוֹ הַיְהוּדִי שֶׁל הַמַּעֲטָפוֹת, (כְּךְ כִּנִּינוּ אוֹתוֹ,) וּמִתְעַנְיֵן בְּמַעֲרֶכֶת סָלוֹן יוֹקְרָתִית וּמְשַׁבֵּחַת עַד מְאֹד! לְשֵׁם כָּךְ אוֹסְפִים לוֹ כֶּסֶף?! בְּכָּחוֹת מִזֶּה בְּתוֹ אֵינָה יְכוֹלָה לְהִסְתַּפֵּק?! גַּם מִי שֶׁמְּשַׁלֵּם לְעַצְמוֹ לֹא קוֹנֶה רָהִיטִים כָּאֵלּוּ, וְדַוְקָא הוּא — הַמְקַבֵּל מַאֲחֵרִים — יִרְכֹּשׁ לָה דָּבָר כָּזֶה? לְשֵׁם כָּךְ צָרִיךְ אַבָּא לְהִתְאַמֵּץ כָּל כָּךְ?! וְכִי בִּשְׁבִיל זֶה נָתְנוּ לוֹ אֲנָשִׁים צְדָקָה.

כְּדֵי שֶׁיִּרְכֹּשׁ לָה סַפַּת קְטִיפָה יוֹצֵאת מִן הַכְּלָל?! הַטְעָנוֹת עָלוּ בְּמֹחִי כְּבוֹ אַחַר זוֹ. "זֶה לֹא כִּשְׁבִילֵנוּ — הַשֻּׁלְחָן שֶׁכָּאן", אָמְרָה לִי פִּתְאֹם אִמָּא. בְּקוֹמָה הַזוֹ הַכֹּל יָקָר יוֹתֵר, אֲלוּ רָהִיטִים לְמִי שֶׁיָּכוֹל לְשַׁלֵּם. נִסְתַּפֵּק בָּזֶה שֶׁרְאִינוּ קֹדֶם". יָרַדְנוּ לְסַיֵּם אֶת הַקָּנְיָה, וְאֶת ר' שִׁמְעוֹן הִשְׁאַרְנוּ לְיַד הַמַּעֲרֶכֶת כְּשֶׁהַמּוֹכֵר עוֹמֵד לְיָדוֹ. יַחַד רָשְׁמוּ וְחִשְׁבוּ מִסְפָּרִים, כְּנִרְאֶה עָסְקוּ בְּתְנָאֵי הַתַּשְׁלוּם שֶׁל הַסַּפָּה, הַכָּרְסוֹת וְהַשֻּׁלְחָן.

כָּל הַדֶּרֶךְ הַבַּיְתָה הָיִיתִי מֻטְרָד וַאֲפִילּוּ מְמֻרְמָר. וּכְשֶׁנִּכְנַסְנוּ קָדַם אֶת פְּנֵי אַבָּא בְּבַקָּשָׁה: "יוֹפִי שֶׁבָּאתֶם. אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתֵּלְכוּ עִם שִׁימִי לְר' שִׁמְעוֹן עִם חֲבִילָה. וְהַשְׁגִּיחוּ! הַפַּעַם זֶה בֶּאֱמֶת שָׁוֶה הַרְבֵּה". — "אַבָּא!" הִתְפָּרַצְתִּי. — זֶה לֹא מַגִּיעַ לוֹ! לֹא צָרִיךְ לָתֵת לוֹ כָּל כָּךְ הַרְבֵּה". אַבָּא נִדְהַם: "אֵיךְ אַתָּה מְדַבֵּר?! מַגִּיעַ לוֹ זֶה וְהַרְבֵּה יוֹתֵר, צָרִיךְ לָתֵת לוֹ עוֹד וָעוֹד". — אֲבָל מִקֹּדֶם"... אַבָּא לֹא נָתַן לִי בְּשׁוּם אֹפֶן לְסַיֵּם אֶת הַמִּשְׁפָּט. — "בַּחֲנוּת" — נִפְּיתִי לְהַתְחִיל. אֲבָל אַבָּא תִּאֵר לִי אֶת גֹּדֶל מַדְּנוּתוֹ. "כֵּן, אַךְ רָאִיתִי אוֹ..." — פָּתַחְתִּי שׁוּב. וְאַבָּא מְתָאֵר לִי אֶת עַנְוְתָנוּתוֹ. כָּךְ כִּמְעַט עָשָׂר פְּעָמִים: נִפִּיתִי רַק לוֹמַר. לְסַפֵּר. שֶׁאַבָּא לְפָחוֹת יִשְׁמַע וְיוּכַל לְהַחְלִיט — אַךְ הוּא בְּשֶׁלּוֹ: מְתָאֵר לִי אֶת מַעֲלוֹתָיו הַנִּפְלָאוֹת שֶׁל ר' שִׁמְעוֹן.

בְּסוֹף לֹא יָכֹלְתִּי לְהִתְאַפֵּק: "אַבָּא. צָרִיךְ לִסְכֹּעַ אֶת שְׁנֵי הַצְּדָדִים!" טָעַנְתִּי. אַבָּא לָקַח כֹּחַ הַמַּדָּף מֵחָזוּר רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּפִתַּח לִי אוֹתוֹ בַּתְּפִלָּה: "הַס קַטֵגוֹר וְקַח סָנֵגוֹר בִּמְקוֹמוֹ". קָרָא אַבָּא מִן הַמַּחְזוֹר. "גַּם אַתָּה מְבַקֵּשׁ מַד' שֶׁיַּשְׁתִּיק אֶת הַקַּטֵגוֹר. נָכוֹן? שֹׁלֵא יִסְכֹּעַ אוֹתוֹ בְּכְלָל. כִּי אֲבוֹי לְךָ אִם יִסְכֹּעַ... אֵיךְ אַתָּה מְבַקֵּשׁ דָּבָר כָּזֶה? הֲרֵי צָרִיךְ לִשְׁמֹעַ שְׁנֵי צְדָדִים, נָכוֹן? אַתָּה יָכוֹל לְבַקֵּשׁ בַּקָּשָׁה כָּזוֹ רַק אִם אַתָּה מִתְנַהֵג בְּאוֹתוֹ אֹפֶן בְּדִיּוּק. מַשְׁתִּיק אֶת הַקַּטֵגוֹר וְשׁוֹמֵעַ רַק סָנֵגוֹר. לְכָּחוֹת בִּיכִי הַדִּין הַלָּלוּ!"

נָטַלְתִּי אֶת הַמַּעֲטָפָה — וְהֵלַכְנוּ בִּשְׁתִיקָה. לְשִׁית

עם בואן של המשחתות הסובייטיות לסוריה

עוצר לילה הוטל בדרכים הראשיות בסוריה

דמשק מוצ"ש (מ"ר) — עוצר לילה הכרז היום בכל הדרכים הראשיות ברחבי סוריה. רדיו דמשק שהודיע על כך מסר כי העוצר הוטל "רק! תגובות הסובייטיות לנמל לאטקיה". הרבה אין ספק כי הצבא הסורי אך מציינים כי הצו על הלילה המצור בדרכים בא בד בבד עם בואן של המשחתות הסובייטיות לנמל לאטקיה.

בהודעת רדיו דמשק נאמר, כי לרגל העוצר ייסגרו בכרי דמשק — חומס־חמאת־חלב. ו"חופש" לאדיקיה לתנועה אזרחית. החל ב־21.9.57 עד להודעה חדשה בין השעות 21.00 עד 05.00 בכל יום.

בפקודה הנ"ל הודיעה, המשטרה הבטחון הכפשה הצבאית יודאנו לבצע הפקודה הנ"ל — נאמר בהודעה הסורית.

אניות המלחמה הסובייטיות הגיעו ללאטקיה

הסיירת הסובייטית הכבדה המשחתת המלווה אותה הגיעו היום לנמל לאטקיה שבסוריה לביקור נימוסין לפי הזמנת משרד ההגנה הסורי.

חברי הממשלה הסורית, וגם נהם שר ההגנה בפעל, באו לקדם את פני האניות, ששהיתן שייכת לצי הסובייטי של הים הבלטי. מסיבה רשמית נערכה לקציני הצי בלאטקיה.

בהגיע 2 האניות הסובייטיות קיבל הצי הסורי את פניהם במסוף כבוד. כצהרים ירדה הכפקודה של 2 האניות הסובייטיות לחוף ונתקבלה על ידי מפקד כבוד של הצי הסורי. כשם ביקרו חברי המפקדה הסובייטית. אצל מושל העיר ומפקד איזור החוף. שני הארשים הסוריים החדרו ביקור גומלין לאניות הסובייטיות.

תושבי סוריה יצאו להפגנות שמתה ספונטניות בלאדיקיה כדי להקביל את פני האניות הרוסיות שבאו לביקור ידידותי ללאדיקיה. ההמונים קראו קריאות אהדה לחיי האחדות הערבית ולחיי מצרים וסוריה כשהם נושאים המונים של הנסיא קאוקלי ועבר אל מאבר.

קול קהיר בעברית סמוכר על כך כסבר "כי אין להשוות בהמונים אלה כקומוניסטים וכי הם באו כדי להפגין למען האחדות הערבית — ולא למען רוסיה או אמריקה או אחרים. הלאומנות הערבית. כשים קול קהיר מוכנה לבא בברית אף עם השטן כדי להגיע ל־מטרותיה".

שגריר רוסיה בישראל יוצא לחופשה הפגנתית

ירושלים יום א' — מר א. אברמוב שגריר מדינת המשטרה בישראל שמד לצאת בימים אלה לחופשה מה 5 ימים בדמשק, כשה בקורו במקום ימיד כי והיר מאמות הסובייטיות המשטה מה בלאדיקיה והיהר לישראל מיד אחר ראש השנה.

כפי שנודע היה צריך מר אברמוב, בתפקידו כזקן הסגל הדיפלומטי בפועל למסור את ברכת הסגל הדיפלומטי לבבת ראש השנה לנשיא הכדיה מר י. בן צבי בירושלים אך לפתע קיבל הוראה סמוסקבה לצאת מיד לחופשה קצרה. עם נסיעתו של מר אברמוב יסור את ברכת הסגל הדיפלומטי ד"ר גרגורי סופולר בסק. שגריר ארגנטינה, שישמש כזקן הסגל בהעדרו של אברמוב. דובר משרד החוץ מיד לאשר את הגרסה הזאת. אך אישר את הדיעה על כונתו של מר אברמוב לצאת לחופשה של כספר ימים.

שביתת תחנות הדלק

ירושלים יום ה' — שביתת אחדה של עשרים קרמה היום לפני הצהרים בכאתים תחנות דלק ברחבי המדינה, כמחאה על אי הפלאת שמד הדיחדים.

ביום מרחיה התחנה 7 פרוטות לליטר בנדן הסוכן 9 פרוטות. הבטיחה היא לריחה של 5 אחוזים מחיר מוצרי הדלק, באמיתה כללית של בעלי התחנות הוחלט כי אם לא תחל תוזה בטפל בתביעתם יכריזו שביתה כללית.

בעצת הסכיתה כ־10 עד 12 בצהרים סיירו חלליות בקורת בטעם ארגון בעלי התחנות ובדקו אם השביתה מבוצעת בכלוה. רק תחנות בחדות הנמצאות בבעלות ישיירה של חברות הדלק הכי שיכו לפעול כרגיל.

הוקמה מחדש המחלקה לעניני עלית הנוער של אגו"י

ירושלים יום א' — בישיבה בהתאמת של 8 חברי המרכז הארצי של אגו"י, מוסדות ילדים ונוער הנודדים המטפלים בעזרה ילדים ונוער ועלית הנוער באגו"י, שהתנהלה בנשיאות הרב י.ב. לוין, הוחלט להקים מחדש את המחלקה למוסדות ילדים ונוער של אגו"י.

במרכז למוסדות ילדים ונוער של אגו"י, מיוצגים כל הגודמים של אגו"י העוסקים בשטחים אלה, ומתפקדו, יהיה לייצג את המוסדות בפני עלית הנוער, משרד המסד, ובפני יתר הגודמים העוסקים בעניני נוער. כן יהיה מתפקידו להקים מוסדות חדשים ולדאות לשיפודים הדרושים להתפתחות המוסדות הקיימים והדשבונם.

המרכז הוקם לאור הצורך שנתעורר לכך עקב חוסר גוף מרכזי אשר ידכז את כל הפעולות הללו, בייחוד בגלל העלייה הגדולה בשנים האחרונות, בהן נקלטו רבבות ילדים במוסדות עליה הנוער באוץ.

ארבעה צוים על תנאי של ביה"ד העליון לטובת מגדלי החזיר

ירושלים, יום ה' — ארבעה צוים על תנאי נתן מדינת תל אביב, בעניין הקם המגד האופר בבירת בשר הזיר בעיר, נתנו היום על ידי בית המשפט הגבוה לצדק. מלשה מהם הבקשת אגד ליד ביריפה ואחד הבקשת יצרן עקיבקים.

שלושה קצבים, אברהם סוריי ביש, אברהם פרידי, ויוסף לוכן, טענו שחוק הגנה הגיעתי אוסר רק מכירת בשר חזיר ולא חלקים אחרים של החזיר. פרקליטם עו"ד י. רינגס, קיבל מהשופט מר צ. ברנזון גם צוי בינים. האוסרים לעיריה למנוע את מכירת החלקים עד להחלטתו הסופית של בית המשפט.

הרכב מלא של בית המשפט הגבוה לצדק הוציא צו על תנאי לבקשת בית החדרשת לנקיקים של מר קרל ברג, אשר טען, אף הוא באמצעות עו"ד י. רינגס, כי אין העיריה רשאית להפריע לו ליצר בבהמ"ר שלו בתל אביב נקניק חזיר, בטמתה להוכיל אותם למכירה מחוץ לאזור העיריה. עו"ד רינגס טען, כי החוק אוסר רק מכירה, אולם לא ייצור. החזקה והובלה של בשר חזיר שאינו נמכר בעיר גופה. גם הוא קיבל בו בינים. האוסר להפריע לו בייצור נקניק חזיר עד להכרעת בית המשפט בשאלה המשפטית. ישבו בדין השופטים ד"ר מ. דילברג, מר ד. גוטיין ומר צ. ברנזון.

נמנע חלול שבת ע"י עיריית י"ם

ירושלים מוצ"ש (מאת סר פרנו) — בזמנתו של הגרש האגראי במעצת עיריית ירושלים נמנע חילול שבת פומבי בקנה מידה נרחב.

הנחלת העיריה השטאלית שהחליטה על עריכת מסיבת פריזה במוצ"ש לסגן ראש העיר מר מ. איש שלום, לצאתו לחו"ל, לא מצאה מקום אחר לסידור המסיבה אלא ליד בריכת השחיה שליד קבץ "שורש" בפרחזור ירושלים.

בהתאם לתוכנית עמדו אר סובסים מיוחדים להוביל את המחמנים מירושלים למקום המסיבה ביום השבת בעוד היום גדול.

הגרש האגראי פנה לראש העיר במכתב מחאה חריף וב־התערבותו הסכימה הנהלת העיריה לחתום את המסיבה שהיתה עלולה לגרום לחילולי שבת עצומים והתמרמרות מרבה.

הליגונרים ידו אבנים

ירושלים, יום ג' — כספר שמשות בירתה של מרים גלי, בשכונת אבו תור בירושלים, נמצה באבנים שהרקו על ידי חילי הלגיון הערבי אבן מתוך עבר חותיהם המסוכות לקו שביתת הנשק.

חילי הלגיון הערבי חידשו בימים האחרונים את הירקת האבנים במקומות שונים לאורך קו הגבול בירושלים. גם לפני ימים חדרו כספר אבנים לירדות הבתים הקיצוניים בירושלים העברית. איש לא נפגע.

ישיבת בית יוסף לביתה החדש

ישיבת בית יוסף נהנהרדק בירושלים עברה לבניה החדש בחוב יואל רחוב הרב פולנסקי בשכונת בית ישראל החדשה.

בעל איטליז של חזיר מאיים ברציחת הפקחים

תל אביב, יום ר (ע.) — פקח עירוני שנכנס אתמול לאטליז של אחד הקצבים במרכז ת"א כדי לערוך שם חיפוש אחרי בשר חזיר, נתפס על ידי בעל החנות ושלושה פועלי שאיימו לרצחו נפש אם יעזוב את החיפוש.

הפקח יצא מן האיטליז והודיע על המקרה למשטרה.

בינתיים ערכו פקחים אחרים חיפוש באותו איטליז אולם המשטרה, שפתחה בחקירה, טרם עצרה איש.

המודיע העתון של היהדות החרדית

מת מלך גורוזניה

אוסלו, מוצש"ק (מ"ר) — האקון מלך גורוזניה מת היום. מזה שבועיים ימים היה המלך מרותק למטתו שקב הפרשת במחזור הדם ברגלו הימנית והצטמצמות הראות, אשר הגרשה את כוחו.

מצב בריאותו של המלך הזקן בת 85, נמצא בירידה תלולה מזה שנתיים מאז נפל ושבר את עצם ירכו בחודש יוני 1955. מאז שנת 1955 שימש בנו בעצור המדינה וטפל במקומו בענייני הממשלה. המלך לא עזב את מטתו במשך כל אותה תקופה והתרכז בקריאת מסמכים ועתונים.

האקון היה מלכה הראשון של גורוזניה העצמאית בימי המלחמה הפך להיות סמל החגגדותה של גורוזניה לבאים.

התמרמרות בצבור על ערבוב אבקת חלב ב"חלב אחיד"

ירושלים, יום ב' — "חלב אחיד" משרב מטתה עם תמיסה מפוברת של אבקת חלב עם מים משקר של 20 אחוז. — הודיעה על כך נתפרסמה על ידי המשקה של המזונות.

הידיעה על ערבוב אבקת חלב עוררה תמהון בצבור, לאחר שבועידה מגדלי הבקר שהתקיימה לאחרונה נמתחה בקורת חריפה ביותר נגד נהגו זה שאינו מנדקד מבחינת אספקת החלב.

ערבוב אבקת חלב הכשרי גורמת לידי כך שיהודים שומרי תורה ומצות רבים נאלצים להנזר מלשתות חלב. מאחר שאינם בטוחים בכשרותה של האבקה.

בהודעה לא נאמר להם אם גם החלב המפוסטר והמעוקר בבקבוקים מעורב באבקה. כיון שבהודעות קודמות של משרד הבחסר והתעשייה נאמר שהבקבוקים מכילים רק חלב טבעי.

המודיע

הבעיה המרכזית היוצרת את המשברים

המשך מעמוד 2

בהתייצבות עם גדולי ישראל. הראיה הטובה ביותר לכך היא הכבדה ליד הכותל המערבי, בעוד ראש הדרש אלול, אופיה וצביונה נקבעו בהוראות גדולי התורה — ואכן זה הביא לקדוש השם, ועודדו הרים עצומים בארץ ובעולם. גם תפילת המוסף ההמונית בהרבי העיר — נעשותה בדרך זו, ואכן בישיבת הנהלת מרכז אגו"י שהתכנסה השבוע ניתנה לי הזדר דמנות להרחיב את הדיבור ולהסביר את קוי הפעולה שלנו כסיעה אגודאית, פעולות הנעשות מתוך אחריות כבדה ובדרכים הצביוניות ההפגנתיות המקובלות במחננו ללא הגזרות אחר צעדים בלתי שקולים.

ובכן שלא הצלחנו עד כה לסגור את אולמות הקולנוע בלילות שבת, אבל אנו בטוחים שאם נמשיך בעקביות הזו ולאורם של גדולי ישראל — נצליח בטופו של דבר גם במערכה זו. אני רוצה לומר לך, יודעה הדי אימרתו של רבי ישראל סלנטר ז"ע: "א יוד דארף טרעהן, אוף־טרעהן ווען דער אי־בושטער אופסטעקן"... אנחנו עושים את שלנו. כך הפעם ביחס למאבק השבת, כך גם ביחס למאבקים אחרים שנכפו עליהם במערכת השנים: מורמונים, איבטוח, המאבק לבתי כנסת ומקוואות בשכונות חלולי שבת וכו'. אנחנו באים על כך שמאבקינו הם אחר־איים, שהם לא מנוהלים על דעת עצמנו, שעל כל דבר אנו מבקשים הנחיות ומקבלים הנחיות.

אנו זוקפים קומתנו על כך שאנו שואלים בעצת חכמים. את זה הצבור לא תמיד יודע, ועל־כן אמרתי לך שזו עבודה כפויית טובה.

לא אשכח כאשר באחד המאבקים שלנו, נגד המורמונים, הודענו, אנו הנציגים לאסיפה עם שני מנהלי מוסדות בעיר, שביקשו לנו שנחדל מן המאבק נגד המורמונים בגלל שזה גרם לסדי קולק להורגו וזה מפריע להם לאינגוסדו. השבנו לו אנו לא פועלים על דעת עצמנו. את השיקול הזה אנו מקבלים מגדולי ישראל, אשר רואים בשלב זה את המאבק נגד המורמונים חשוב יותר מעזרה ספציפית ישירה של ראש העיריה למוסדות מסיימים.

• המורמונים

אם הזכרת את המורמונים, מה המצב היום. מה אנו עושים נוכח השבדה שהם הולכים לך נוך את מרכזם בתוך הקרוב. האם אינכם את המערכה.

הרב פרוש: קודם, אני יחד עם כלל ישראל מתפללים שלא יפעל ולא יפתח הצלב בפלסרין של מלך. איני יודע מה יהיה בטופ של דבר, אבל אני בטוח שהצלחנו במאבק הזה להחזיר לתודעתו של כל אחד מתושבי ירושלים שהם קום מסוכן, מסוכן מאד, ליהודים וליהדות...

הרב ליזרזון: אני חושב שכבל שהדבר נגע לתחום העירוני — עשינו כל שביכולתנו לאחר שנודעה לנו מהות בקשתם של אנשי "המרכז ללימוד המזרח הר־ושלמי". כיום הנושא אינו בגד־חום טיפולם של בגיגים בעיריה. זה יצא מן הרשות העירונית ועבר לרשות המלכותית. עשינו הכל, באיחור רב, היתה קהות חושים מסויימת, לא ידענו במה הסדבר. ליקוי מאורות נקרא לזה, הסתר פנים — אבל לאחר שנודע לנו עשינו הכל.

אני אישית לאחר שראיתי עד כמה כואב הדבר ומציק לבי"ק מן אדמו"ר מגור שליט"א, נרתמתי לעבודה ולא הנחתי אף הזדמנות מלהתריע ולהזעיק הדברים הגיעו בידוע לך עד להתקף לב ל"ע.

מה דשתכם כתושבי ירושלים — איבדנו את המשרכה הזו נגד המורמונים.

הרב ליזרזון: תחושה קשה, קשה לראות כאן פתרון בדרך הטבע, אבל לעולם אסור להמנע מרחמים ויש להתריע ולהמשיך את הזעמולה ההסברה שמי שיזרוק כף רגלו על מפתן הבית הזה יקבל ע"י יהדות העולם לפר־זה צריך להביא לתודעת כולם, מן האדם הפשוט בדרכובות ועד הזר לתות הגבהים בכל מקרה צריכים להעזר לסכנת הנשקפת מהמרכז הזה.

• רמת תפקוד טובה

איך אתם רואים, אני איך הייתם מבדירים את מיבו ומעפר של המרכב הנכחי של מיסת אגודת ישראל בעיריה לטמת הדרכבים הקודמים. איזה ציון הייתם מעניקים לסיעתה?...

הרב ליזרזון: קשה להשיב על שאלה מסת זה, כי אין הנתונים מעיד על עיסתו, אך מחזתי לציין ולהדגיש, מתוך הכרות עם עבודת הנציגים האגודאיים בעיריה זה כושש שנים רצופות, כי רמת ואופן התיפקוד של נציגי אגו"י הם מה־טובים ומהמעולים. כך היה בקו הנציה הקודמת, כאשר כיהנו בה הנציג הנאמן המנוח הרב שמואל שאולזון ז"ל ויבלח"ט הרב אר־נולדקנופף והרב שמחה בונים קליין, וכך גם בקדנציה הנוכחית יחד עם עמיתי הרב מאיר פרוש והרב קליין.

הרב שמחה בונים קליין: את פעילות הסיעה היום אפשר להגד־דיר סאתת הטובות. כך גם הדרכב. אני תושב שהיא אחת הטובות מכל השנים. אני לא רצה להמעיט בפעולות הנרכבים הקודמים אבל הם יכלו לפעול ביחר שקט, בפתחת מתח, ללא התפרצויות, ללא כעס, יכולנו לפעול כל אחד בשטחו. מאז שש שנים. מאז שאנו באופר־דיציה, ומוב שאנו באופוזיציה, אני ראיתי את העול הכבד שרובץ עלינו, את המלאכה הקשה. עם כעס, עם התרגזויות ועם נקודות שהם מאד בולטות וחשובות ואפשר להגיד שהיצר הרע נכנס כאן בעובי הקורה מיסין ומשמאל. וכל דבר שיכלנו בעבר להשיג בדרך טובה, הפעם זה עלה לנו בדם.

דם תרתי משמע. למשל אם הייתי צריכים הפעם ללכת לבג"צ — זה עלה גם כסף. בעבר לא ידעו מה זה ללכת לבג"צ על נושאים דתיים. והפעם הלכנו על קיפוח מוסדות ציבור, אי עבין סלילת כביש בהר הזיתים. אנו הזם כזם כמו בכשה בין שבעים ואבים.

כל אחד נותן את כחו ואת מרצו בתחום מיפולו. אני ראיה את העבודה של הסיעה לא פחות מכל הקונציות, רק זה עולה לנו יותר בקושי. צריכים להלחם על כל מיתת גן, ועל כל־דבר שקשור לירושלים ולהדרות החרדית, זה משהו אחר לגמרי. הפקידים לומדים את היחס כלפינו מהתנגדות העיריה. אם ההנהגה מזלזלת ולא מתחשבת, הם הולכים בעקבותי־הם הזה מקשה הכל.

הרב פרוש, כמי שמציין את הקדנציה הראשונה שלו כנציג אגו"י בעיריה — האם כך ציפית לפגוש את התפקיד הזה?

הרב פרוש: אני ראה את הצלחת הסיעה בכך שהיא נתנת את הטון. אגו"י היא מביאה את הבעיות על סדר היום. נכון, כל סיעה דתית רצה את קודשת ירושלים, שידאגו למוסדות וד־תיים, אבל מי מחדיר לקולק שהוא צריך בפחיתות שהיל לדבר על מבנים לתתי"ם, מי לחם, מי דחוף, מי מעלה את הנושא על הפרק, זו אגודת ישראל הזה מישור אחד שבו אני רואה הצלחה גדולה מאד לסיעה.

ביחס לקדנציות קודמות, הייתי אומר שאנחנו הצלחנו היום לה־ישלב בסכיקה של הדור החדש. לכל דור יש לו את "התותחים" שלו. בקדנציות קודמות, היו שר־טות אחרות. המזכר בג"צ, בקרב ציות קודמות לא היה שייך, אנחנו הגענו למצב שאנחנו יודעים לה־שתמש בכלים הללו, ואינו שיש קיפוח לתתי"ם — איימנו בבג"צ. בעקבות האיום הכסיחו להשוות את מה שניתן לתתי"ם למה שניתן לבתי ספר אחרים בעיר. אם היה פעם שלא רצו לתת כסף למוסדות תורה ולקפחם, פנינו לבג"צ — וחכינו. אם קולק לא הבין שהוא צריך לשמור על הכביש בהר הזי־תים פנינו לבג"צ — והוא הרגה לו לשמור על הכביש.

אני לא מקפח חלילה קונציות קודמות, הם פעלו בשיטתו של הזמנים ההם. הניחו את היסוד, אנחנו משתלבים במה שקיים היום וממשיכים את מורשתם.

• השפעתה של אחדות

מן השיחה עד כה שלה רושם של פעילות מאוחדת של שלושת הנציגים. לשמות זאת, המצב הפנימי באגודת ישראל הארצית — ידוע גם הוא. יש לנשא חזה, למהלוקת המגיסית השפעה על עבודתכם בעיריה?

הרב ליזרזון: סיעת אגודת ישראל בעיריית ירושלים משמשת כיום, יחוד מתמיד, ותגמה ומכל לעשיית פעילות אגודאית מלוכדת. המ־עורדת לעיתים אף קנאת מופרים חרף המשבר התנועתי הצמוק והחושות של התמרמרות על קיפוח מוסדות ציבור. אנו מוד־אמצים בכל כחנו להתעלות ולהתגבר על מגת לשמור מכל משמר את ליבות שוחרתים, דבר התורם רבות לנו ולאינטרסים הזר־יגים של הציבור החרדי כולו בירושלים.

הרב קליין: אני יכול לומר עם יד על הלב שלא השפיעו עלינו כל המצב הפנימי בתנועה הארצית. הסיעה בעיריה, היא המקום הר־חיד, שאי ההבנות הארציות לא השפיעו עליה. הנציגות אמנם מתחלקת לסיעות, אבל אני חושב שבמבזינו פעילות אגודאית, כנציגות בעיריה, לא רק שלא הר־גשה הסיעתיות, אלא שלא הע־ליגו על הדעת לומר בשמץ של מילה או מחשבה שאולי צריכים להתייחס לסיעתיות.

• מה שעושים ביום הבחירות

אני רוצה לומר זאת לשבחם של חברי הרב פרוש הרב לייזרזון, יתכן שהיו כמה פעמים שהם יכלו להפגע בגלל קונסטולציות סיע־תיות, בגלל ביטויים, או מחשבות, אבל בכ"ז אף פעם לא הרגשתי לא אישית ולא ציבורית שאילו היו באים לדבר על איזה חוג מס־יים או סיעה מסויימת מישהו נפגע מזה או נמנע מלעסוק בזה.

הסיעה שלנו פועלת על מי מנחות, על מחשבות וכתנות טובות והפוליטיקה הבזולה נחקה מאתנו, השאתנו זאת מחוץ לעבר־דתנו הסיעתית. זו אחת ההצלחות שלנו. אני חושב שבעתיד, הה־צלחה של אגו"י בירושלים, שיש לה כ"כ הרבה צרות, שכאן הכל כל כך מפולג, עדה, נטו"ר, ש"ס, מפד"ל, תשפיע על כולם, על הת־נועה הארצית אין לנו מה להתבייש בענין הזה.

הרב פרוש: בעבודתנו בעיריה הנחנו בצד את הבעיות המטודרות בתנועה הארצית. לא אנחנו נפתור את הבעיות. לו היה תלוי בנו, אנחנו הרי מאוחדים, משתפים פעולה, פועלים באחדות. אבל לראבנינו המוסדות המרכזיים לא מתבנסים, לפחות אנחנו, סיעה בעיריה, פעלנו תוך כדי מתן כבוד לתנועה. בבחירות האחרונות נתנה ירושלים 30 אחוז מקולות המפל־גה הארצית. אז לפחות כלפי חוץ אנחנו מוכיחים שלאגו"י יש כח גדול. תאת תודות לאחדות בינינו. ואני חושב שאנחנו מביאים קידוש השם.

אני רוצה לומר זאת לשבחם של חברי הרב פרוש הרב לייזרזון, יתכן שהיו כמה פעמים שהם יכלו להפגע בגלל קונסטולציות סיע־תיות, בגלל ביטויים, או מחשבות, אבל בכ"ז אף פעם לא הרגשתי לא אישית ולא ציבורית שאילו היו באים לדבר על איזה חוג מס־יים או סיעה מסויימת מישהו נפגע מזה או נמנע מלעסוק בזה.

הסיעה שלנו פועלת על מי מנחות, על מחשבות וכתנות טובות והפוליטיקה הבזולה נחקה מאתנו, השאתנו זאת מחוץ לעבר־דתנו הסיעתית. זו אחת ההצלחות שלנו. אני חושב שבעתיד, הה־צלחה של אגו"י בירושלים, שיש לה כ"כ הרבה צרות, שכאן הכל כל כך מפולג, עדה, נטו"ר, ש"ס, מפד"ל, תשפיע על כולם, על הת־נועה הארצית אין לנו מה להתבייש בענין הזה.

הרב פרוש: בעבודתנו בעיריה הנחנו בצד את הבעיות המטודרות בתנועה הארצית. לא אנחנו נפתור את הבעיות. לו היה תלוי בנו, אנחנו הרי מאוחדים, משתפים פעולה, פועלים באחדות. אבל לראבנינו המוסדות המרכזיים לא מתבנסים, לפחות אנחנו, סיעה בעיריה, פעלנו תוך כדי מתן כבוד לתנועה. בבחירות האחרונות נתנה ירושלים 30 אחוז מקולות המפל־גה הארצית. אז לפחות כלפי חוץ אנחנו מוכיחים שלאגו"י יש כח גדול. תאת תודות לאחדות בינינו. ואני חושב שאנחנו מביאים קידוש השם.

המודיע הצעיר

גילתה: שולמית

הספור שמאחורי הדבש

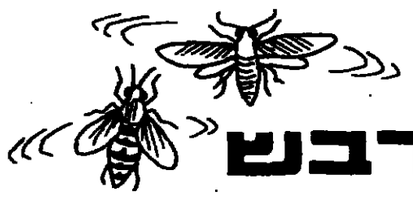

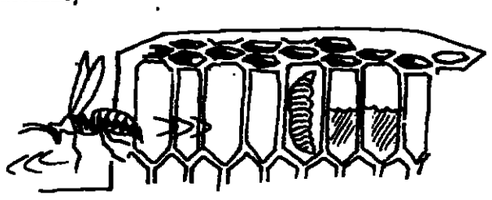

מאחורי הדבש שלנו מסתתר יצור קטן ועדין שכולנו מכירים — הדבורה. הדבורה היא אחת מבעלי החיים החרוצים והעמלים ביותר בעולמנו. צריך ללמוד ממנה.

כיום מגדלים את הדבורים בכוורת, זהו מין ארגז לבן וכמעט סגור, בעל קומה או שתים. בתוך הכוורת בונות הדבורים את חלת הדבש — ארוך עשוי דונג בעל תאים משולשים ומדוייקים, כו מאכסנת הדבורה את הביצים, את האבקה שהביאה מן השדה, ואת הדבש אותו היא מייצרת.

הרי לכם תאור של יום בכוורת: עם שחר מתעוררות הפועלות משנתן, הצעירות מנקות את תאי הדונג, החזקות יותר בונות תאים חדשים — בגופן ישנן בלוטות מיוחדות המפרישות את הדונג — חומר הגלם.

חלק נכבד מן הכוורת הן "עובדות בצורת שמתה, ובאמצעות טפיחות וחנועות אחרות, יודעות הדבורים בדיוק את כיוון השדה ואת מרחקו. מצוידות בנתונים הד־שובים הן יוצאות למסע. הדבורה ששלחה אותן השאירה להן סימנים נוספים: היא מטביעה מריחה שלה על כמה וכמה פר־חים, ומאידך — כאשר הגיעה לכוורת, אפשר היה לזהות "על פי הריח" באיזה פרח מדובר.

את הדבש, וכאן הגענו סוף סוף לעיקר, מיצרות הדבורים מן הצוף. הוא משמש להן להזנת החלים שזה עתה בקעו מן הביצים. לא כל דבורה יכולה להטיל ביצים. זהו תפקיד המוטל על מלכת הכוורת. המלכה היא שוב סיפור בפני עצמו: כאשר היא זקנה או שאינה מספיקה לגדל הכוורת, מאכילות ב"פועלות" כמה מן החלים במזון מיוחד. כתוצאה מכך מתפתחים החלים לדבורות גדולות מן הממוצע. קורה שבסופו של דבר מתפתחות כמה וכמה מלכות, והן נלחמות ביניהן. המנצחת נשארת בכוורת, והמנוצחת יוצאת בלוית מספר פועלות כדי לחפש כוורת אחרת.

הכוורות ממוקמות בקרבת מקום לפר־חים, וטיב הדבש משתנה מפרח לפרח. דבש המופק מפרחי שקד, למשל, הוא דבש משובח. הכוורתים אוספים את חלות הדבש פעמיים או שלוש בשנה. הם מכניסים אותם למכונה שמסתובבת במהירות, וכתוצאה מכך נוטף הדבש. מסננים אותו, אורזים אותו בצנצנות, וזהו פחות או יותר הדבש שלנו.

שתהיה שנה טובה ומתוקה!

רגע, חושבים!

84

1) לפניך ציורים שמתחרזים לדברים הקשורים לראש השנה. מצא מהם המושגים השייכים לחג. (למשל: חלמון — רימון).

שימו לב להערות הבאות:

א. בציורים 2 ו־6 מצוירים פעלים. יש להתייחס אליהם בזמן עבר (לדוגמה: אָמַר, שָׁמַח).

ב. ציור מס' 3 הוא של מכשיר שהנפח מפיח בו אויר כדי ללבות את האש. התדעו את שמו?

שמות הזוכים

גליון 80

פרס ראשון

מוטי בהריר,

דרך בר יהודה 42 תל חנן

ממעינות הנצח - פרקי אבות

פרס שני

רבקי שטרנברג

רמת אלחנן זונגפלד 12 בני־ברק

רבי איזל חריף - י.ל. לוין

פרס שלישי

ביליסטוצקי

הרצל 58 בני ברק

קלטת — הילד שניצל בהוצאת "נשמה"

פתרונות לרגע חושבים 80

1) שמש וירח, נגע וריב, כסף וזהב, דגן־תירוש־יצהר־גז צאן, בית חדש ורוך לבב.

2) קש, שר שרב, רבע, ארבע, ארב, נא.

3) זרת חדה־סכין חדה, וכן: קהה.

הדבש

בשכונה שלנו

סיפרה: שולמית

ריח הגוד המתקתק מתערב בריחה של עוגת הדבש הנאפית. אמא במטבח, רחליה מנקה ומסדרת ואני נשלחת הבירה לקנות תמרים טרים לברכת "שהחיינו".

בדרכי אני עוברת בסמוך לביהכנ"ס, קול מחר עולה באזני. "הציבור יבוא היום בלילה ומחר, גם נשים וילדים! ר' יצחק, אין מקום! בשביל מה הבאת את־זה בדיוק היום?"...

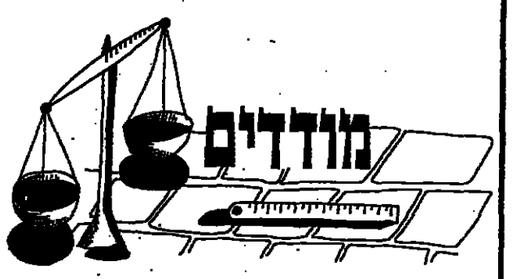

מודדים

קול שנשמע לי מוכר מאד השיב בהתמרמרות: "דפים של קודש לא יכולים להסתובב כך, ועוד בערב ראש השנה! הרב אומר זה חמור מאוד, מה אתה רוצה אני לעשות אותם?" המבטא נשמע רוסי לחלוטין, אם איני טועה היה זה מר לדרסקי. "אני לא אשם. הדפים לא שלי, תיקח אותם הביתה, אני מסדר כדי שיהיה לציבור היכן לָשֶׁבֶת, כל סנטימטר חשוב. אי אפשר, עכשיו בערב חג להפוך את בית הכנסת לגניזה".

המשכתי בדרכי כשאני מנסה לפענח את הויכוח המחוז. אילו דפים? מדוע הם תופסים מקום? ובכלל עם מי דיבר מר לדרסקי.

התצלומה נפתרה רק כשחזרתי. בקצה הרחוב ראיתי את מר לדרסקי סחוב על גבו שק כבד, הוא הזיע, עצר מדי פעם, אבל המשיך בדרכו. בחצר הבנין בו הוא גר עמדו זו לצד זו קופסאות בגדלים שונים. הצצתי פנימה, היו אלה דפים שעמדו לגניזה.

באותו רגע ירדה גב' לדרסקי. ביד אחת החזיקה ברותי, וביד השניה תפסה חבילות. מקצב נשימותיה אפשר היה להבין שאת המדרגות המבדילות בין החצר לדירותה, עלתה וירדה יותר מפעם אחת.

— "מה את עושה?" שאלתי נדהמת.

— "הרב אמר כבר מזמן שצריך להשגיח מאד שספרי קודש לא יתגלגלו בבידון. יצחק החליט שהוא יטפל בזה. הוא שם ארגז בכל בנין פה בשכונה, וגם במרכז קליטה, ועכשיו בסוף השנה הוא החליט להביא אותם לבית הכנסת. היום בבוקר הוא סחב אותם, וכמה זמן אחרי זה השמש מאד התרגז ואמר שזה מפריע. יבואו הרבה אנשים בראש השנה ואין מקום לחבילות. אז אנחנו מעבירים לבית שלנו". פניה היפות חייכו במין חיוך מתנצל.

— "בעצם, למה שלא תשאירו את החבילות בחצר?" שאלתי.

— "כי זה ביזיון", השיבה גב' לדרסקי.

הנחתי את התמרים בצד, ובמקומם תפסתי שתי חבילות והעליתי אותם לדירתם של הלדרסקיים. יהושע שעבר באותו זמן ברחוב הצטרף גם הוא.

באחד המפגשים בינינו לבין מר לדרסקי, כשהוא מגיח בפעם המי יודע כמה שק לגניזה, נאנח ואמר: "אני לא אספיק לעשות תשובה לפני ראש השנה". יהושע לא התאפק ושאל: "איך עושים תשובה?" — "אני חרצב שהבן אדם צריך לשאול את עצמו: בין אדם לחברו — אני בסדר, אני מקיים? אחר כך: בין אדם למקום — אני עושה מה שצריך? שבת, תפילה, ברכות..." יהושע המשיך ושאל: — "אבל למה זה צריך לקחת כל־כך זמן?" — "זה בגלל שאתה צריך גם לענות תשובה. לא רק לשאול. אחר כך צריך לשאול בין אדם לעצמו. אם אני כועס או גא"...

"גאה", תיקן יהושע.

"גם בן אדם למשפחה שלו צריך לעשות תשובה". כשחזרתי הביתה שאלה רחל"ה: "שולי, סוף סוף! גוכרת למדוד את הרחובות?" — "לא, אבל מדדתי את עצמי".

רחל"ה לא הביתה אבל לכם אני יכולה לספר שבין עליה במדרגות לדירה הספקתי לשאול את עצמי: בין אדם לחברו...? בין אדם למקום...? והתשובות הן פרטיות בהחלט.

מתנה

לַשָּׁנָה יֵשׁ יוֹם הוּלֶדֶת
וְיָשָׁנָה גַּם חֲגִיגָה
מְסִבָּה מְיֻחֶדֶת
לִכְבוֹדָהּ שֶׁל הַגְּבֶרֶת.

יוֹם הוּלֶדֶת לַשָּׁנָה
וְיָשָׁנָה גַּם מַתָּנָה
מַתָּנָה לִשְׁנַת מֵס־יֹחֶת
מַתָּנָה מִכָּל הַלֵּב:

אֲנַחְנוּ נִמְנַע מִחְיָה
וְלֹא נִגְרֹם לָךְ כָּל כְּאֵבוֹ

פשוטה

מָשָׁל לְבְנֵי מֶלֶךְ, שֶׁנִּשְׁפּוּ בֵּין שׁוֹדְדִים, צַד שֶׁלְּמִדּוּ מֵהֶם וְהִצְטָרְפוּ לְחֲבוּרָתָם. לְיָמִים הִתְחָרְטוּ, בָּרְחוּ מֵהֶם, וּבָאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּתְחִנּוּנִים שֶׁיְּקַבְּלֵם אֵלָיו. אַךְ הַמֶּלֶךְ לֹא הִקְשִׁיב לָהֶם כְּלָל.

הִתְפַּלְּאוּ הַבָּנִים: הֵיאָבֵן שֶׁהַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא טוֹב וְרַחוּם, לֹא יַאֲזִין לִתְחִנָּתָם? פְּרוּאוֹם הָפְסַד, שֶׁהַסִּבָּה הִיא שֶׁבְּמֶשֶׁך

זכרון להולכים

הדיר אורי הלוי שער דיל

ליום השלושים

בבואנו לתאר את הסבא דיל מקדם לספר הרה"ג ר' נח היזלר שליט"א רב השכונה, שסבא היה מקורב אליו. בהספדו הנרגש שבר עמד על תמימותו בקיום המצוות ועל מעשי החסד שלו, שפעם פגשו באוטובוס בדרך לביה"ח להניח תפילין להולים ושאלו מאיפה הכוחות לזה ליהודי בגילו, וסבא ז"ל ענה לו תשובה שהתפעל ממנה. "בשביל זה אני חי ונמצא בעולם, לקיום מצוות ומעשים טובים ולגמול חסד עם הזולת".

סבא ז"ל נפטר בשיבה טובה בשנת תשע"ז לחייו, נולד לאביו הדיר משה זאב הלוי בשנת תרי"ב בעיירה גלינא, שבגליציה, שם למד יחד עם אחיו בתיה "בני תורה" שיטת המהרי"ם שפירא בחור רב העיר בתקופה היא. בגיל צעיר מאוד כבן עשר נסע עם משפחתו לאמריקה עם עוד יהודים שהגרו לעולם החדש בתקופה שלפני מלחמה"ע. למרות הזר קופה הקשה והמעבר שכרן שני העולמות הצליח הסבא לעמוד באמון על משמרת היהדות ולא שינה את צורת היהדות כפי שהיה רגיל לה בילדותו. וסיפר לנכדיו שבאחד המסעות של המהרי"ם שפירא מלובלין באמריקה למען ישיבת יח"ל נפגש עם אחיו של הסבא ושכח בראותו את אחד מתלמידיו הראשונים שנשאר באמן לחיתוך שקיבל בגליציא.

התחתן עם הסבתא תבל לאר"ם שהיתה אף היא בת לאותה המשפחות ששמרו שבת בכסידות נפש. היא הגיעה כרוסה לאמריקה בקפטנותה עם אביה ד"ל שהיה מחשובי חסידי רחמסטרבקה בדרכם לא"י ושם נפטר בפתאו מידת.

הסבא הקים משפחה לתפארת וכל ימיו שאף לעלות לא"י ולאחר שבנו שיחי' עלה לא"י הוליט לעלות בעקבותיו. ולפני כארבע עשרה שנה הגיע עם הסבתא לשלונות סנהדריה מרחבת בי"ר ירושלים שהאשירו באדה"ב משפחה עניפה משני הצדדים. בשכונה השותפו בשיעורים קבר עים עם הרב זאב פרקובסקי שיחי' במשך כעשר שנים כשכל פעם היו לומדים בביתו של מישהו מבני החבורה. הזכיר זאת הרב פרקובסקי יבדלה"ט בהספד בצ"יינו את סבר הפנים היפות שבו היו מתקבלים בבית הסבא. בכלל תמיד היה מצטער ע"כ שלא זכה ללמוד מספיק בילדותו והיה מציין בהנאה שב"ה הצליח היגו להש"לים במעט את אשר החסיר בצעי"רותו. כל נכד שהיה נכנס לביתו שואלו דבר תורה או מימרה ששמע או למד במן האחרון והיה שש ושמח על כל אימרה שהיו אומרים לו.

מקום תפילתו קבע בביה"כ "אהל משה" הסמוך לביתו שם פסק בצוותא בית הכנסת ומהר מאוד השתלב במעשי הצדקה והחסד שבמקום. כמו"כ היה לוקח לביתו לתיקון ספרים שהיו מתב"לים. מרוב שימוש ולא רק מבית הכנסת שלו אלא בבתי הכנסת הקשישבת שבשכונה כבר היו מכירים אותו בתור אחד שבא לתקן את הספרים הקרועים שלא ע"מ לקבל פרס.

במשך כשמונה שנים היה נוסף מדי שבוע לבית החולים שערי צדק ושם היה מגיה תפילין לחולים ולזקנים שהתקשו לעשות זאת בכחות עצמם. הזכיר זאת כה"ר שפרו הר"ר אשר הירש הממונה על ההתרבות בבית החולים הנ"ל שכל פעם היה הסבא מגיע לע"בודתו בחיוך על פניו בשמחה שהשרה על כל מי שבא אתו במגע, תמיד היתה שמורה עמו מלה טובה לסובבים אותו. ואציין שהסבא הגיע לבית החולים בתור מתנדב לכל עבודה שיהגו לו.

בימי השבעה סיפרו בעלי המעשה עצמם על מעשי צדקה וחסד שסבא ז"ל עשה בהצנע בהלוואות של כספים ובמעשי חסד בגופו, אנשים שנעזרו על ידו בפועל ס"ברים שהמשפחה לא ידעה מהם.

סבא ז"ל זכה לראות דור ישרים יבורך, ואף זכה להיות סנדק בברית של נינו הראשון כשבועים לפני פטירתו. נפטר בערב ר"ח אלול תשס"ז והובא למנוחות בחלקת הקבר שקנה לעצמו בעלותו ארצה בהר המנוחות סמוך תראה למקום קבורתו של המהרי"ם שפירא מלובלין.

חבל על דאבין ולא משתכחין.

הכותב ב"מע
אחד מנכדיו

גילו נשק של מחבלים

באחד הכפר שבסבא, כו ניתקל הכוח של נבשתי במחבלים, גילו לפני כמה ימים חילי צה"ל נשק וחומרי חבלה.

לכתב עת"ם נודע, כי חילי צה"ל שסיירו במקום, בשטח הנ"תון לשליטת הכוח הנורוגי, גילו את הנשק מוסתר בתוך מערה, כנראה שנשכח על ידי חוליית מחבלים. (עת"ם)

תושב נהריה נפצע מפיצוץ בשל דליפת גז

תושב נהריה נפצע כתוצאה מפיצוץ שארע בביתו, בשל דליפת גז.

כתב עת"ם מוסר, כי סמוך לשעה 7 בבוקר, החריד פיצוץ עז את התושבים ברחוב אשכול בנהריה. למקום הוזעקו מכבי האש, מד"א והמשטרה והתברר, כי תושב אחת הדירות הדליק את תנור הגז ובעקבות זאת אירעה התפוצצות.

האיש הועבר לבית החולים ונקבע, כי נכוה באורח קל.

למסבה ולדירה נגרם נזק.

בדיקה משטרתית העלתה כי אין מדובר בפעולה חבלנית, אלא בדליפת גז. (עת"ם)

בפשע ובעוולה

רשות הדואר מבטיחה להפעיל בקרוב:

דואר מהיר אקספרס ברחבי הארץ ושרותי לילה בסניפי דואר

רשות הדואר תפעיל בקרוב שירות "דואר מהיר אקספרס" אל 28 ערים וישובים בישראל.

בטקס השתתפו מנהל מחוז חיפה ברשות הדואר ניסים רקדון, מנהלי אגפים, נציגי העובדים וגיסלאים.

מנכ"ל רשות הדואר, יצחק קאול, אמר כי הפעלת שירות דואר מהיר אקספרס, תקצר משלוח המכתבים שישוגרו עד לשעה 10 לפנה"צ והם יגיעו לנמענים בו ביום ב־28 ערים בישראל, מבאר שבע בדרום ועד טברייה וצפת בצפון.

רשות הדואר מבצעת בימים אלה נסיונות ליישום תוכנית זאת שתופעל בקרוב באופן רשמי.

כתב עת"ם בחיפה מוסר, כי בחיפה נערכה השבוע "אשנב כל" בסניף דואר הנביאים, הפועל החל מן השעה 7 בערב עד לשעה 10 בלילה. ניתן לבצע שם פעולות בבנק־הדואר ולרכוש הולים ואסר מתים ולשגר מכתבים ושומים ושאר דברי דואר עד לשעה 10 בלילה לאחר מכן. עד לשעות הבוקר שלמחרת היום, מועד פתיחת סניפי הדואר, ניתן יהיה לרכוש במיברקה הצמודה לסניף דואר הנביאים, אטימות ובולים.

מנהל מחוז חיפה ברשות הדואר נסים רקדון אמר לכתב עתים, כי הפעלת "אשנב כל", התבצע לראשונה בחיפה, נערך במסגרת ניסוי ארצי שמטרתו להעניק שירותי דואר בשעות הלילה.

עוד נמסר כי החל מיום א' הופעלו בכתי הדואר שקמתה וכת גלים בחיפה אשנבי דואר שבהם ניתן לבצע את כל פעולות בנק הדואר והשירותים האחרים ליד אשנב אחד. אשנבים אלה יופעלו במטרה ליעל את העבודה ולחסוך מהציבור, הנזקק לשירותי דואר שונים ומגוונים, עמידה בתור.

כתב עת"ם בחיפה מוסר, כי בימים האחרונים הותקנו בחיפה 31 תיבות דואר צהובות במקומות מרכזיים בעיר לשירות דואר עירוני ומנהל דואר חיפה מבטיח לקצר את משך זמן הגעת מישלוח המ־כתבים כעיר. (עת"ם)

מסע"ת על מצב החקלאות:

אלפי דונמים עוברים לידיים ערביות בעסקות "מתחת לשולחן"

תיאור קודר של מצב המע"ת ישבות החקלאות הביע מזכ"ל המסבסדות ע"י ממשלותיהם את החקלאים בעשרות מיליארדי דולרים, לא עוזר בנו עוד כוח לעמוד "כשהפער בין התפוקה הדולרית והתשומה השיקלית מגיעה למאות אחוזים", אמר.

"היצור החקלאי נפגע ויורד ולעומת זאת הצורכה חונגת ופורחת. ההתיישבות כפר"יקס לאומי, עברה את המאה הראשונה לקיומה ואולם ופורחת, ושרים, נהגים סחבת לגבי פתרון הסיוע עליו החליטה הממשלה וחצות הכספים של הכנסת" — אמר.

מסיבת העיתונאים כונסה על ידי ההאחדות האכרים והמרכז החקלאי המייצגים את כלל הצי־בור החקלאי בארץ.

בתארו את הסציאות הענומה של ההתיישבות החקלאות אמר אסף: "לא הצלחנו ליצור ביבור לחץ שיביא לידי פתרון מעשי, במידה רבה אחרנו את הרכבת".

דובר ההאחדות האכרים, קבלו על מצבה החמור של הח־קלאות וההתיישבות. ריזקן ציין, כי המשבר פגע באיכרים המעב־דים את הקרקע. למעלה ממאה שנה. "אין בנו עוד כוח לעמוד בנטל הריבית הרצחנית. הריבית הדיבידוריית הראלית מגיעה ל־26 אחוז לשנה, בעוד שהחקלאים באירופה משלמים עד 6 אחוז לשנה. הריבית כיום ממיתה אצלנו לאיטי ואילו ההכנסה צמודה לדד־לר הקפוא".

בהעדר התייחסות לעידוד הי־צוא מול מדינות מתחרות המסבסדות ע"י ממשלותיהם את החקלאים בעשרות מיליארדי דולרים, לא עוזר בנו עוד כוח לעמוד "כשהפער בין התפוקה הדולרית והתשומה השיקלית מגיעה למאות אחוזים", אמר.

הדוברים קבלו, כי מדיניות הממשלה בשנים האחרונות "ממש עוינת את החקלאות ומשתנים סידרי העדיפויות. החקלאות שהיא אורח חיים. מכשיר להגנת הגבו־לות והבטחון, מכשיר לפיתוח הארכלוסיה ולאספקת תעוזה חקלאית טריה למדינה שתאוזרחית עלולה להיות במצוד, אינה עוד לגבי עיניהם של קובעי המדיניות. לבם של אלה נגס לחקלאות ולצר־כיה", גרסו הדוברים.

הם הדגישו שאלפי דונמים עוברים לידי ערבים בצורות שונות ובעסקות מתחת לשולחן. תוחן הסיסמה של הדברת האינפלציה, אמרו, מדבירים גם את הסקטור החקלאי ואת דור ההמשך שלו. מה שאירע ביכיאל ובמושבים והו רק קצה של קרחון, אשר ספק אם ניתן עוד להקנו. הזהירו הדוברים. בהקשר זה אמר שלמה מיזמן כי החברה הלאומית "יהמ־נותא" קנתה מזכרון יעקב עשרות דונמים והחכירה אותם לערבי פרדיס וכפרי הסביבה.

חיים מולכו ידיד הגוף המשקי

שיבושים בבית החולים סורוקה בבאר־שבע

70 אחוזים מכלל הניתוחים שתוכננו לדרעך אתמול במרכז הרפואי סורוקה בבאר שבע בוטלו, שקב שביתת עובדי המ־עבדות. השביתה התקיימה גם במעבדות בית החולים ופסל באילת ובמעבדות אוניברסיטת בן גוריון בנגב.

הנהלת "סורוקה" פנתה מכעוד מועד למנהלי המחלקות, שהת־בקשו לשלוח ביום א' חומרים לבדיקה מעבדתית רק במקרים דחופים, מאחר שהסכנאים עבדו במתכונת שבת.

עקב כך גם בוטלו 70 אחוז מהניתוחים שתוכנו, ובוצעו ני־תוחים דחופים בלבד. (עת"ם)

קיבוצים הורשעו באי הגשת מאזן שנתי

שלושה קיבוצים ומושב שר־תופי אחד נשפטו בבית משפט השלום בסבריה על אי הגשת מאזן שנתי ונקנסו.

הקיבוצים האלו, גשור וכפר חרוב וכן המושב השיתופי כפר חיטים הואשמו על ידי משרד הצבחה החחוקה על עברה על פקודת האגודות השיתופיות, בכך שלא הגישו מאזן שנתי.

השופט התחשב בטעותיהם של הקיבוצים גשור וכפר חרוב, שהם "קיבוצים צעירים וחסרי נסיון התקשו בהגשת המאזן" וקנס אותם ב־1,000 ש"ח כל אחד. את קיבוץ האלו והמושב השיתופי כפר חיטים קנס השופט בסך 2,000 ש"ח קנס. (עת"ם)

עדון ערבי:

איראן הציעה לשגר נוחות של משמרות המהפכה לגולן

פאריס — שגריר איראן בסוריה, השייך אלאלחאבי הביע רשמית למשלת סו־ריה — לשלוח נוחות של "משמרות המהפכה" לרמת הגולן, כתגובה לנוחות הסוריים.

הצעתן "אל וטן אל־ערבי המוסר על כך ציין כי כוחות משמרות המהפכה האיראנית "מנו בקרוב כאלף איש. חלק מהם יישלח ללבנון ויתחזק שכוחות מסוימים של "הס־שמרות" יגיעו לאזור הגולן אם אמנם תקבל דמשק את הצעת איראן. (ע"מ)

● ניקוסיה — ישראל מפיקה תועלת מדיעינית רבה מהתמרונים האמריקאים־מצריים שנערכים כל שנתיים בשטחי מצרים — טוען בטאון אש"פ "נצ'אל אל־שעב" המופיע כאן. בהסתמכו על מקו־רות יודעי דבר אומר העתון, כי אמצעי ההגנה המצריים נחשפו עלידי המודיעין הישראלי על ידי הסתנוות אינפורמציה מהמודיעין האמריקני לתל־אביב. (ע"מ)

עד המדינה העיד במשפט שוד הכספות בירושלים

עד המדינה בפרשת שוד הכספות בבנק הפועלים בירוש־לים, פתח בעדותו את שלב הזכותות התכיסה בפשפוש של חמשת הנאשמים בשוד, בבנק הפועלים לפני כשנתיים.

עד המדינה ששמו נאסר לפר־סום בצו בית המשפט, תאר את שלבש במהלך השוד ואת תפקידו. כמו כן פרט את תפקידיהם ומע־שיהם של כל אחד מחמשת הנ־אשמים.

העד סיפר, כי הכיר את הנאשם שצריך היה לאבסת. לטענתו, הנאשם המכונה ה"מוח" מאחורי השוד, תיכנן חילוק את התפקידים בין המשתתפים.

לטענת העד טוכם, כי יקבל רבע משלל השוד, אך זאת כעבור חצי שנה. המשתתפים סיכמו כי הכסף והרכוש יוסמנו באדמה במקום סתר לחצי שנה, ורק אחר כך יוצאו ויחולקו ביניהם. העד תאר את ביצוע השוד ואמר, כי נאשם אחד שבר את סורג חלון הבנק באמצעות מפתח צינורות, חדר פנימה ופתח את דלת הבנק. לבנק ניכנסו אפרים כהן ועד המ־דינה שהצטרפו לשמעון כהן וה־לושה עסקו בפיצוח הכספות, כאשר עד המדינה היה מזלג מחדר הכספות לאולם הבנק הראשי, לאבסת את השוד.

העד סיפר, כי עם סיום השוד, נסעו לביתו, חילקו ביניהם את המזומנים. כפי שטוכם ואת הרכוש הפקידו בידי אפרים כהן שאמור היה למכרו ולהעביר לשאר המשתתפים את החמורה.

עוד נאמר במהלך העדות, כי העד קיבל 95 אלף דולרים. חלקו בשוד, אותם קבר באזור שומם ליד שכונת גילה בירושלים. 20 אלף דולרים קיבל כאחזר יותר כתמורה ממכירת הרכוש. לטענתו, כאשר קבר את הכסף בקופסא, זו נשברה והכסף נירקב. הוא הצליח להציל רק כ־30 אלף דולרים מכל הסכום.

העד אמר, כי נתגלעו סיכסוכים רבים בין השותפים לשוד והוא למעשה קיבל סכום נמוך מזה שסוכם עליו. כמו כן, הפרו השותפים התחייבות לשמור על שתיקה וסיפרו על ההשתתפות בשוד — לאחרים. כל זאת, הניע אותו להיות "עד מדינה" ולחשוף את הפרשה.

כאשר ניתפס העד, במהלך פריצה בשכונת רמות אשכול בי־רושלים, לפני מספר חודשים, ביקש העד להיפגש עם קצין משטרה בכיר, והציע את העיסקה, בתמורה למחילת האישום. המ־שטרה הסכימה לעיסקה.

במהלך העדות, הוקרנו בפני השופט צבי כהן שחחורים שערך עד המדינה. לעיני מצלמות המ־שטרה.

אסיר תובע מבג"צ להפריד בין אסירים מעשנים ללא־מעשנים

אסיר בטירה לבג"צ תובע להפריד בין אסירים מעשנים לבין אסירים שאינם מעשנים. כמו כן, הוא מבקש שתדבקק פיתקית על חבילות הסיגריות המחולקות לאסירים שהישון מזיק לבריאות.

האסיר טוען בעתירה שהגיש לבג"צ, באמצעות עו"ד מאשא ולפיש, כי הוא כלוא במיפקדת כלא מעשיהו יחד עם אסירים מעשנים. ועשן הסיגריות שלהם מפריע לו. הוא טוען עוד, כי אינו יכול לפתוח חלון או לצאת מהחדר, מאחר ושלטונות הכלא אינם מאפשרים זאת. האסיר טוען, כי מחקרים רבים הוכיחו שעישון סיגריות ושאיפת עשן סיגריות על ידי מי שאינם מעשנים, מזיק לבריאות — עד כדי סכנת חיים, לכן הוא מבקש מבג"צ שיורה להפריד בין אסירים מעשנים לאסירים שאינם מעשנים, כדי שהאחרונים, ביניהם העותר, לא תיזוק בריאותם.

האסיר מבקש גם בעתירתו להורות לשלטונות בתי הסוהר להדביק תויות על קופסאות הסיגריות, המחולקות לאסירים, עליהם יכתב "העישון מזיק לבריאות". בעתירה נאמר, כי אסירים מקבלים חינם סיגריות "עומר", ואין מדבקות עליהן.

עוד ניסען, כי בית הסוהר הינו מקום ציבורי ועל פי הזוק, העישון במקום ציבורי אסור ואין שלטונות בתי הסוהר אוכפים חוק זה. העתירה הועברה לעיון השופט הנורן כבג"צ וטרם ניתנה החלטת ביניים. (עת"ם)

מצחיק!

מספרים לכם על "מבצע הנחות" בעד שאצל "רפאלי" אתם קונים את אותם מוצרים בהרבה הרבה פחות!

- רשמי קול — לכבוד החגים
- מצלמות — קולקציה מרהיבה של
- טלפונים — תכשיטי זהב
- מחשבים — יהלומים
- טוסטרים — פנינים ואבני־חן

• 500 דוגמאות של שעונים
• נמשך המבצע חצי חינם על שעוני שְבַלִיָה
• תשלומים נוחים

רפאלי - מחירים זולים בלי חכמות
רבי עקיבא 115 בני ברק

חצי שנה בפועל על תאונה קטלנית

נאשם בגריסת מוחת בתאונת דרכים קטלנית נידון לשישה חודשי מאסר בפועל. לשלילת רישיון לשש שנים, לשנה מאסר מ"ת ולקנס 2.500 ש"ח. הנמ־נע הופל על נתז מכונית פרטית באסם מאל בן 34 מקלקיליה.

הנאשם הורשע בגריסת מוחת ברשלנות בתאונה שאירעה לפר־כשנה. קצינת המבחן המליצה שלא לשלוח את האיש למאסר. אך התובעת עו"ד מירי דיסקין אמרה, כי התופעה של עבריינ־תנועה, הפכה לסכ"אות וחייבת להדליק אור אדום. "הדרך היחידה שיש בידינו להלחם בתופעה — היא הרתעת עבריינים בענשי פסילה ומאסר בפועל" טענה.

השופט יהודה פרגו ציין בגזר הדין: "נוכח הקטל בדרכים מן הראוי להחמיר בענשם של מהגים אשר דוך מהיגתם כדרך מהיגתו של הנאשם. רק ענישה מחמירה תביא לריסון הנהגים ותביא לצמצום בתאונות הדרכים. הרס־ם אלה יפים שבעתיים כאשר מדובר בנאשם זה שהורשע 4 פעמים בעבר בנהיגה רשלנית ומהירות מופרזת והיא שגרמה גם לתאונה זו".

לבקשת הסנגור, עוכב גזר הדין הנאשם שוחרר בערבות. (עת"ם)

"כור סחר פנים" הגדילה מכירותיה

חברת "כור סחר פנים" חילקה רווחים ל־350 עובדיה לשנת 1987. במסגרת קיבל כל עובד כ־1.000 דולר.

מנכ"ל חברת "כור סחר פנים" — אבי חכמי צ"ן כי השנה גדלו המכירות בשיעור ממוצע של 27 אחוזים אך לא היה גידול ברווח־יותה בגלל הקפאת המחירים במשק, תחרות עם גופים אחרים ועליה גדולה בהוצאות. חממי הוסיף, כי בשנת 86' נקלטו בחברת כור פנים 50 עובדים חדשים ובש־נת 87' עד 30, כך שבתוך שנתיים נרשמה עליה של כ־20 אחוז במספר העובדים ובעתיד צפויה קליטת עובדים נוספים. (עש"ה)

● שטוקהולם — תחנת המעקב של משרד ההגנה השוודי הבאג־פורס הודיעה כי קלטה אותות ממה שמתואר צלידה כפיצוץ גרעיני תת־קרקעי באזור ניסוי סמיפלאטינסק במרכז אסיה הסובייטית.

הודעות

עיריה ירושלים
הועדה המקומית להבנין ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

בבא"ה 67/693

ניתנה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי פר שלום אליהו ובניש לונדה הקומה להכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה לחיתר הקלה בתנם נוש / חלקה / בחלב רמה אחן בירושלים, דחיה: בית בנוי ראה אל הנו בגודה של 2.30 מ' ובתוך 2.30 מ' ובגיבה בגבל הסמקה חקים 1.65 מ' ב.

את ההתבדרות להודעת ההקלה הניל אפשר לבקש חוך שבעים מהארוך ההודעה זו לועדה המקומית להבנון ולבניה בתחום הלל סמ' 20, ירושלים.

ניתן לעיין בהבקשה הכוללת בפרטיה זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200-1400.

אברהם מחילה, מ"מ ראש הועדה
יו"ר הועדה המקומית להבנון ולבניה

עיריה ירושלים
הועדה המקומית להבנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

בבא"ה 67/517

ניתנה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי בקשה ובן יהד הגיבנו הועדה המקומית להבנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה לחיתר הקלה בגבה בית 30038 חלקה 149 בחלם מס' 30, שכ' יהודה בירושלים. הדיון: 1) הקלה בחריגה מהבנוי המותר של 3.74 מ' בקו 20' הדרומי. 2) הקלה בקוד הבניה הדרלקן: קו בנין בדרום צפוני עד 1.30 מ', קו בנין המרבי עד 1.50 מ' קו בנין מזרחי עד 1.00 מ' 3) הקמה מרחבים הבנין הדרום 16.40 מ' במקום 16.00 מ' בלבד.

את ההתבדרות להודעה הקדמה הניל אפשר לבקש חוך שבעים מהארוך ההודעה זו לועדה המקומית להבנון ולבניה בתחום הלל סמ' 20, ירושלים.

ניתן לעיין בהבקשה הכוללת בפרטיה זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200-1400.

אברהם מחילה, מ"מ ראש הועדה
יו"ר הועדה המקומית להבנון ולבניה

הועדה המקומית להבנון ולבניה
בנתניה
הודעה על־פי סעיף 149 ד 1517 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הועדה המקומית להבנון ולבניה בקשה לאשר הרחבת בקומת קרקע בחלק אחורי בדירה בקומת קרקע בחלק אחורי בדירה, בית בנוי ראה אל הנו בגודה של 2.30 מ' ובתוך 2.30 מ' ובגיבה הקרקע 1.65 מ' ב.

את ההתבדרות להודעת ההקדמה הניל אפשר לבקש חוך שבעים מהארוך ההודעה זו לועדה המקומית להבנון ולבניה בתחום הלל סמ' 20, ירושלים.

ניתן לעיין בהבקשה הכוללת בפרטיה זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200-1400.

אברהם מחילה, מ"מ ראש הועדה
יו"ר הועדה המקומית להבנון ולבניה

תאריך: יום 1987

הועדה המקומית להבנון ולבניה
בנתניה
הודעה לפי סעיף 149 ד 1517 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הועדה המקומית להבנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה לאשר הרחבת בקומת קרקע בחלק אחורי בדירה בקומת קרקע בחלק אחורי בדירה, בית בנוי ראה אל הנו בגודה של 2.30 מ' ובתוך 2.30 מ' ובגיבה הקרקע 1.65 מ' ב.

את ההתבדרות להודעת ההקדמה הניל אפשר לבקש חוך שבעים מהארוך ההודעה זו לועדה המקומית להבנון ולבניה בתחום הלל סמ' 20, ירושלים.

ניתן לעיין בהבקשה הכוללת בפרטיה זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200-1400.

אברהם מחילה, מ"מ ראש הועדה
יו"ר הועדה המקומית להבנון ולבניה

הועדה המקומית להבנון ולבניה
בנתניה
הודעה על־פי סעיף 149 ד 1517 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הועדה המקומית להבנון ולבניה בקשה לאשר הרחבת בקומת קרקע בחלק אחורי בדירה בקומת קרקע בחלק אחורי בדירה, בית בנוי ראה אל הנו בגודה של 2.30 מ' ובתוך 2.30 מ' ובגיבה הקרקע 1.65 מ' ב.

את ההתבדרות להודעת ההקדמה הניל אפשר לבקש חוך שבעים מהארוך ההודעה זו לועדה המקומית להבנון ולבניה בתחום הלל סמ' 20, ירושלים.

ניתן לעיין בהבקשה הכוללת בפרטיה זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200-1400.

אברהם מחילה, מ"מ ראש הועדה
יו"ר הועדה המקומית להבנון ולבניה

שערים ציגים במטבע חוץ

יחידות המטבע	השער בשקלים
סל:	1.6785
דולר ארה"ב:	1.5964
מרג:	0.8815
ליש:	2.6384
פרנ:	0.2646
ין יפני: (100)	1.1141
פלה:	0.7833
פרש:	1.0636
כתש:	0.2509

נר שאול נסיאון

בלשכת הרבנות קרית אתא

ן ם שושן יעקב בן מבלוף ודוק מרוקו ק. אתא — בן חמו אדיס בת יוסף ודוקה ישראל חיפה.

הרינו חתי אוחן בן מרדכי ודוק ישראל חיפה — בכלה אדיס בת שלמה ודוקה ישראל ק. אתא.

אובל שמעון בן מרדיס ודוק ישראל ק. שמרה — בלמיאש מלה בת אדמה ודוקה לבנון ק. אתא.

אמתי דוד בן יחיה ודוק ישראל ק. אתא — מרחיי חנה בת יוסף ודוקה ישראל ק. אתא.

חדד נסים אריה בן מחלוף ודוק ישראל ק. אתא — מחימה הבה בת אבדים ודוקה ישראל ק. אתא.

שוד במפרד בן אליהו ודוק רוכניה ק. אתא

אוחיון מלכי בת בדוך ודוקה ישראל ק. אתא.

שפרן יוסף ישראל בן צבי ודוק ישראל ק. אתא — חגיגה לאה בת עמרם ודוקה ישראל מדרה.

בנרלאשוילי שלמה בן ראובן ודוק בריה ק. באלוק — ביקשוילי רחמה בת יעקב ודוקה בריה ק. אתא.

לוגסי צינן בן אליהו ודוק ישראל חיפה — מסה חלל בת יעקב ודוקה מרוקו ק. אתא.

בן משה משאבי בן מחם ודוק ישראל ק. אתא. מיכאל ודנית מזמה בת מרסין ודוקה ישראל ק. אתא.

חזקון משה בן מכמרי ודוק ישראל ק. אתא — אדרי שמחה בת דוד ודוקה ישראל מרוקו.

חבה גור בן מנחם ודוק ישראל ק. אתא — חוסטרין קלי בת שבתי ודוקה ישראל ק. באלוק.

משה סלים צינן בן אדם ודוק בריה ק. אתא — לר בסימה בת מאיר ודוקה ישראל ק. אתא.

פדות חיים בן יוסף ודוק ישראל ק. אתא — טוליסן אדוקה בת אליהו ודוקה אדון אדי עקבה.

טוליסן יון בן הרוך ודוק ישראל חיפה — רחמים ודוקה בת אליהו ודוקה ישראל ק. אתא.

החלפת והתקנת מנעולים בכל סוגי הדלתות
חילוץ 24 שעות במימה
בני־ברק והסביבה
"אביגדור"
איתורית
03-7549111
מנוי 71226

בית הכנסת "חניכי הישיבות"

רח' רשב"ם 9 קומה ב' ירושלים

גם השתא יתקיימו בעזה"ש בימים הנוראים הבעל"ט התפילות כותיקין.

מעריב: 6.10
המלך: בר"ה 5.05
ביו"כ 5.10
כל נדרי: 5.05

בברכת כוח"ט

RATZY
הרצל 24 ק"א ב"ב טל. 03-788019
ההתחדשו עם שמלה מרצי
הנחות ענק על כל המלאי הקיים
היום יום שלישי פתוח מ־10.00-1.00 לפנה"צ
ומ־10.30-6.00 בערב
שימו לב: מחיר סגור!
לכל לקוחותי כתיבה וחתימה טובה
רצי

תיקון טעות
בולל אברקה מסר
בשנת הרבי"ע
הרה"צ ר'
יהושע ליב דיסקין זי"ע
ולא בפי שפורסם בטעות

למכירה סכך (דקל) בסיטואות ולמוסדות
03-788925
אחרי 16.30
או 051-47162
כל היום (אבי)

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

★ בהדמנית: ברכות ההדרים 4 הדרים בקומה ובמקום מצוינים "ירדן" (02)243196

★ מיידי ברכות ג' קושג' 5 חדרים מפואר + גינה מטופחת + הוספות 125,000 דולר 384421 או 383033

★ בהר נוף מרוהה עם כל התוספות, 3 כ"א. (02)420835 בערב (02)526122 (02)538026

להשכרה

★ דירה מרהטת בהר נוף בראה ומובה צדדים מצוינים 4 חדרים סלון גדול לתקופה החגים עם אפשרות להארכה טל. (02)380046

★ להשכרה דירה באזור מקוד ברוך לראש השנה וכן לחג הסוכות טלפון (02)226119

★ דירה להשכרה לראש השנה ליד מלכי ישראל 5 מיטות טלפון 539425 381633

★ דירה לדר"ה: 3 בגאולה 381327 דירה במקור ברוך לדר"ה 380601 2

★ 2½ חדרים. קומפלט. סבירות אפריון לתקופה החגים טלפון: (02)272305

ביקוש דירות

★ מעונין בדירה דיקה 6 — 5 — 4 חדרים בבית וגן, בשכ"ח, ממושן (02)824105

★ דרושה דירה לקניה 4 — 3 חדרים, באזור חרדי במחיר סביר אפשרי לא בסופצת 868480 (02) בערב (02)539255 בבקר

מכירות

★ למכירה שאל מקסים, עבודה יד, מהיב ביופיו טלפון (02)285984

★ שמלה חגיגית לילדתי חפסיתי של "אופנת הדר" בבאתי "יפהפיה" בבחיר פנסטי.. קניתי!

★ בלה זוכרת? הכתובת לכתובת לילה אקסקלוסיבית סורוצקין 1/53 ירושלים בערב

★ מכירת ביקסים. קרצים לבנים לנשים ושמלות לנערות היום מ־6.00 עד 10.00 בערב רח' אדמו"ר מגור 3 ב"ב

סכך

★ להשיג סכך יוקר בסיטונאות ולחודים מחירים זולים במיוחד (03)795232

מכוניות

★ למכירה וולבו סטיישן GL 1980 + מזגן (03)5709141

★ מיצובוס שברולט 1983 אוטומטי + מזגן (03)5709141

כובעי בורסילנו
ואחרים
מהיבואן לצרכן
כל הדגמים שחת אריב ביותר
"פסח"
תל אביב נחלת בנימין 48
טל 660459 פתוח עד 2 בצהריים
בני ברק רח' ירושלים 33
טל. 704951
עד ערב סוכות אי"ה הה' התנות פתוחה רצוף מ־11 בבוקר ועד הערב
כוח"ט שנה טובה
ומועדים לשמחה
לכל בית ישראל

חוגים לקרמיקה
כתבו או מקצוע מעניין!
תעודות למסיימות
סטודיו לקרמיקה
רינה 03-792710

ברגע האחרון
הגיעו דגמי הסתיו המרהיבים של
מודל־קוט
חלוקים ארוכים וקצרים גם חורפיים במגוון עשיר
המכירה בערב, מ־8.00 — 10.00
סורוצקין 1/53 ירושלים

בני ברק

למכירה

★ למכירה דירת 3 חדרים ברינין + דוד"ש + שכלולים (03)760947

להשכרה

★ להשכרה 4 חדרים באיזור רזניק לראש השנה (03)775837

★ 3 חדרים בזכרון מאיר + טלפון + דוד"ש כניסה מידית חדר "אפיק נכסים" (03)784398

בערי הארץ

תל אביב

★ לכסיה בקרית הרי"ם לרק דירה טובה ומאווררת ק"ב בדף היומי 858,000 ת.ד. 6405 ים

קייט

★ בגאולה דירה מסודרת ק"ב לר"ה דירב ושמחת תורה (02)289747

★ בהר' דוד 3 חדרים מרהטת ומאווררת + טלפון לרה"ש (02)381232

★ דירה גדולה לר"ה בגאולה (02)273534 11 — 10 לפנה"צ. 9 — 8 בערב

★ דירה מרוהטת באזור בתי ורשא מרה"ש עד אחר יה"כ (03)793293 (02)273729

★ 3 מרוהטת קומפלט. בצאנז החדשה בירושלים לכל החגים/ לבנפרד (02)828156 בצהרים

★ ליד גאולה, 2 (עד 4 איש) לר"ה או יו"כ (02)821133

★ 3 מרווחת ומפוארת. מידי. עד חשון (02)820214 אפשרי לחלק מהתקופה

★ בצפניה 3 חדרים לר"ה בלבד 5 מטות (02)289852

★ 3 חדרים + טלפון + טוכה צר ר"ח ע"י סכון הרבנים (02)526305 (02)539988

★ לר"ה בעזרת תורה ק"א נוחה ומרוהטת 6 מיטות + מיטת תינוק (02)825641

פי.וי.סי.

★ פי.וי.סי. טהור לרצפת הסוכה בלעדי ל"פרנצוריי" (02)383220 מלכי ישראל 37

טבעונות

★ שפע של קטניות ותבלינים מקוריים אספקה טריה בכל שבוע להשיג ב"סופר סבע" רח' חזו"א 19 בני ברק

★ בנוסף לחפות בדבש שנה מתוקה לכולם, עם "תפוחץ" (03)904353 (02)867910 (04)643949 (03)790638

לוח היום

בס"ד יום ג' פ' האזינו
כ"ח אלול כ"ז
הדף היומי בבלי: כבא בתרא קכ"ט
ירושלמי: קדושין ט'
משנה יומית:

שערי בתי הכלא פרוצים?...

שלושה מחבלים נמלטו מכלא נפחא; מצוד נרחב בדרום הארץ

שלושה אסירים ממחוזות נמלטו אתמול בבוקר מכלא נפחא, שמצפון למצפה רמון.

כחצות גדולים של אנשי שירות בתי הסוהר, צה"ל והמשטרה עוסקים במצוד נרחב אחר המחבלים שנמלטו. הסורקים מסתייעים במסוקים, בגשושים בדואים ובכלבי גישוש, בסריקות המרכבות בשטח מדברי קשה שבאיזור מצפה רמון. עפ"י אחת הגרסאות, התגלו עקבות הבורחים ליד בסיס צבאי.

שלושת האסירים הנמלטים ריצו עונשים כבדים, לאחר שהרשיעו ברצח יהודים ובפגיעות ערמה בכבוד דין צבאיים.

על נסיבות בריחת המחבלים מכלא נפחא נודעו הפרטים הבאים: סמוך לשעה 8 בבוקר הוצאו אסירי האגף הבטחוני לטיול הבוקר היומי בחצר הסילים. זמן קצר לאחר מכן הודיע אחד הסוהרים למנהל הכלא, רב כלאי דיים זהר, כי אינו מבחין בחצר הסילים באסיר גדל גוף המוכר לו. מנהל הכלא הכריז מייד על מצב חירום, כל שערי הכניסות והיציאות בכלא נסגרו והסוהרים קיימו מפקד בטחון. במפקד הובר, שמלבד האסירים הבטחוניים נעדרים נוסף לכך אסיר גדל גוף, שהוגדר צורר את חשדות של הסוהר ששמר על חצר הסיר־לים.

עם גילוי העדרם של שלושת האסירים נמסרה הודעה למשטרה והצבו מחסומי דרכים בכניסי הנגב. לכלא הוזעקו כוחות מגב־רים של שירות בתי הסוהר, הס־שטרה וצה"ל. שפתור בסריקת האיזור ובמצוד אחר הנמלטים. בידוד ראשוני העלה, שאחד מסורגי שער הברזל, הכוביל מחצר הטיולים למסדרון אגף האסירים הבטחוניים, הוסר וכבל הנראה הצליחו הנמלטים לחמוק כך מבעד לשער ולהיכלם לכיוון הוואדיות שמסביב לכלא.

כמצוד אחר המחבלים הנמל־טים משתתפים גם צוערים של בית הספר לקצינים של צה"ל, המשטרה הצבאית וגשושים בידו־אים. מסוקים של חיל האויר סרקו ואדיות ונקיקים באיזור. המצוד נמשך גם לאחר רדת החשיכה.

נציב שירות בתי הסוהר, בנוסד דוד מימון, הגיע לכלא נפחא עוד בשעות הבוקר והוא מפקח מקרוב על המצוד אחר המחבלים שברחו מהכלא. מימון גם מינה תגדה, שתתוקר את נסיבות הבריחה וב־מקביל החל בחקירה אישית של הבריחה. נודע מימון כזמן אליו למשרד בכלא נפחא סוהרים, מפקדים ואסירים וחוקר כל אחד מהם אישית על האירועים הקשו־רים בבריחה.

כנב עדים ברדום פוטיף, שבבלא נפחא מוחזקים כ־100 אסירים בטחוניים, ממסוכנים ביותר. וכאלה שנמנד עליהם ריצוי עונשי מאסר ארוכים. תנאי המעצר במקום קפדניים ביותר.

כלא נפחא בשל אופיו הבטחוני נחשב לאחד מבתי הכלא השמו־רים ביותר בארץ, ומקרי בריחה כמעט לא היו כמנו. לפני כשנתיים נמלט מהמקום אסיר פלילי בעת ששכח הכלא העסיק אותו בפיתוי אשפה מרכב של הכלא לבור האשפה שמחוץ למיתקן. האסיר ניצל חוטר צינורות של הטבת, הר־ניע את מכונית האשפה ונמלט בה בחזירה מהמקום, שעות אחדות לאחר מכן נתפס במצוד נרחב. שנערך אחריו. (עתי"ם)

המערכה למען השבת

המשך מעמוד ראשון

ככל הנבי אחר"ב הנדיבים הערים שנערכו נשאו תוצאות מעשיות. ראשי הארגונים הביעו הערכה מיוחדת על הפגישות, שהזיעו את התעמולה האנטי־דתית הקיימת בעתונות החילונית באה"ב.

כן נודע ח"כ הרב פרוש עם אישים רבים הקשורים ל"קוק ירושלים" והפעילותו של ראש עדת ירושלים, מרי קולק. מס־חות שקיים עם ראשי ארגונים קונסרבטיביים, רפורמים ואחרים מהם לחזיוכה, כי מרי קולק מהל בכעהוהיו באה"ב תעמולה נגד בית ומתמרת נגד ההנהגה החרדית והתנגדות כחה בירושלים. כשהוא מציג עצמו כמי שיבלום את הת־פשטות הציבור החרדי ובבקש את עזרתם למטרה זו. הרב פרוש הציג בפני מרוביו את האמת, כי חילונים רבים עוזבים את ירושלים, בשם שעוזבים את ארץ ישראל בכלל, בחוסר זיעוד יהודי שורשי לתורה ומצות. האם רצה כישהו שגם היהודים החרדים, הקשורים לציון וירושלים בכל ניסי לבם ונפשם, יעזבו את עיר הקודש? האם לזה אפשר לקרא התנגדות כחה של היהדות החרדית, כאשר החילונים עוזבים? — שאל.

בעקבות שיחותיו החלימו ראשי הארגונים להפציל את השפעתם המפשית כדי להביא להכשיל שמירת הסטטוס־קוו בירושלים.

הרב פרוש אמר, כי לאור הת־מיכה המלאה של ראשי וחברי מרעצות הארגונים בארה"ב, הוא מלא עידוד מביקור זה והבטיח לבני שיחו לשוב לביקור נוסף כיד לאחר חג הסוכות, כדי להס־שיך בדיונים ולהיאום עמדות ופ־עולות בסגנרת המערכה לשמירת צביונה של השבת בירושלים.

עם שובו לישראל קיבלה אותו משלחת של אגודת ישראל ב־ירושלים וכן נציגי כלי התקשורת מארה"ב, שביקשוהו לסכם את שיחותיו עם ראשי הארגונים הי־הודיים בסגנרת המאבק למען שמירת השבת בירושלים.

הנציגים הדתיים בעירית ירושלים מבקשים "פגישה נפרדת" אצל הנשיא

מאת מוסר "המודיע"

בניסוק "הדרכים נפרדות", מבקשים חברי הסיעות הדתיות במועצת עירית ירושלים "הנבקר" בנפרד משאר חברי המועצה העירונית. אצל נשיא המדינה. "פגישה המסורתית שמנוך הנשיא לכל חברי מועצת עירית ירושלים לקראת ערב ראש השנה.

במכתב ששלחו נציגי הסיעות הדתיות לנשיא נאמר: "צר לנו להודיעך בזה כי השנה נצטר מאתנו להופיע כמקובל במלוכד בעקבות האירועים המומים המסעירים הפוקדים את העיר בתקופה האחרונה, במידה רבה באשמתו של ראש העיריה מר טדי קולק שלא שעה לאזהרותינו ודישותינו במשך חודשים למנע ולעצור אה ההסלמה החמורה בחומת השבת.

התיחסות זו של ראש העיריה חברי סיעתו — ירושלים אחת, גרמה לנו כי נפרדו דרכינו ואין כל בסיס לשיתוף פעולה ולהופעות מסתתפות.

אשר על כן בהתייעצות שקיימנו בימים אלה הוחלט לפנות אל כבי הנשיא ולבקש לקבוע לנו מועד נפרד לביקורנו בפרוס השנה החדשה".

מחאה על הופעת להקה רוסית בליל ראש השנה

"הופעתה של להקת מחול סוביטית בבמפע פומבי בליל ראש השנה בבית העם בקרית חיים מהווה פגיעה בכבוד הדתי הלאומי של ישראל. החוותרת לוועדת הגליה מבי"הלכ ומכרסמת בערכים הדתיים והמקודשים של עם ישראל בכולדותיו".

כך אמר הרב הראשי לחיפה הרב שאר ישוב כהן. שפנה לראש העיר וחיפה אריה גודאל ולד"ר עזרת קרית חיים, גיורא פישר, המכהן כסגן ראש העיר חיפה בדרישה לפעול לביטול הופעתה של להקת המחול הסוביטית האמורה להתקיים ערב ראש השנה בקריה.

פנייתו של הרב הראשי לחיפה שאר ישוב כהן לביטול ההופעה באה בעקבות פנייתם של כמה מפעילי המועצה הציבורית של יהודי בריה"מ שמחו על מופע זה הפוגע בקדושת ראש השנה. הפעילים טענו בפני הרב כי שעה שחברהם אסירי ציון לוחמים על שמירת חגי ישראל במחנות עבודה ובתנאים קשים אחרים ברחבי בריה"מ אין לאפשר את חילול הזנב בפרהסיה בישראל ע"י להקת מחול סוביטית. (עתי"ם)

9 נפצעו בתאונה בראש פינה

השנה אנשים נפצעו בדרגות בינונות בין שתי מכוניות שהיתה בנסיעת הכניסה לראש פינה.

מכונית פרטית מסוג ב.מ.וו. התנגשה ב"מרצדס" מסחרית, בה היו 11 נוסעים ובעקבות זאת נפצעו תשעה מהם באורח קל עד בינוני.

הנהג ונוסע שישב לידו, שהיו חגורים חגורת בטיחות, לא נפגעו בכלל.

בדיקה של הבחין המשטרתי העלתה כי הנהג עקף בפס לבן בצמתה. הנהג נעצר לחקירה ורש־יון נשלל ל־60 יום, עד למשפט. (עתי"ם)

חילוקי דעות קשים בין שרי האוצר והתעשיה בדבר העסקת פקחי מחירים בתמ"ס

מאת מופרנו הכלכלי

חילוקי דעות קשים שוררים בין שרי האוצר והתעשיה בדבר העסקת פקחי מחירים במשרד התעשיה והמסחר.

משרד האוצר ובציבות שירות המדינה טוענים כי אזל תקציבו של משרד התעשיה להחזקתם של 42 פקחי מחירים וכי מימון משכרותיהם מתבצע למעשה באמצעות תקציב אחר של משרד התעשיה, דבר המהווה עבירה על חוק יסודות התקציב. באוצר חוששים כי אם יועסקו הפקחים הללו לאחר חודש אוקטובר 1987, המועד שבו ימלאו 3 שנים להעסקתם, לא יהיה ממנם מלהעניק להם קביעות, חוק העבודה שמדובר בעובדים ארעיים שהסכימו כעבר למעמד זה.

המחלוקת על העסקת הפקחים עודה גם את ועדי עובדי משרד התעשיה להתנגד להעסקת 42 הפקחים והוסד הדיע כי הוא מוכן להסיל את עבודת הפיקוח על הפקחים הקבועים של המשרד, כיוון שהפיקוח על המחירים הוסר מעל שורה ארוכה של מוצרים ושירותים במשק.

הנהלת משרד התעשיה והמסחר טוענת כי יש להעסיק את הפקחים עד לחודש מרץ 1988 שבו יפוג חוק הקפאת המחירים ורק 25 אחוחים מהמוצרים במשק יימצאו תחת הפיקוח על המחירים.

סגן שר החקלאות מאשים:

משק המים הפסיד מאות מיליוני קוב מים בשל רשלנות האוצר

משק המים במדינה הפסיד מאות מיליוני קוב מים שוודאי לרוק לים הדיבמון הים ובמלח בשל מדיניות האוצר שמשבב אישור הכרכות משאבה רבריות להנחת "צפרים" בבצרת, לאחר שקביתה אישורה ע"י ידי שרי האוצר לפני שלוש שנים — אבר סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ שוה הממונה על משק המים במשרד החקלאות.

בהתייחסו לקידוח הפיר בהודיעין, אמר כי פרנסי יהודה ושומרון "שמו לעצמם רגל" הכשילו את הקידוח הבינוני לספק את צריכת מי השתיה הגדלה והולכת באיזור. "יעתה היה עליהם לשכנע את היחס הנוצרי מקבוה להחליט להשקיע כ־18—15 מיליון דולר בקידוח הפיר מהוגו, אחרת יצטרכו להשקיע הון עתק בקידוח בארות קתבוציתאליות באוזנה סביבה, כדי לספק מי שתיה בלבד, בזיקוף של 55 מיליון קוב מים עד שנות האלפים לעומת 25 מיליון קוב מים ביום". אמר.

כן עוד אמר, כי נשאר עדיף מים מעבר לצפון. חקלאים ניצלו פחות ב־50 מיליון קוב מים מהמכסה שהוענקה לרשותם בשל מדיניות קצרת ראות, לגבי עידוד הייצוא החקלאי. מדיניות זו אילצה את החקלאי להקטין את שטחי הכותנה מ־650 אלף דונם לכ־395 אלף דונם, בעוד הכותנה נמכרת בים ב־86 סנט לליברה במקום 40 סנט. אותו תהליך צפוי כיום גם בהדרים בשל חוטר כדאיות לעבד את הפרדס, אמר.

אם יהיה חוקי גשום, לא יוקטן הקיצון, במקרה של חורף יבש, יוגדל הקיצון, אמר.

בשל טעות של המדפיס הממשלתי שלא רשם בזמן ב"רשומות" את החלטת נציבות המים לגבי העלאת מחיר המים, הועלה כמחיר המים כשותי אנני לקוח, אמר.

עוד מסר, כי העבודות ב"מפעל השופדין" להשבחת מי קולחין, הן בעיצומן. המפעל יסתיים תוך שנתיים והוא יספק בתחילתו 70 מיליון קוב ובהשלמתו — 200 מיליון קוב. בתחילת יולי שנה הבאה יחלו להשתמש במי "השופדין" מטר הדבר. (עתי"ם)

הולכת רגל נפצעה קשה

חנה איפנו, בת 67, נפצעה קשה בתאונת דרכים שהיתה בכפר סבא.

האשה נפגעה סמוך לשעה 10.30 בבוקר ע"י משאית בשעה שחצתה את רחוב ויצמן בכפר סבא.

עדי ראיה שהיו עדים להאותה מתבקשים לפנות למשטרת מרחב השרון. (עתי"ם)

קצב שב מכינוס האירופי של ארגון העבודה הבינ"ל

מאת מופרנו הכלכלי

שר העבודה והרווחה משה קצב שב אמש מכינוס האיזור האירופי של ארגון העבודה הבי־נלאומי.

קצב אמר בשובו כי ישראל מרוצה להשתלב בפעם הראשונה בגוש האירופי וכי יש לה את היכולת לתרום גם לארצות אירו־פה. זו הפעם הראשונה שנציג ישראלי בדרג כה בכיר משתתף כחבר בזכויות מלאות באירופה וגם הגוש המזרחי לא התנגד לקבלת ישראל לאיזור האירופי.

קצב עמד בראש משלחת שבה השתתפו נציגי ההסתדרות וה־מעסיקים תפגש עם שרי העבודה של הולנד ופינלנד בדבר שיתוף פעולה בין המדינות.

● קרית שמונה — ארבעה ילדים בני 11-12 מקרית שמונה יצוינו לשבח ע"י משטרת קרית שמונה, לאחר שגילו יהמה והרשייה בהמלך מצאת שלושה רימוני רסס צ"הלים, באחת משכונות הפיר מתחה לגשרון מרכזי.

מרכז מוסדות החינוך דחסידי גור ב"ב
קרן הבנין הישיבה הגדולה ★ ת"ת "מסורת אבות"
★ בי"ס בית יעקב ★ סמינר חסידי

ברכת מזל טוב חמה ולבבית
שלוחה בזה למכובדנו הנדיב הנכבד, ידיד נאמן למוסדותינו הקי מעסקניה הנלהבים של חסידי גור בצירוף
הר"ר חיים קניג הי"ו
ומשפחתו הכבודה
לארושי בנו המופלג בתוי"ש
כמר שלמה נ"י עב"ג תחי'
יהי רצון שיזכה לרוות מהם ומכל יוצ"ח הרבה נחת על שולחנם יתאחדו תורה וגדולה בורא עולם בקנין השלם זה הבנין
הנהלת המוסדות

בית המדרש "עבודת ישראל" דחסידי קוזניץ
בנשיאות אדמו"ר רבי שמשון משה שטרנברג שליט"א
רח' שרת 45 תל אביב

ברכת מזל טוב הצלחה וכט"ס
ליקר המדות וגדול בתורה
הרה"ג ר' חיים אליעזר פרנקל שליט"א
להתמנותו לכהן כרב "רעת יוסף" בבת־ים
ולחותנו הדגול מחשובי חסידי קוזניץ איש רב פעלים מפורסם במעשיו הטובים
הרה"ח מה"ר נתנאל רדזינר שליט"א
ולכל משפחתו הכבודה שיחיו
שתזכו לרוות רב נחת וילך מחיל אל חיל בדרך התורה והחסידות
הוועד

כולל בעלי בתים מולי "הכשרת אברכים"
בנשיאות האדמו"ר רבי אלימלך שפירא שליט"א
פיאסצנא־גרודזיסק־תל אביב

ברכה לראש משביר!
בהשתתפות השמחה של מצווה ובברכת התורה אנו מברכים ומאחלים ברכות עד בלי די והצלחה במעשיו למאן דהוה איהו גופי רבנן מלא בתורה ויראה תורה שבו מתזרת על אכסניה ראוי לאותה איצטלא
הרה"ג חיים אלעזר פרנקל שליט"א
לרגל התמנותו ועלותו לכהן פאר
כרב ומו"צ בשכונת הדר־יוסף בת־ים
ברכותינו המיוחדים בשפע של ברכה והצלחה ורב נחת דקדושה למאן דמוקיר רבנן יהוי לי' חתנוותא רבנן איש חי ורב פעלים מקים כוללנו וממחזיקי
הרה"ח הרב נתנאל רדזינר שליט"א
ומשפחתו הכבודה שיחיו
יזכם הי' לראות ברכת הי' במעשיהם ויהי נועם הי' עליהם לקדש שם שמים ושיהיו אהובים למקום ואהובים לבריות וכל אשר יעשו יצליחו
המאחלים בכל לב
ובברכת כתיבה וחתימה טובה
הנהלת הכוללים התלמידים והאברכים

המחזור המפורש
הפתעה של מיניש

חגים ומועדים בהלכה
נתוון ואקטואלי לכל אחד
הספר

אבא!
ילדך ילמד טוב יותר את פרשיות השבוע
גם בע"פ עם הקלטת החדשה
"טוב לי תורת פיך"
הפצה ראשית
"רפאלי"

חברת "ביקור חולים"
ע"י אגודת ישראל תל־אביב־יפו
רח' ברדיצבסקי 5, תל אביב, טל. 222152/3/4

לקראת ראש השנה הבעל"ט
דרושים לנו בעלי תקיעה
בהתנדבות או בשכר
בבתי החולים איכילוב, הדסה, אסותא, בית ליכטנשטטר, בילינסון, השרון, ובבית היולדות הקריה
כמו כן בעלי תקיעה אצל חולים בבתיהם
המעונינים יפנו אל ר' משה אונגר יו"ר החברה, בין השעות 10-12 לפנה"צ בחנות תשמישי קדושה בחצר ביהכנ"ס הגדול, רח' אלנבי 110, תל אביב
ההנהלה

במסגרת ישיבת "שובה ישראל"
המתקיים בימי הרחמים והרצון בבית המדרש הגדול "אהבת ישראל" בקרית חז'ניץ ימסור
היום יום שלישי כ"ח באלול בשעה 7.30 בערב
הרה"ג רבי זאב ארנסטר שליט"א
רב בית המדרש דחסידי וז'ניץ בירושלים
שעור כללי בענין "תוספות יום הכפורים"
בשעה 8.30
דברי חזוק והתעוררות
הרה"ג רבי יעקב בן־ציון רוטנר שליט"א
רב דחליסה — בני ברק
תפילת ערבית בשעה 9.30 בערב
צבור שוחרי הורה וחסידות מוחמנים להשתתף

מוסדות התורה "בית ישראל" דחסידי גור אשדוד
כולל אברכים וישיבה גדולה ת.ד. 8004 אשדוד
ברכת מזל טוב חמה ולבבית
לידידנו הנעלה והנכבד העומד לימין מוסדותינו מיום הוסדם חבר ההנהלה
הרה"ח ר' יוסף מאיר זיידל הי"ו
ומשפחתו הכבודה שיחיו
לרגל אירוסי נכדו בשעטו"מ עב"ג
יה"ר שיזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח נחת דקדושה מתוך בריות טופא ונהורא מעליא וכטי"ס
כעתירת
הנהלת המוסדות

המרכז לחנוך מיוחד "לימודי ה'"
רח' המלך גיורגי 39/א' ירושלים
ברכת תודה
לעסקנית הנכבדות ולועד הנשים של המרכז לחנוך מיוחד "לימודי ה'" על הארגון המוצלח של עבב הנשים למען למרדי ה' שהתקיים ביום ראשון י"ב אלול תשמ"ז (6.9.87) במלון רמדה רנסנס
ברכה מיוחדת לגברות הנכבדות שנתנו חסותן לערב זה אורחת הכבד
הרבנית טובה שפירא תחי'
ועד הכבד:
הגבי רחל ברניג תחי'
הגבי חנה וולפסון תחי'
הגבי רות פלדהיים תחי'
הגבי אסתר רייכמן תחי'
הגבי נלי שטרנטל תחי'
בברכת כתיבה וחתימה טובה
הנהלת "לימודי ה'"

מוסדות התורה "בית ישראל" דחסידי גור אשדוד
כולל אברכים וישיבה גדולה ת.ד. 8004 אשדוד
ברכת מזל טוב חמה ולבבית
לידידנו הנעלה והנכבד העומד לימין מוסדותינו מיום הוסדם חבר ההנהלה
הרה"ח ר' אלכסנדר דרנגר הי"ו
ומשפחתו הכבודה שיחיו
לרגל אירוסי נכדתו בשעטו"מ עב"ג
יה"ר שיזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח נחת דקדושה מתוך בריות טופא ונהורא מעליא וכטי"ס
כעתירת
הנהלת המוסדות

הופיע הספר
בדרכי פולין האבלות
סיפורה של פולין החרבה
צולם ונכתב על ידי: א.מ. אלתר
מאות תמונות ומסמכים שלא ראו עדיין אור
בשני כרכים מפוארים במחיר השוה לכל נפש
להשיג בחנויות המובחרות לספרי קודש

מעונין לשכור דירה
מרוהטת לחודש תשרי בבני ברק באיזור שיכון הי רמת אהרן, הרצל וכו'
03-5700811 03-783602

אמא!
אל תתני לילדיך לעבור את הכביש!
לפני שישמעו את הקלטת
"ונשמרתם מאד לנפשותיכם"
הפצה ראשית
"רפאלי"

למכירה ס"ת
חדש כתב הארי' דל פרטים בטל.
03-5709408

המזרח היום
רח' חזון איש 2 ב"ב
קרית חסידית חצור הגלילית
אין בעיות!
אנו נתנים
תלושי מתנה לעובדים
רחה עובד נפלא...

הופמן ובניו
03-791464 03-272222
1) חיים: חמרן קפר רחל בשעה 2.30
2) רק קפר חיים בשעה 1.00
חמרן בשעה 10.00
שבני ברק לזמרון, קפר רחל בחול חיים בשעה 1.00

הופיע
לוח הגמטריות
זמני זריחה ושקיעה
סוז"ת וסוזק"ש
מכיל כ 530 אמרות
שכל אחת מוקן בגימטריה
תשמ"ח
בנוסף לזה לוח חודשי לדף היומי בבלי וירושלמי
בם הילולא דצדיקא של גדולי עולם
להשיג בירושלים
ובבני ברק
בחנויות לספרי קודש
ומכשירי כתיבה לכמויות:
03-765903 03-821011

מהחרה חדשה
אוצר מילים
מבצע בתפוצה
20×3 = 60 ש"ח בלבד

מוסדות התורה "בית ישראל" דחסידי גור אשדוד
כולל אברכים וישיבה גדולה ת.ד. 8004 אשדוד
ברכת מזל טוב חמה ולבבית
לידידנו הנעלה והנכבד העומד לימין מוסדותינו מיום הוסדם חבר ההנהלה
הרה"ח ר' יוסף מאיר זיידל הי"ו
ומשפחתו הכבודה שיחיו
לרגל אירוסי נכדו בשעטו"מ עב"ג
יה"ר שיזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח נחת דקדושה מתוך בריות טופא ונהורא מעליא וכטי"ס
כעתירת
הנהלת המוסדות

מוסדות התורה "בית ישראל" דחסידי גור אשדוד
כולל אברכים וישיבה גדולה ת.ד. 8004 אשדוד
ברכת מזל טוב חמה ולבבית
לידידנו הנעלה והנכבד העומד לימין מוסדותינו מיום הוסדם חבר ההנהלה
הרה"ח ר' אלכסנדר דרנגר הי"ו
ומשפחתו הכבודה שיחיו
לרגל אירוסי נכדתו בשעטו"מ עב"ג
יה"ר שיזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח נחת דקדושה מתוך בריות טופא ונהורא מעליא וכטי"ס
כעתירת
הנהלת המוסדות

פרדס אתרוגים בלתי מורכבים
חבת — ירושלים
אתרוגי "חזון איש" בהכשר
ומאוצר בית דין
של הגר"נ קרליץ שליט"א
הרב ש.י. נסים קרליץ בית־דין־צדק מר"מ ר' עקיבא 73 ב'
בטיר
אוצר־בית־דין
בראשות הגר"נ קרליץ שליט"א
פרדס האתרוגים הבלתי מורכבים
חבת־ירושלים
תופקר כדין, הפטלים הנכבדה הנותרת
מטעו עפ"י הוראותיו והפירות נמסרו לרשות
אוצר־בית־דין.
המעוניינים בשיווק ברחבי הארץ.
לפנות למרכז האתרוגים רח' חסידי קרלין 4 ירושלים
טלפון: 829843 היום בין השעות 8—3 אחה"צ
ומחר בשעות לפנה"צ

חדש
הופיע
המתנה הנאה לחתן
ש"ס וילנא - הוצאת זכרון יעקב
20 כרכים
אשר בו מעלות רבות
א. כריכת בד מפוארת
ב. עיצוב מרהיב
ג. נייר קרם משובח
ד. הדפסה ברורה וחדה
ניתן להשיג:
בבני ברק הפצה ראשית: מרכז הספרים מ. פרידמן
רח' הרצל 2 טל. 794114
סופר ספר — חזון איש 23 היכל הספר — ר' עקיבא 98
ירושלים: כתר (וולנר) מאה שערים 7

מכון "אור הספר" יחשלים
המחזור המדויק ב"ה' הידיעה
מחזור המבואר השלם
ב"כ ספרד אשכנז
★★★★★
הגאון האדיר רבי ש.ז. אויערבאך שליט"א
כתב במכתבו: ...שתחילתי היא אך לטותר, שהרי הוא יחיע מפורסם וגם יצאו לו מוניטין לדבריו שהם מתוקנים ואיתמתה גבוא, ומבוארים יפה בשפה ברורה ובסוב סעם ודעת

המזרח
רח' חזו"א 2 ב"ב
מבצע
10 מי יודע
תרשנו את המלאי שאזל מבחר מוצרי חשמל
ב־10 תשלומים
שוחים וכמובן ללא ריבית התצוגה

אגודת "יד אליעזר"
02-815429 02-382102
הודעה חשובה
המעונינות לתרום אוכל למשפחות נזקקות, עבור סעודת עריה"כ, ישלחו למרכזת האזור, עד יום חמישי ח' תשרי בערב.
★
למשלוח אוכל עבור חג הסוכות יש לשלוח למרכזת, עד יום רביעי י"ד בתשרי בצהרים
★
וכן דחשים בדחיפות ממש (אפילו חד־פעמי) בהגים מתנדבים לחלוקת אוכל למשפחות
★
המעוניינים לשמח לב עניים יכולים לשלוח קשוטי סוכה ומשחקי ילדים במצב חדש
בברכת כתיבה וחתימה טובה
המשרד

מעונין להחליף דירתו בשיכון סאמר בבני ברק בדירה בבאולה או מאה שערים לראש השנה אפשר תלה שבת 03-793898

מהיר ירושלים
רח' מאה שערים 83
טל. 285103/4
לפני הימים הנוראים נסיעה מיוחדת ומודרכת לחברון וקבר רחל, שמואל הנביא שמעון הצדיק היום בשעה 1.00 מהמשרד
★★★★
הסבורה מאוחלת לכל ידידיה ולקוחותיה ולכל בית ישראל שנה טובה ומבורכת
הנהלת המשרד
מחלקת הסיורים

מסעדת קוריץ
המסעדה לאניני הטעם
המסעדה לאניני הטעם
רח' מלכי ישראל 43 (ליד בנק פא"י)
הזמנות לחג מתקבלות
עד היום בצהריים
כשר למהדרין מן המהדרין
כתיבה וחתימה טובה

ירידי הכיפות
רח' אישתור הפרחי מול בית הקרקעות בטלה
מבחר עצום
לכל הגילים
ולכל הטעמים
מחיר כל יום אחרים, עד יום לפנה"ר

כיפות וקסקסים
במבחר גדול ובמחיר נוח
"עטרת"
רח' חזון איש 25 בני ברק

"הדס השחזות"
מבצע לחגים — מחירי מבצע
★ מכונות בשר ★ סכיני לחם מכסף סטרלינג
★ סכיני שחיטה "קווה" ★
★ השחזות סכינים מספרים ועוד ★
בברכת שנה טובה
פתוח מ־9.00 עד 2.00
בני ברק רח' הרצל 31

חשמלאי מוסמן
מקבל כל סוגי עבודות חשמל באחריות ובמחירים נוחים
טל. 03-789894

הוסרה ההשגחה
הננו להודיע כי הוסרה ההשגחה מביח"ר
דורטל - גבעת הכליות
ליצור כל סוגי ופלים ועוגיות
באזור התעשיה מגדל העמק
ואין לנו יותר אחריות על המוצרים שמבית חרושת הנ"ל גם אם מופיע עליהם חותמת הבד"צ
על הצבור להזהר!
מועצת הכשרות
שע"י הבד"צ של אגו"י
ה' אלול תשמ"ז

ברוחיטי נעורים
מבצע הנחות
עד 6 תשלומים
שקליים שוים
לכל הריהוט
רח' עקיבא 18—16
טלפון 03-703934
שי על כל קניה

לקראת החגים
כדאי לעלות לשפיצר
כסאות נוח מ־55 ש"ח
מנות מהקפלות מ־150 ש"ח
3× תשלומים